Dissoanalitik Psikotarih: Soykırımların, Baskıların, Çocuk İstismarlarının ve Savaş Travmalarının Dissoanalizi

Dissoanalytic Psychohistory: Dissoanalysis of Genocides, Oppression, Child Abuse and War Trauma

Erdinç ÖZTÜRK[a]

[a]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler ABD, Psikotravmatoloji ve Psikotarih Araştırmaları Birimi, İstanbul, Türkiye

Yazışma Adresi/*Correspondence:*
Erdinç ÖZTÜRK
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler ABD, Psikotravmatoloji ve Psikotarih Araştırmaları Birimi, İstanbul, Türkiye
erdincerdinc@hotmail.com

KAYNAK GÖSTERMEK İÇİN:
Öztürk E. Dissoanalitik psikotarih: Soykırımların, baskıların, çocuk istismarlarının ve savaş travmalarının dissoanalizi. Öztürk E, editör. Savaş Psikolojisi. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2023. p.1-35.

ÖZET Travmatik yaşantılarla ilişkili kuşatıcı dissosiyatif reaksiyonlar karşısında öznel ve nesnel bileşenleri ile kişiye özgü bir deneyim olan bilincin tekilliği hipotezi, deneysel açıdan doğrulanabilen bir fenomen değildir. Kimlik kavramının travmatik yaşantılarla eşlenik *"çoklu bilinç sistemi"* ve *"çoklu bellek fenomeni"*ne dair bireysel ve toplumsal her ögeyle en yakın etkileşimsel dinamiğe sahip bir eksende yapılandırılan *"dissoanaliz kuramı"*, bir travma terapisti ve bir psikotarihçi olan Öztürk'ün modern psikotravmatoloji çalışmalarından bilimsel köken almıştır. *"Travma ve dissosiyasyon çalışmaları"* yani *"modern psikotravmatoloji"* paradigmaları ve modaliteleri temel alınarak; empatik, sağduyulu, adaletli, barışçıl ve liyakatli bireylerden oluşan bir fonksiyonel toplum yaratmak amacıyla Öztürk tarafından geliştirilen *"Dissoanaliz Kuramı"*, psikotoplumsal açıdan *"dissoanalitik psikotarih"*in ortaya çıkmasını olanaklı kılmıştır. İnsanlığın travmatik tarihinin dissoanalizi ve bir yeni toplumsal gerçekliğin inşaası demek olan dissoanalitik psikotarih; toplumların dissosiyatif bileşenlerini mutlak realite eşliğinde hem analiz hem de entegre etmektedir. Dissoanalitik psikotarih, çocukluk çağı travmalarını ve savaşları önleme adına psikoloji, psikiyatri, antropoloji ve sosyoloji bilimlerinden çok daha etkin ve uygulanabilir stratejiler sunmaktadır. Bu nedenle dissoanalitik psikotarihin bütün ilişkili olduğu öteki disiplinleri yakın zamanda hem domine ederek hem de kendi kapsamına alarak ilerleyişine devam edeceği düşünülmektedir. Dissoanalitik psikotarih perspektifinden savaşlar, kalbi kırılan ve yalnızlığa terk edilen çocukların geçmişten günümüze sızan binyıllık feryatlarıdır ya da intikamlarıdır hatta gülümsemeleri çalınmış çocukların binyıllık travmatik yaşantılarının ruhsal izleridir! Savaşlar, dünde kalmış zamandan bugüne yansıyan kronik çocukluk çağı travma öyküleri bulunan dissosiye yetişkinlerin psikotoplumsal sabotajlarıdır. Bir *"dissosiyatif bumerang"* gibi uzaklaştırılamayan hatta kuşaklararası bir geçiş gösteren bireysel ve toplumsal travmatik yaşantıların *"sessiz çığlıkları"*, *"saklı gözyaşları"*, *"amnezik yansıları"*, *"dominatik etkileri"* ve *"psikopatolojik izleri"*, günümüzde vandalizm, terör ve savaşlara hatta soykırımlara transforme olarak bizleri karşılamaktadır. Travmatize edilerek kontrol kurulan hatta yönetilen bireyler ve toplumlar kendilerinin sağlıklı yanlarını yeniden aktive ederek başlatacakları *"dissosiyatif devrimler"* aracılığı ile savaşlardan, baskıdan ve esaretten ya da gönüllü kölelikten kurtulabilirler. Dissosiyatif devrimler, baskı kurularak ve travmatize edilerek kontrol edilen hatta yönetilen bireylerin ve toplumların dominant liderleriyle olan psikotoksikojen bağlarını kesmeleri ve özgürleşmeleri adına yaptıkları eylemlerin bütünüdür ki bu eylemlerle birlikte ancak ve ancak *"psikotoplumsal bilinç alyansı"* ve *"kuşaklararası gelişim"* imkanlı kılınır.

Anahtar Kelimeler: Dissoanalitik psikotarih; dissoanaliz; savaş travması; soykırım; baskı; çocuk istismarı

ABSTRACT The hypothesis of the singularity of consciousness, which is an individual experience with its subjective and objective components, in the face of encompassing dissociative reactions associated with traumatic experiences, is not an experimentally verifiable phenomenon. The *"theory of dissoanalysis"*, structured on an axis that has the closest interactional dynamic with each individual and social element of the *"multiple consciousness system"* and *"multiple memory phenomenon"* conjugated with traumatic experiences, has its scientific roots in modern psychotraumatology studies conducted by Ozturk, a trauma therapist and a psychohistorian. Based on trauma and dissociation studies, i.e. modern psychotraumatology paradigms and modalities, the *"Dissoanalysis Theory"*, structured by Ozturk with the aim of creating a functional society consisting of empathetic, prudent, just, peaceful, and capable individuals, made it possible for the emergence of *"dissoanalytic psychohistory"* from a psychosocial perspective. Dissoanalytic psychohistory, which is the dissoanalysis of the traumatic history of humanity and the construction of a new societal reality, both analyzes and integrates the dissociative components of societies with absolute reality. Dissoanalytic psychohistory offers much more effective and applicable strategies than psychology, psychiatry, anthropology, and sociology to prevent childhood traumas and wars. Therefore, it is thought that dissoanalytic psychohistory will continue to progress by both dominating and comprising all other related disciplines soon. From the perspective of dissoanalytic psychohistory, wars are the millennial cries of children whose hearts are broken and left to loneliness, or their revenge, or even the psychological traces of the millennial traumatic experiences of children whose smiles have been stolen! Wars are psychosocial sabotage of dissociated adults with chronic childhood trauma histories reflected from the past to the present. The *"silent screams"*, *"hidden tears"*, *"amnesic reflections"*, *"dominant effects"* and *"psychopathological traces"* of individual and social traumatic experiences that cannot be removed like a *"dissociative boomerang"* and even show an intergenerational transmission meet us today, transforming into vandalism, terrorism, wars and even genocides. Individuals and societies that are controlled and even ruled by traumatizing can be freed from wars, oppression and captivity or voluntary slavery through *"dissociative revolutions"* that they will initiate by re-activating their healthy parts. Dissociative revolutions are the whole of the actions taken by individuals and societies that are controlled or even managed by oppression and traumatization in order to break their psychotoxicogen bonds with their dominant leaders and to liberate them and with these actions, only *"psychosocial consciousness alliance"* and *"intergenerational development"* are made possible.

Keywords: Dissoanalytic psychohistory; dissoanalysis; war psychology; genocide; oppression; child abuse

"Dünyanın bütün zamanlarında ve dünyanın bütün toplumlarında tarih, hep sessizlikle boğulmuş travmatik acılarla yüklüdür ve sessizlikle boğulmuş travmatik acılar en çok masum çocukların sırtında büyük bir yüktür!"

Erdinç Öztürk

İNSANLIĞIN TRAVMATİK TARİHİNİN DİSSOANALİZİ, PSİKOTOPLUMSAL MODLAR, DİSSOSİYATİF TRAVMA PARADOKSU, DİSSOSİYATİF KİMLİK BOZUKLUĞUNUN YENİ TANIMI VE HİPNOTİK PSİKOTOPLUMSAL FÜZYON

"Dissoanalitik Psikotarih", ülkemizin ilk dissoanalisti ve ilk psikotarihçisi olan Öztürk tarafından modern psikotravmatoloji paradigmaları ekseninde geliştirilerek soykırımların, psikotoplumsal baskıların, çocuk istismarlarının ve savaş travmalarının hem *"dissosiyatif anamnezi"* hem de *"dissoanalizi"* olarak tanımlanmıştır. İnsanlığın travmatik tarihinin dissoanalizini ve yeni bir toplumsal gerçekliğin inşaasını imkanlı kılan dissoanalitik psikotarih, durağan psikoloji, psikotarih ve psikiyatri akımlarına karşı aktivist ve holistik bir bilimsel yapılanma ile gelişimini hızla sürdürmektedir.[1,2] *Dünyanın ilk modern psikotravmatologlarından biri olan Öztürk'e göre, "travmatik gerçeklik" ancak birey entegre olduğu an tam olarak nötralize edilebilir!* Psikotoplumsal olarak paylaşılan ya da ortaklaşılan *"kolektif travmatik acılar"*ın ve *"birikimli kitlesel yas"*ın deneyimlenme şekli, toplumdaki *"baskın çocuk yetiştirme stilini"* ve o baskın çocuk yetiştirme stilinin *"mod"*unu belirler. Dissoanalitik psikotarih, bir toplumdaki empati odaklı baskın pozitif çocuk yetiştirme stilleri ile ilişkili *"otonomi modu"* ve *"ilişkisel karşılıklılık modu";* şiddet odaklı baskın negatif çocuk yetiştirme stilleri ile ilişkili ise, *"itaat ettirici psikotoplumsal mod"* ve *"itaatkar psikotoplumsal mod"* olmak üzere dört temel mod tanımlar. *"Öztürk'ün Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Kuramı" (Ozturk's Pervasive and Reversible Dissociative Fusion Theory)'na göre,* şiddet odaklı negatif (yanlış) çocuk yetiştirme stilleri, *"itaatkar psikotoplumsal mod" (obedient psychosocial mode)* ve *"itaat ettirici psikotoplumsal mod" (imperative psychosocial mode)*'u dönüşümlü olarak hakim kılarken; empati odaklı doğru çocuk yetiştirme stilleri ise *"otonomi modu"* ve "*ilişkisel karşılıklılık modu"*nu aynı anda hakim kılmaktadır. Objektif ve subjektif boyutları bulunan bütün travmatik yaşantılar, birbirini karşılıklı ve sürekli olarak etkileyen psikolojik ve sosyal bileşenlerin geçişken ve holistik ilişkisinin bireyin zihninde içselleştirilmesi aracılığıyla deneyimlenir. Dissoanalitik açıdan travmatik yaşantıların psikotoplumsal etkisi; predikte edilemeyen sarsıcı travmatik uyaran akışının hem hedef aldığı hem de nüfuz ettiği kimliğin assosiyatif fonksiyonlarını kısa ya da uzun dönemli olarak zayıflatması hatta bozması sonrasında öznedeki işlevselliğin ve yetkinliğin sürdürülmesini sağlayan *"eşliksizlik, eşsizlik, belirsizlik ve anksiyete/angoisse toleransı kapasiteleri"*nin devre dışı kalarak majör oranda doğuştan sahip olunan *"otonomi modu"* ve *"ilişkisel karşılıklılık modu"*nun maruz kalınan bu sarsıcı tekrarlı dışsal ve/veya içsel travmatik uyaran akışı karşısında *"itaatkar psikotoplumsal mod"* ya da *"itaat ettirici psikotoplumsal mod"*a evrilmesiyle birlikte ruhsal entegrasyonda kesinti yaşantılanması olarak tanımlanmaktadır. Ruhsal entegrasyondaki kesintiler, *"otonomi modu"* ve özellikle *"ilişkisel karşılıklılık modu"*nu devre dışı bırakarak eşitlikten uzaklaştırıcı immatür ve füzyone ilişki formlarını devreye sokar. Bir ulustaki immatür ve füzyone ilişki formlarının yaygınlık oranı, o ulusun *"psikotoplumsal dissosiyasyon"*a olan eğilimini belirler.

Dissoanaliz kuramına göre, travmatik uyaran/lar esnasında ya da hemen sonrasında bir *"dissosiyatif inkar fenomeni"*nin eşlik ettiği kendi gibi hissedemeyen bireyde üzüntü, endişe, öfke, utanç, çaresizlik, umutsuzluk, anksiyete, korku, hissizlik ve suçluluk sık deneyimlenen duygular olsa da travmatik uyaran/lar ile en ilişkili duygu *"dissosiyatif anguaz (angoisse)"*dır. İntihar fikirleri ve intihar girişimleri ile yakından etkileşimli olan dissosiyatif anguaz yaşantıları, daha kısa süreli deneyimlenmesi ve daha kontrol edilebilir olması yönüyle tipik anguazdan ayrılır. Hem tipik anguaz hem de dissosiyatif anguaz, kendine zarar verme davranışlarının ve intihar girişimlerinin ana *"psişik katalizörü"*dür. Travmatize öznedeki dissosiyatif anguazdan kaynaklanan kendine zarar verme davranışları, vakanın intihar girişimleri karşısında bir *"dissosiyojen direnç"* oluşturur.[2-5] Süreğen psikotoplumsal baskılar esnasında ya da sonrasında yaşanan *"toplumsal dissosiyatif anguaz"* ise, kitlesel sabotajlar karşısında bir *"holistik direnç"* oluşturur. Ancak nötralize edilemeyen toplumsal dissosiyatif anguaz, kitlesel sabotajlara yani psikotoplumsal kutuplaşmalara, etnik/dinsel/kültürel çatışmalara, terör ataklarına, savaşlara ve soykırımlara transforme olur. Dissoanaliz kuramına göre, dissosiyatif yaşantıların eşlik etmediği hiçbir travmatik süreç yoktur ve travmatik uyaranlara verilebilecek en uygun assosiyatif tepkinin imkansızlığı, *"dissosiyatif travma paradoksu"* olarak kavramlaştırılmıştır. Dissosiyatif travma paradoksu sırasında, bireyde deneyimlenen anguaz, kuvvetle *"disso-*

*siyatif anguaz"*a ve *"dissosiyatif depresyon"*a dönüşme eğilimindedir. Dissosiyasyon fenomeni, anguazın yoğunluğunu ve şiddetini azaltan inkar odaklı bir etken ajan olarak fonksiyon görmektedir. Dissosiyatif anguaz, bütün travma sonrası stres bozukluğu ve dissosiyatif bozukluk -özellikle dissosiyatif kimlik bozukluğu- vakalarında sıklıkla deneyimlenmektedir. Hem interaktif, travma merkezli ve kısa dönemli psikoterapi modellerinin hüküm sürdüğü hem de bu interaktif, travma merkezli ve kısa dönemli psikoterapi modelleri ile ruhsal entegrasyon adına yüksek oranda başarının elde edilebildiği global dissosiyasyon çağında dissosiyatif kimlik bozukluğunun, dissoanaliz ve modern psikotravmatolojinin temel ilkeleri çerçevesinden değerlendirilerek yeniden tanımlanması adeta bir zorundalık haline gelmiştir. Öztürk, bu bağlamda dissosiyatif kimlik bozukluğunun yeni tanımını şöyle yapmaktadır: "*Dissosiyatif kimlik bozukluğu, dışsal ve/veya içsel tekrarlı bir travmatik uyaran akışı sırasında ya da hemen sonrasında kimliğinin en tekil parçalarına inkar yönelimli olarak bölünen öznenin assosiye etme kapasitesini vuran, ruhsal entegrasyonunda, bilincinde ve belleğinde geçici kesintiler yaratan, pozitif doğalı psikotoplumsal imajinatif varoluşunu sarsan ve ilişkisel karşılıklılığını devre dışı bırakan travmatik anılardan uzaklaştırıcı çoklu bilinç, bellek ve kimlik sistemlerinin hakim olduğu bir psikiyatrik hastalıktır!*"

Dissoanalitik ekol ve dissoanalitik psikotarihe göre, *"psikotoplumsal bilinç tutulması"*nın egemen olduğu günümüzün *"global dissosiyasyon çağı"*nda yaygın olarak benimsenen şiddet odaklı baskın negatif çocuk yetiştirme stilleri; bir gelişimsel travma olarak disfonksiyonel ilişki dinamiklerini, çocukluk çağı travmalarını, baskıcı sistemlerle patolojik konformist bir yönelimde çıkar odaklı ittifak yapma eğilimlerini ve opresörler karşısında itaat etme reaksiyonlarını, aileden topluluklara hatta toplumlara transforme ettirterek bireyden topluma yayılan ardışık ve kümülatif şiddet fenomenlerinin aynı dissosiyatif temel bileşenlerle *"psikotoplumsal kutuplaşmalar"*, *"savaşlar"* ve *"soykırımlar"* aracılığı ile yeniden eyleme vurulmasını imkanlı kılmaktadır.[2,3,6-8] Polemolojik olarak toplumsal travmalar -özellikle süreğen baskılar, savaşlar, terör atakları ve soykırımlar- bütün yıkıcı psikotoplumsal dinamiklerine rağmen, disfonksiyonel bireylerin ve kitlelerin benimsediği şiddet odaklı baskın negatif çocuk yetiştirme stillerinin empati odaklı baskın pozitif çocuk yetiştirme stillerine evrilmesinde en etkili sosyal fenomenlerden biridir.[1,6] Dissoanalitik psikotarihe göre, süreğen baskılar, terör atakları, ardışık savaşlar ve katastrofik soykırımlar, birer *"toplumsal travma"* olarak çocuk yetiştirme stillerinin negatif ya da pozitif yöndeki değişiminde etken ajanlar olarak fonksiyon görmektedir. Dominant liderler ve özellikle diktatörler, travmatize birey ve toplumları, psikososyopolitik baskılarla ve kutuplaştırma stratejileriyle hem dissosiye ederek hem de telkine açık bir hale getirerek bir *"hipnotik psikotoplumsal füzyon"* yaratmaktadır. Faşist liderler ve diktatörler, *"hipnotik psikotoplumsal füzyon"* aracılığı ile travmatize kitleleri hem katı siyasi rejimlere ikna ederler hem de ardışık savaşlara ve katastrofik soykırımlara sürüklerler ki bu dissosiyojen pervasif süreç, *"travmatik yaşantıların domino etkisi"*nin ta kendisidir!

DİSSOANALİZ KURAMI PERSPEKTİFİNDEN GLOBAL DİSSOSİYASYON ÇAĞI, TRAVMATİK YAŞANTILARIN DOMİNO ETKİSİ, TRAVMATİK GİRDAP, BİREŞİMLİ BİLİNÇ VE DİSSOSİYATİF İNKAR

Dissoanaliz kuramına göre, olumsuz yaşam deneyimleriyle eşlenik olan ve zihinden uzaklaştırılmak istenen dissosiye edici anıların tekrar tekrar istemsizce hatırlanarak bireylerin ve toplumların neredeyse bütün zamanlarını işgal etmesi, *"travmatik yaşantıların domino etkisi"* olarak tanımlamaktadır. Hem *"bireysel travmatik yaşantıların domino etkisi"* hem de *"toplumsal travmatik yaşantıların domino etkisi"*, aslında dissosiyatif savunmalarla birlikte seyreden bir *"travmatik girdap"*tır. Travmatik girdapta örseleyici anılar, bireylerin bütün psikolojik savunmalarına nüfuz eder ve bu psikolojik savunmalarda tümden geçici kesintiler ve disfonksiyoneliteler yaratır. Travmatik yaşantıların domino etkisiyle bireyler kendilerini özne olmaktan ziyade bir nesne gibi hissetmeye hatta algılamaya başlarlar. Bu süreçte travmatize birey kendisini bir karton gibi kesebilir hatta bir obje gibi balkondan atabilir ki bütün bu psikopatolojik bileşenler, *"travmatik kendilik"*in varlanışını olanaklı kılar. Artık bireyin aktüel yaşamı *"travmatik milat"*tan önceki ve sonraki olmak üzere ikiye bölünür ki bu bölünme esnasında ve sonrasında dissosiyatif reaksiyonlar ve semptomlar maksimal oranda hüküm sürmektedir. *"Dissosiyatif obsesyonlar"* ve *"bağımsızlık-bağımlılık çatışmaları"* ile karakterize *"travmatizasyon"* ve *"reviktimizasyon"* süreçleri; olumsuz yaşam olaylarının direkt veya indirekt mağduru olan bireylerin *"psikolojik sağlığa kaçışları"* ile *"boyun eğme"* gelgitlerinde süreğen ve maladaptif uzun dönemli *"dominatik etkiler"* yaratabilmektedir. Olumsuz yaşam olaylarının sıklığı, şiddeti ve süresi kadar bireylerin kişisel olarak travmaları algılayış biçimleri/stilleri de bu domino etkisinin temel belirleyicisidir. Travmatik yaşantıların domino etkisinde bir diğer temel belirleyici ise *"disfonksiyonel aile"* ya da *"disfonksiyonel*

ilişki" dinamikleridir. Görünürde normal ebeveynlerde sıkça görülen anne-babalık reddi, patolojik konformizm, yüksek beklenti düzeyi, değişken oranlı kural ve kuralsızlıklar, yetişkinleştirme, haset, kıskançlık, nezaketsizlik, çocuktan ebeveyne yönelik şiddet, şımartılma, çift mesaj, sahte karşılıklılık, evlat ayrımı ve duyarsızlık gibi birçok disfonksiyonel aile dinamikleri ve iletişim şekilleri de travmatik yaşantıların domino etkisinde birer etken ajan olarak fonksiyon görmektedir.[1-3,8]

Dissoanaliz kuramına göre dissosiye edici travmatik olaylar ya da uyaranlar, bilincin, belleğin ve kimliğin sürekliliğinde, düşüncelerin, duyguların ve davranışların sahipliliğinde, mutlak realitenin algılanmasında ve ilişkisel karşılıklılığın deneyimlenmesinde geçici *"psikotoplumsal kesintiler"*e neden olmaktadır. Dissosiyasyon, değiştirilemez, bölünemez ve yıkılamaz ya da parçalanamaz olarak algılatılan baskıcı sistemlerin, çocukluk çağı travmalarının, disfonksiyonel nesillerin ve şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerinin görünürde gerçekliğine karşı verilen *"psikotoplumsal devrim"* niteliğinde hem bir başkaldırı hem bir özgürlük arayışı hem de sert bir psikososyopolitik eleştiridir! Travmatik yaşantılarla ilişkili kuşatıcı dissosiyatif reaksiyonlar karşısında öznel ve nesnel bileşenleri ile kişiye özgü bir deneyim olan bilincin tekilliği hipotezi, deneysel açıdan hiçbir koşulda doğrulanabilen bir fenomen değildir. Bilincin psikotoplumsal bir *"tekillik yaşantısı"* kabul edilmesine dair bütün yoğun bilimsel eleştiriler karşısında *"çoklu bilinç sistemi"*, *"çoklu realite algısı"* ve *"çoklu bellek fenomeni"* merkezli *"Dissoanaliz Kuramı: Psikokomünal Terapi"*nın yani yeni bir toplumsal gerçekliğin inşaası bir zorundalık haline gelmiştir. Travma ve dissosiyasyon çalışmaları yani modern psikotravmatoloji paradigmaları ve modaliteleri temel alınarak; empatik, sağduyulu, adaletli, barışçıl ve liyakatli bireylerden oluşan bir fonksiyonel toplum yaratmak amacıyla Öztürk tarafından geliştirilen *"Dissoanaliz Kuramı"*, holistik ve yenilikçi bir psikotarih yaklaşımının: *"dissoanalitik psikotarih*"in ortaya çıkmasını olanaklı kılmıştır. Dissoanalitik psikotarihe göre, tepki görmeyen şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stilleri ve süreğen psikotoplumsal baskılar; travmatize öznelerin yaslarını ertelemesine ya da yaşayamamasına neden olur hatta opresörlerine ve diktatörlerine boyun eğen ve itaat etme moduna fikse olan bir sürü psikolojisi yaratır! Süreğen psikotoplumsal baskılara ve travmatize bireylerin acılarına sessiz kalan disfonksiyonel bireylerin ve toplulukların "*hem bireysel hem de toplumsal yas travması"*, bir *"adversif dissosiyatif yansıtım"* aracılığı ile *"diktatörleri kutsama ritüelleri"*ne hatta *"kitlesel şiddet döngüleri"*ne evrilerek *"itaatkar psikotoplumsal mod"*u maksimal oranda hakim kılar.[1-4,9]

Dissoanalitik psikotarih, günümüzün baskıcı sistemleri ve dominant liderleri tarafından kontrol edilip yönetilen güdümlü insanları adına artık bireyden topluma pervasif yayılım gösteren bir kitlesel ya da global dissosiyasyon çağının başladığını önemle vurgular. Kuşaklararası gelişimin kuşaklararası fosilleşime boyun eğdiği ya da evrildiği her an, kronik çocukluk çağı travmaları, ardışık savaşlar, terör atakları ve katastrofik soykırımlar için bir milat ya da dönüm noktasıdır. Travmatik yaşantılar karşısında dissosiyatif reaksiyonlarla ve dissosiyatif savunmalarla farklılaşarak yeniden yapılanan kimlik kavramının *"çoklu bilinç sistemi"*, *"çoklu realite algısı"* ve *"çoklu bellek fenomeni"*ne dair bireysel ve toplumsal her ögesiyle en yakın etkileşimsel dinamiğe sahip bir eksende yapılandırılan *"Dissoanaliz Kuramı",* bir travma terapisti, bir psikotarihçi ve bir psikotravmatolog olan Öztürk'ün uzun dönemli olarak yürüttüğü *"modern psikotravmatoloji"* çalışmalarından bilimsel köken almıştır. Dissoanaliz, *"travma ve dissosiyasyon"* alanında hem etkin psikoterapi yöntemlerinin geliştirilmesinde hem de modern psikotravmatoloji ve psikotarih paradigmalarının yapılandırılmasında oldukça önemli teorik ve klinik katkılar sağlamaktadır. Psikotravmatoloji, psikoterapi, suisidoloji ve psikotarih konularında profesyonel yetkinliği ve yeterliliği bulunan dissoanalistler, travma ile ilişkili tüm psikiyatrik hastalıkların, özellikle dissosiyatif bozuklukların ve travma sonrası stres bozukluğunun tedavisini yürüten *"travma terapistleri"* olarak tanımlanmaktadır. Bir psikotravmatolog, bir suisidolog ve bir psikotarihçi olarak dissoanalistler, travma ve dissosiyasyon alanında bilimsel çalışmalar yürütmelerinin yanı sıra etkin psikoterapi modelleri, modern psikoloji modaliteleri ve dissoanalitik psikotarih temelli kuramlar da geliştirirler. Travmatize bireylerin ve baskıyla kontrol edilerek yönetilen toplumların dissoanalizleri gerçekleştirilemediği sürece dünyadaki hiçbir ulus, *"kuşaklararası şiddet geçişi"* ve *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* döngülerinden kurtulamayacağı için entegratif ve gelişimsel yaşam örgütlenmesine doğru bir yönelim kazanamaz. Dissoanalizin ana amacı dünyanın bütün uluslarında gelişime açık entegratif bireyler ve barış odaklı toplumlar yaratmaktır ki bu eksende Öztürk'ün geliştirdiği *"dissoanaliz kuramı",* aslında *"psikokomünal terapi"*nin ta kendisidir! Psikotoplumsal travmatik yaşantıların dissoanalizi; kuşatıcı baskıların, kitlesel kontrollerin, şiddet döngülerinin, ardışık savaşların ve terör ataklarının, daha da önemlisi neden hala hem yanlış çocuk yetiştirme stillerini uygulayarak hem de çocuklarımızı travmatize ve dissosiye ederek onlar üzerinde kontrol kurmaya çalıştığımızla ilişkili dual dinamikleri ve çoklu bileşenleri idrak edebilmemizi kolaylaştırmaktadır.[1-6,10] Dissoanaliz, operasyonel bağlamda hem kuşaklararası travma geçişinin

ve kuşaklararası dissosiyasyon geçişinin hem de kuşaklararası psikopatoloji aktarımının ve kuşaklararası fosilleşimin sonlandırılması adına gerçekleştirilen kümülatif bilimsel çabaların, etkin psikoterapi uygulamalarının, kısa ve uzun dönemli bireysel ve toplumsal travmatik yaşantıları önleme stratejilerinin psikotarihsel ve psikotravmatolojik eksenli bütünsel bir sentezidir.[1-3]

Öztürk, dissoanaliz kuramında toplumsal ve bireysel komponentleriyle holistik bir varlanış gösteren çoklu bilinç sistemlerini, "*bireşimli: psikosentetik bilinç"* olarak kavramlaştırmıştır. Psikosentetik bilinçler, sahip oldukları fonksiyonel bütünsellerindeki ayrı ayrı parçaların entegre hale getirilmesiyle bir *"mobil zihinsel denge"* ekseninde varlanan yeni ve farklı ancak yarımlanmayan bir tümdür ki artık bu tümdeki ögelerin birbirinden ayrılması, travmatik yaşantılar, kuşatıcı süreğen baskılar, ardışık savaşlar ve katastrofik terör atakları deneyimlenmeden imkansızdır. İnsanlığın hüzünlü travmatik tarihinin dissoanalizi demek olan dissoanalitik psikotarih; hem toplumların dissosiyatif bileşenlerini hem de birbirinden ayrıklaşmış kesintili ilişkisel karşılılıklarını, mutlak realite eşliğinde analiz hatta entegre etmektedir. Öztürk tarafından geliştirilen dissoanaliz kuramının travma ve dissosiyasyon temelli teorik ve klinik örüntüsü çerçevesinde modern psikotravmatoloji ve psikotarih paradigmalarının yapılandırılması olanaklı kılınmaktadır. Dissoanalizin temel amacı hümanist, empatik, barışçıl, merhametli, adaletli, yenilikçi ve sağduyulu bireylerin oluşturduğu gelişim odaklı hem normal hem de fonksiyonel bir yeni toplum yaratmaktır. Bir modern psikotravmatoloji kuramı olarak dissoanalizin psikotarihsel misyonu ise, ruhsal açıdan entegre bireylerden oluşan bir toplumun kuşaklararası eksende hüküm sürmesini sağlamaktır. Öztürk'ün dissoanaliz kuramına göre, kronik çocukluk çağı travmaları konusunda; şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri ve baskıcı sistemler psikotoplumsal açıdan analiz edilmeden kısa veya uzun dönemli *"fonksiyonel psikoterapi yaklaşımları", "etkin krize müdahale programları"* ve *"başarılı travma önleme stratejileri"* geliştirilemez. Modern psikotravmatoloji ve dissoanalitik psikotarih perspektifinden kronik çocukluk çağı travmaları, empati kesintili ve/veya şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri içerisinde işlev gören hatta bu empati kesintili ve/veya şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerinin içerisinde bir *"cezalandırma aracı"* olarak *"hapsolan"* ya da *"saklanan"* primitif doğalı ve kuşaklararası geçiş gösteren psikodissosiyojen tutum ve davranışlardır.[1-3,5,10] Dissoanalitik psikotarihe göre, empati kesintili ve/veya şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri, bütün kontrol ya da güdüm odaklı yaşam formlarının *"psikotoplumsal maya"*sı olarak fonksiyon görmektedir.

Günümüzde toplumsal kontrol, siber kontrole transforme olarak *"siber dissosiyatif yaşantılar"* ile *"siber dissosiyasyon"* fenomenlerinin ortaya çıkışında etken bir ajan olmuştur. Baskıcı ve postmodern toplumlarda dijital iletişim ağları ve sosyal medya uygulamaları, kitlesel bilinç kontrolü sağlamak amacıyla kullanılmakta ve bireylere siber dissosiyatif yaşantılar adeta dayatılmaktadır. Modern toplum bireylerinin özgünleşebilmelerine ve kendileşebilmelerine engel olan anonim dinamikleri ve mobil bileşenleri, Öztürk tarafından *"siber dissosiyatif yaşantılar"* şeklinde yeni bir dissosiyasyon fenomeni olarak tanımlanmıştır. Dissoanaliz kuramına göre bugün, dünyanın bütün toplumları, siber dissosiyatif reaksiyonlara neden olan dijital iletişim ağları ve sosyal medya aracılığı ile hem kontrol edilmekte hem de yönetilmektedir. Günümüzde maksimal oranlarda *"siber dissosiyatif yaşantıları"* deneyimleyen dijital çağın travmatize toplumları artık psikotoplumsal bir dönüşüm gerçekleştirmişler hatta güdüm odaklı disfonksiyonel yeni insan ve toplum profillerini yaratmaya başlamışlardır. İçinde yaşadığımız bu yüzyılın başı itibariyle yoğun bir şekilde görülmeye başlanan disfonksiyonel nesillerin ve konformist toplum profillerinin hem özgünlükten hem de yaratıcılıktan uzaklaşmış itaatkar ve dönüşebilen karakteristikleri ile yakından ilişkili olan güdümsel psikodijital odakların hüküm sürmesiyle *"Siber Dissosiyasyon Çağı"* hatta *"Global Dissosiyasyon Çağı"* başlamıştır. *"Kitlesel ya da global dissosiyasyon"* fenomeni, kronik travmatik yaşantılar ve süreğen baskılar karşısında *"dissosiyatif inkar"* odaklı toplumların egemenlik kurmasında etkili olmuştur. Dissoanaliz kuramına göre, travmatik yaşam deneyimlerinin yok farz edilmesinin yarattığı dissosiyatif inkarın, bireyleri ve toplumları mutlak gerçekliğin idrakinden uzaklaştırarak farklı ve çoklu gerçekliklere hapsetmesi, *"inkar travması"*nın ta kendisidir! İnkar kadar bireyleri ve toplumları hem gerçeklikten hem bilinçlerinden hem de kendilerinden uzaklaştıran bir şey daha yoktur hatta inkar bir *"gerçeklik katliamı"*dır.[1,2,11,12]

KİTLESEL BİLİNÇ KONTROLÜ, PSİKOKOMÜNAL DİSSOSİYASYON, ALDATILMA TRAVMASI, PSİKOTOPLUMSAL İNKAR DENEYİMİ, ÇOĞUNLUĞUN YANLIŞ KARAR ALABİLME ÖZGÜRLÜĞÜ OLARAK GÖRÜNÜRDE DEMOKRASİLER VE DİSTOPİK TOPLUMLAR

"Kuşaklararası dissosiyasyon geçişi" aracılığıyla hem bireysel travmatik yaşantılar toplumsal travmatik yaşantı-

lara hem de toplumsal travmatik yaşantılar bireysel travmatik yaşantılara transforme olmaktadır. Bugün, bireyler ve toplumlar travmaları tarafından kontrol edilmekte hatta yönetilmektedir. Dijital iletişim ağları ve sosyal medya uygulamaları baskıcı ve postmoden toplumların kontrol ve yönetim sistemlerinde etken dissosiyojen ajanlardır. Günümüzün global dissosiyasyon çağında düşünsel, duygusal, ilişkisel, davranışsal ve duyusal açıdan bütünüyle bir *"psikotoplumsal inkar deneyimi"* olan dissosiyasyonun klinik yönleri kadar toplumsal yönlerinin de ele alınması, artık bir zorundalığa dönüşmüştür. Psikotoplumsal inkar deneyimleyen disfonksiyonel uluslarda demokrasi, maalesef ki çoğunluğun yanlış karar alma ya da alabilme özgürlüğü olarak işlev görmektedir. Dissoanalitik ekol, baskı karşısında bireysel boyuttan toplumsal boyuta ve toplumsal boyuttan bireysel boyuta transforme olabilen hatta bireysel ve toplumsal boyutta eşzamanlı olarak deneyimlenebilen kronik, kompleks ve kümülatif travmatik yaşantılar ile en yakın etkileşimli olan dissosiyasyon fenomenini hem ilişkisel hem de psikososyopolitik bağlamları içerisinde tanımlamaktadır. Öztürk'e göre disfonksiyonel kitlelerdeki, adaletsizlikler, eşitsizlikler, ekonomik krizler ve psikotoplumsal baskılar; dissosiyatif anguazları ve dissosiyatif narsisizmleri birbirine dönüşebilen hatta birbirinden beslenen iki büyük toplumsal yarım yaratır. Kitlesel kutuplaşmanın hakim olduğu bu dönüşümlü dual süreç, çocukluk çağı travmalarının, iç savaşların, terör ataklarının ve katastrofik soykırımların öne çıktığı *"toplumsal dissosiyasyon"* fazıdır. Dissosiyasyon, travmatik gerçekliği fark etmekten kaçmak ya da bu travmatik gerçekliği bilmekten uzaklaşmak amacıyla öznenin kendisini çoklu bilinç ve çoklu belleklerde saklamasıyla fonksiyon gören *"psikotoplumsal inkar"* odaklı bir kamuflajdır. Aslında dissosiyatif reaksiyonlar, travmatize edilerek özneliği kendi elinden alınan birey ve toplumların *"psikotoplumsal devrim"* niteliğindeki *"özgürleşme"* ve *"kendileşme"* girişimleridir. Dissoanaliz kuramına göre dünyanın bütün zamanlarında ve dünyanın bütün uluslarında dissosiyasyon fenomeni, psikotoplumsal boyutta bir fonksiyon görmektedir ki artık günümüzün *"global dissosiyasyon çağı",* inkar temelli *"kitlesel savunmalar"*ı adeta dayatmaktadır. Bireyler, topluluklar ve toplumlar hatta dünya, insanlığın travmatik ve dissosiyojenik tarihinden bugüne olan uzamda içerisinde bulundukları baskıcı sistemler tarafından inkar odaklı bir *"psikokomünal dissosiyasyon"* yaratılarak hem kontrol edilmekte hem de yönetilmektedir! Disfonksiyonel ve postmodern toplumların baskıcı sistemleri, dijital iletişim ağları ve sosyal medya uygulamaları ile bireyleri kontrol etmekte hatta onların beyinlerini yıkayarak bir *"aldatılma travması"*nın varlanışını imkanlı kılmaktadır. İnkar ve aldatılma travması kadar gerçeklik ve travma inkarları da bireyden topluma pervasif bir yayılım gösteren bütün dissosiyasyon fenomenlerinin ana *"psikososyopolitik kaynaklar"*ını oluşturmaktadır.[2-5]

Dissoanalitik psikotarihe göre, bugünün distopik toplumlarında ütopyalar distopyalara transforme olmuştur. **"***Ütopya"* kelimesi hayalini kurduğumuz ve olmasını istediğimiz ancak gerçek yaşamda olmasının mümkün olmadığı toplumları tasvir etmektedir. *"Distopya"* kelimesi ise, gelecekte varlanış gösterecek toplumların baskıcı ve otoriter sistemler içerisinde, olumsuz bir yaşama sahip olabilecekleri üzerine kurulan bir tezdir ki artık bu tez çoktan gerçeğe dönmüştür! Verilen *"görünürde sınırsız haklar"* ve *"sahte özgürlükler"* ekseninde yaratılan baskıcı ve otoriter sistemler bireyleri kendileri olmaktan uzaklaştırarak köleleştirir. Dissoanaliz kuramı ve dissoanalitik psikotarihe göre, bütünün deneyimlenmesi odaklı toplumsal dissosiyasyon, aslında hem bir ütopya hem de bir distopyadır! Toplum, topluluğa göre ütopiktir ve dominatik sistemler tarafından kontrol edilebilir doğalı olarak istemli bir şekilde yaratılmıştır. Çünkü toplumu oluşturan bütün bireylerin aynı zaman diliminde ve aynı *"dış ya da iç realite"* üzerinde dissosiye olma ihtimalleri yoktur. Topluluklar bir araya gelerek toplumu oluşturmaktadır ve bu topluluklardaki tek tek yaşanan komünal dissosiyasyonların bütünü, psikotoplumsal dissosiyasyondan kitlesel dissosiyasyona doğru transforme olmaktadır. Bireylerden ve topluluklardan meydana gelen toplumun yekpare ya da *"monolitik"* olduğu anlayışı tamamen gerçek dışıdır. Tıpkı ana akım bir düşüncenin ya da dominant bir sistemin alt grubu olan fikirler veya eylemler gibi aynı toplum içerisindeki topluluklar da kendi *"ünik dissosiyasyon"*larını deneyimlerler. Dissoanalitik psikotarihe göre, *"distopik toplumlar"* ve *"distopik kültürler",* dissosiyatif yaşantıların temel kaynaklarıdır hatta onlar insanları itaate ve boyun eğme modalitelerine zorlayan dissosiyojen ajanlardır. Baskıcı sistemler; bireyler, topluluklar ve toplumlar için dissosiye edici dominatik kültürler ile itaate zorlayıcı modaliteler üretirler. Baskıcı sistemlerle ittifak kurmayan ya da dominatik kültürlere karşıt olan minör orandaki sağduyulu bireyler, topluluklar ve toplumlar, bütün itaat ettirme ve kontrol kurma odaklı modaliteleri tamamıyla reddederler. Ancak baskıcı sisteme daha ılımlı olan majör orandaki bireyler, topluluklar ve toplumlar bir karşıt alt kültür odağında birleşebilirler. Belirli zaman aşımlarında gelişim odaklı alt kültürler yaygınlaşabilir hatta bir norma dönüşebilir. Topluluklar, özne ile direkt ya da indirekt olarak daha ilişkili ve daha karşılıklı bağlar kurar. Toplumlar ise özne ile direkt ilişki ve *"sosyal karşılıklılık"* açısından daha teğet ve daha sanal bir yöne-

limdedir. Öztürk, topluluklar içerisinde ve toplumların iç kümelerindeki kitlelerde deneyimlenen *"komünal dissosiyasyon"* dinamiklerinin psikojen bir zeminde gerçekleşmesi ve fonksiyon görmesi nedeniyle onları *"psikokomünal dissosiyasyon"* olarak tanımlamıştır. Komünal dissosiyasyon, psikokomünal dissosiyasyon ve psikotoplumsal dissosiyasyon birbiriyle hem fonksiyon geçişleri hem de yakın ilişki dinamikleri bulunan ve aynı zamanda *"kitlesel dissosiyasyon"* kapsamında yer alan fenomenlerdir. Öztürk, aktüel hayatın dissosiyasyonundan komünal dissosiyasyona, komünal dissosiyasyondan psikokomünal dissosiyasyona doğru bir yayılım olduğunu önemle bildirmektedir ki *"maksimal toplumsal dissosiyasyon"* ya da *"holistik dissosiyatif yapı"*, psikotoplumsal dissosiyasyonun ta kendisidir![2,3,5,6,13] Baskıcı toplumların kitlesel bilinç kontrolü karşısında deneyimlenen komünal dissosiyasyon, travmatik özne ya da öznelerin standartlaştırılmaya ve herkesleştirilmeye karşı olan bir *"orijinal kalabilme mücadelesi"* ve *"kendileşme reaksiyonu"*dur![1,2] Dissoanalitik psikotarihe göre, travmatize bireylerin içsel dissosiyatif sistemleri, süreğen baskılar aracılığıyla dışsal dissosiyatif kişilerarası füzyone ilişkilere ya da dışsal toplumsal füzyone ilişkilere hatta psikotoplumsal dissosiyasyona transforme olur. Psikotoplumsal ve psikokomünal dissosiyasyonun oluşumunda *"dissosiyatif narsisistik"* dominant liderler maksimal bir rol oynarlar. Dissosiyatif anguazı bulunan travmatik kitleler, dissosiyatif narsisistik diktatörler tarafından yönetilmeyi bilinçdışı ya da yarı bilinçli olarak arzularlar. Toplumsal misyonu bulunmayan, mesleğini sahiplenmeyen, bir uyaran bağımlılığı olarak cinselliğe saplanan primitif, onursuz ve hedonist bireyler için, taptıkları politik ya da duygusal bir gücün kontrolüne girmek kaçınılmazdır. Hedonist bireyler her zaman kendilerinden kaçarlar, yalnızlıklarına katlanamadıkları için füzyone ilişkilerin müdavimleri olurlar ve dominant bir gücün esareti altında yaşamaya gönüllü olurlar! Dissoanaliz kuramı ve dissoanalitik psikotarih, postmodern baskıcı toplumların travmatize bireylerinin iç sistemlerindeki dissosiyatif erklerin holistik bir yönelimde, dış sistemdeki dissosiyatif erklere yani diktatörlere ve opresörlere evrilerek kitlelerin yönetildiğini önemle vurgular!

TRAVMATİK KENDİLİKLER, TRAVMATİK OSİLASYONLAR VE KENDİLEŞME PSİKOTERAPİSİ

Psikotoplumsal baskı karşısında bireylerden topluluklara hatta topluma genişleyen kitlesel kimlik geçişinin ardından travmatize ve dissosiye kişiler; bir *"yığın"* ya da *"sürü"* halinde hareket eden hem özneliğini hem de özerkliğini kaybetmiş, robotlaşmış, öz pusulalarını yitirmiş, dijital iletişim ağları ve sosyal medya uygulamaları ile kontrol edilerek yönetilen, birbirine identik ancak mutlak gerçeklikten uzak sahte ve sanal kimliklere ya da kuklalara dönüşmektedir. Bugün, insanlık tarihinin travmatik anamnezi ve dissosiyatif yaşantıların ruhsal izlerinin kuşaklararası aktarımı, modern psikotravmatoloji ve dissoanalitik psikotarih yönelimli fonksiyonel yeni psikotoplumsal paradigmaların, modalitelerin ve kuramların ortaya çıkmalarını zorunlu kılmaya devam etmektedir. Bütünüyle insana özgü ve uzun erimli kavramlar olan *"kimlik"* ve *"kendilik"*, dissoanalitik bir eksende bireylerin hem iç dünyaları hem de dış dünyaları ile kurdukları interaktif etkileşimlerinin *"orijinal psikotoplumsal imzaları"* olarak işlev görmektedir. Travmatik yaşantılarla ve süreğen baskılarla örülü hüzün yüklü bir yaşam serüvenine verilebilecek en uygun tepkinin imkansızlığı karşısında deneyimlenen *"belirsizlik travması";* kimlik ve kendilik ile dissosiyatif reaksiyonlar arasındaki fonksiyon geçişlerinin sürdürülmesini sağlamaktadır. Öztürk tarafından geliştirilen *"Kendileşme Psikoterapisi (Psychotherapy of Identity-Discovery and Individuation)", "Krize Müdahale Psikoterapisi (Crisis Intervention Psychotherapy)"* ve *"Travma Merkezli Alyans Model Terapi (Trauma Based Alliance Model Therapy)"*, bu fonksiyon geçişleri üzerine odaklıdır ki son yıllarda yine Öztürk tarafından modern psikotravmatoloji modaliteleri ekseninde yapılandırılan *"Dissoanaliz Kuramı"* bir *"toplumsal terapi"* hatta *"psikotoplumsal terapi"* olarak devreye girmiştir. Kendileşme psikoterapisi, krize müdahale psikoterapisi ve travma merkezli alyans model terapi, dissoanaliz kuramının *"klinik odaklı üçlü sacayağı"* olarak tanımlanmaktadır. Dissoanaliz kuramı; bireylerin, toplulukların ve toplumların kendileşmeleri, gerçekte olduğu gibi varlanmaları, psikotoplumsal karşılıklılıklarının sağlanması, orijinal ve bağımsız olarak ayakta kalmaları üzerine yapılandırılmıştır ki bu yapılandırma sürecinde travmatik yaşantıların, disfonksiyonel aile dinamiklerinin ve süreğen baskıların etkisiyle kesintiye uğrayan kendiliğin bütünleştirici fonksiyonlarının yeniden aktive edilmesi ile kaybedilen optimal mesafe ve ayarın sağlanması en temel hedeflerdir.[2,3,10,14-16]

Dissoanaliz kuramına göre, travmatize ve dissosiye bireylerin acı yüklü çocukluklarındaki çaresizlik duyguları, dona kalma ve boyun eğme reaksiyonları yetişkinliklerinde öfke ve nefret duygularına evrilir! Dissoanalitik psikotarihin kurucusu olan Öztürk, kendileşemeyen travmatize kitlelerin dominant liderler ya da diktatörler tarafından sürüler halinde hem herkesleştirilerek hem de reviktimize edilerek yönetildiklerini önemle vurgular. *"Travmatik kendilikler"*den oluşan topluluklar ya da toplumlar; maksimal oranda ilkel çocuk yetiştirme stillerini benimserler, her türlü baskı ve otorite karşısında boyun eğerler hatta nötralize edemedikleri travmatik

yaşantılarının varlanışlarını olanaklı kıldığı öfke ve nefret duygularını hem kendilerine hem de masum bireylere yönelterek içinde yaşadıkları ülkelerini savaş ve şiddet döngülerine hapsedip kitlesel sabotajları, adeta kuşaklararası kaderleri yaparlar! Maksimal oranda travmatik kendiliklerden oluşan bir ulus, şiddet ve savaş yanlısı olur, şiddet ve savaş yanlılığı ise onların nötralize edemedikleri olumsuz yaşam deneyimlerinin öfke ve nefret odaklı bir projeksiyonudur ki kitleler bu projeksiyonlarla kendi olumsuz yaşam deneyimlerinden uzaklaşmaya çalışırlar hatta travmatik yaşantıların öteki insanları kapsamı altına alması ya da genellenmesi ve genişlemesi onların asıl ruhsal acılarını inkar etmesini imkanlı kılar. Travmatik bireyler ve toplumlar, kendi olumsuz yaşam deneyimlerinden kurtulabilme çabası adına şiddet ve savaş yanlısı olmakta ve haset ettiği ya da paranoidleşerek perseküte olduğu masum insanlara öfkesini ve nefretini yönelterek travmatik yaşantıları genelleştirmekte veya legalize etmekte hatta olağanlaştırmaktadır ki ancak onlarla bu şekilde eşlenik olmaktadır yani onları travmatize ederek kendi gibileştirmektedirler! *"Travmatik osilasyonlar"* ile ilişkili dissosiyasyon fenomeni, kendileşememiş güdüme açık frajil insan profilleri yaratır hatta bireyler ve toplumlar travmatik yaşantıları aracılığı ile kontrol edilerek yönetilir. Şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri, çocukluk çağı travmaları ve süreğen baskılar en büyük ruhsal darbeyi kimlik, kendilik, bilinç ve bellek üzerinde yaratmaktadır. Öztürk'ün Dissoanaliz Kuramı'na göre travma ve dissosiyasyon; bireyin kişilerarası ilişki dinamiklerini bozan, kimlik ile kendiliğin bütünleştirici fonksiyonlarını kesintiye uğratan, öznelik ve öznel etkinlik gücünü parçalayan, kişiyi baskı ya da hükmetme karşısında itaat etme ve herkesleşme modalitelerine zorlayan, bireysel sınırları ihlal ederek kontrol edilmeye hatta istismar edilmeye açık hale getiren, kişinin kendisini tanımlamasını ve kişinin kendisini ifade etmesini güçleştiren, psikopatojen ve zaman zaman hem birbirini örten hem de birbirleriyle fonksiyon geçişleri bulunan dual ve dominatik bir güç olarak faaliyet göstermektedir. [1-3,10,14-18]

HİPEREMPATİ, KONFORMİZM, NORMALLİK KORKUSU, KRİZ FOBİSİ, HİPNOTİK PSİKOTOPLUMSAL FÜZYON, EŞLİK ETME OBSESYONU, DİSSOSİYATİF KONFORMİZM VE KONTROL ETME AÇLIĞI

Dissoanalitik ekole göre, hiperempati ve konformizmin ana kaynağı, şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stillerini benimseyen ve kendi çocuklarının hem ilk istismarcıları hem de ilk opresörleri olan dominant ebeveynler karşında ortaya çıkan korku temelli *"dissosiyatif bağlanma"* ve dissosiyatif konformizm temelli *"onaylanma obsesyonu"*dur. Dissoanaliz kuramı, psikotoplumsal baskılar karşısında bireysel ve toplumsal itaat döngülerinin sürekliliğini *"kriz fobisi"* ve *"normallik korkusu"* ile açıklar. Kriz fobisi ve normallik korkusu bulunan bütün travmatik kitleler, majör oranda hiperempatik ve konformisttir. Dissoanalitik ekole göre hiperempati ve konformizm, maksimal oranda disfonksiyonel ailelerdeki *"itaatkar psikotoplumsal mod"* aracılığı ile kuşaktan kuşağa aktarılmaktadır! Hiperempati ile ilişkili korku temelli dissosiyatif bağlanma ve dissosiyatif konformizm temelli onaylanma obsesyonu, *"itaat ettirici psikotoplumsal mod"* ve *"itaatkar psikotoplumsal mod"* arasındaki osilasyonun ve dönüşümün ana kaynağıdır. Bütünüyle bir *"hipnotik psikotoplumsal füzyon"* deneyimleyen hiperempatik ve konformist kitleler, bir opresörün ya da bir diktatörün beklentisini kolaylıkla fark ederek hem kriz fobisine hem de normallik korkusuna sahip oldukları için baskı karşısında telkine açık hale gelirler ve *"itaatkar psikotoplumsal mod"*a saplanıp kalırlar. Öztürk tarafından geliştirilen *"dissoanalitik siber psikoloji"*ye göre, dijital iletişim ağları ve sosyal medya uygulamaları, baskıcı sistemlerin ve diktatörlerin *"hipnotik psikotoplumsal füzyon"* ajanlarıdır. İtaatkar psikotoplumsal modda saplanıp kalmaya ya da yaşamaya alışan bireyler, füzyone ikili ilişkilerinde hayranlık duydukları dominant partnerlerine boyun eğerler, köleleşirler ve bütün hiperempatilerini bir *"patolojik konformizm"* ekseninde kullanırlar. Dissoanalitik ekole göre hiperempati ve patolojik konformizm, bireyin tek odaklı bir düşünceye, vazgeçilmez olduğunu sandığı bir aşka, katı politik bir görüşe ve bir füzyone ilişkiye fikse olmasını sağlar. *"Hiperempati, tıpkı empati noksanlığı gibi bireyleri mutlak gerçeklikten ve duyguların optimal deneyimlenmesinden uzaklaştırır!"*. *"Patolojik konformizm ise, bireyleri kendi düşünce ve davranışlarını kontrol edebilmesinden uzaklaştırır hatta telkine açık bir hale getirir!"*. Genellikle dissosiye olan hiperempatik bireylerin kimlikleri, travmatik yaşantıların etkisiyle daralmış ve adeta bir alter kişilik gibi tek odaklı olarak fonksiyon görmeye başlamıştır. Füzyone, immatür ve sadomazohistik ilişkilerdeki itaatkar tarafın itaat ettiren tarafı totemleştirmesinin altında hiperempatiden ve patolojik konformizmden kaynaklanan *"eşlik etme obsesyonu"* yatar. Hiperempati, empati noksanlığından daha şiddetli psikopatolojilere ve köleleşme eğilimlerine neden olur. *"Eşlik etme obsesyonu"*nun hakim olduğu hiperempatik ve patolojik konformist bireylerde *"eşliksizlik toleransı"* ise düşüktür. Travmatize bireylerdeki patolojik konformizm aslında *"dissosiyatif konformizm"* olarak fonksiyon görmektedir. Dissoanalitik açıdan hiperempatik bireylerin en temel karakteristikleri, itaatkar psi-

kotoplumsal modda kalarak kendilerini, mesleklerini, ilişkilerini ve geleceklerini hatta ülkelerini sabote etmeleridir!

Dissoanaliz kuramının kurucusu olan Öztürk, sadece *"entegre bireyler"*in yani kimliğinin assosiyatif fonksiyonları *"iyi"* olan öznelerin *"optimal empati düzeyi"*ne sahip olduğunu ve yaslarını diğerlerini kontamine etmeden yaşayarak nötralize ettiklerini önemle vurgulamaktadır. Bireysel ve toplumsal travmalar ile ilişkili dissosiyasyon fenomeni hem yasın yaşanmasında bir direnç oluşturarak hem de itaat ettirici psikotoplumsal moda geçişi kolaylaştırarak bireylerin opresörlerine, istismarcılarına ve diktatörlerine bağlanmalarını sağlar. Dissoanalitik psikotarihe göre, bütün toplumsal travmalar ve toplumsal baskılar, doğası gereği psikojendir ve bu nedenle toplumsal travmalar ve toplumsal baskılar *"psikotoplumsal travmalar"* ve *"psikotoplumsal baskılar"* olarak da adlandırılabilir. Psikotoplumsal travmalarla ilişkili birikimli kitlesel yas, bir kitlesel sabotaj tepkisi olarak uzun erimli psikotoplumsal baskılara, psikososyopolitik kutuplaşmalara, savaşlara, terörizme ve soykırımlara transforme olur. Travmalarını inkar eden bireylerde ve toplumlarda hem yas süreci ertelenir hem de nötralize edilemeyen psikolojik acı, öfke ve şiddete dönüşür hatta *"kontrol etme açlığı"* ortaya çıkar. Kontrol etme açlığı, bireylerin ve toplumların birbirleri üzerinde baskı kurmasına, demokrasinin faşizme regrese olmasına ya da evrilmesine hatta ikili ilişkilerde, iş yaşamında ve toplumsal iletişim mekanizmalarında diktanın ve tiranlığın hakimiyet kurmasına neden olur. Baskıcı sistemlerle yönetilen bireyler ve toplumlar, reviktimizasyon yaşantılarının etkisiyle psikotoplumsal entegrasyondan ne kadar uzaklaşırlarsa normal insanlardan ve topluluklardan o kadar nefret ederler. Travmatize topluluk ya da toplumlarda bireyler pervasif nefretlerini, diğer insanları kontrol ederek ve yöneterek gidermek isterler ancak kendi özgürlüklerini *"gönüllü"* bir şekilde teslim ettikleri diktatörlerini kutsarlar!

PSİKOTOPLUMSAL KRİZLERE MÜDAHALE TERAPİSİ OLARAK DİSSOANALİK PSİKOTARİHİN DOĞUŞU, YARALI PSİKOTOPLUMSAL BELLEK, ALDATILMA TRAVMASI, BÖLÜNEREK ÇOĞULLAŞMA, KUŞAKLARARASI DİSSOSİYASYON GEÇİŞİ VE KİTLESEL SABOTAJ

Dissoanalitik psikotarih, psikotoplumsal krizlere -özellikle sosyodissosiyojen kutuplaşmalara, iç çatışmalara, savaşlara, terörizme ve soykırımlara- müdahale terapisidir! Öztürk'e göre dissoanalitik psikotarih, insanlığın anamnezindeki geniş zamanlı travmatik bileşenlerin dissoanalizi sürecinde elde edilen verilerin kusursuzluğa ulaştığı her noktada yeniden yapılandırılan majör bir *"psikokomünal terapi"* hipotezinin gerçekliğe dönüşmesidir. Modern psikotravmatolojinin öncü ismi Öztürk dissoanalitik psikotarihi; çocukluk çağı travmaları, çocukluğun psikotoplumsal algıları, süreğen baskılar, psikososyopolitik kutuplaşmalar, çocuk yetiştirme stilleri, disfonksiyonel aileler, disfonksiyonel nesiller, kuşaklararası travma geçişi, kuşaklararası dissosiyasyon geçişi, kuşaklararası psikopatoloji aktarımı, psikokomünal dissosiyasyon, savaşlar, terörizm, soykırımlar, dominant liderler ve psikotoplumsal bilinç alyansı üzerine araştırmalar yapan ve savaşlar ile çocukluk çağı travmalarını önleme stratejileri üreten gelişim odaklı barışçıl bir toplum yaratma odaklı bir bilim dalı olarak tanımlamaktadır ki bu doğrultuda dissoanalitik psikotarih aslında bir *"psikokomünal terapi"* hatta *"psikotoplumsal krizlere müdahale terapisi"*dir. *"Dissoanalitik Psikotarih"*, Öztürk tarafından 2003-2023 yılları arasında gerçekleştirilen dissosiyasyon temelli kuşaklararası travma geçişi ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımı çalışmaları ile modern psikotravmatoloji ve psikotarih paradigmalarının entegratif bir sentezinden oluşan orijinal hem bir psikoloji hem de bir psikotarih kuramıdır. Dissoanaliz kuramına göre *"modern psikotarih: dissoanalitik psikotarih"*, geçmişten günümüze olan uzamda kuşaklararası aktarılan psikotoplumsal kimliğin, psikotoplumsal belleğin ve psikotoplumsal bilincin ta kendisidir! *"Psikotoplumsal kimlik"*, *"psikotoplumsal bellek"* ile *"psikotoplumsal bilinç"*, kendisiyle ilişkili ve kendisinden beslenen insana ait her unsur ile interaktif devinimlerle kuşaklararası eksende aktarılır. Topluluğu ya da toplumu oluşturan bütün bireylerin aynı andaki eşbilinçliliği veya dissosiyatif inkarcılığı, bir *"kitlesel alyans"* yaratır ki bu kitlesel alyans, mutlak realite ve mutlak bilinç ile ilişkili olarak tekilden çoğula kayan bir psikotoplumsal odaktaki pozitif ya da negatif *"grup yönelimi"*ni belirler. Travmatize bireylerden oluşan bir ulusta psikotoplumsal bellek, parçalıdır, dezorganizedir ve semboliktir. Psikotoplumsal baskılar ve psikotoplumsal travmalar dünyanın bütün uluslarının belleklerini hem yaralar hem de dissosiye eder! *"Yaralı psikotoplumsal bellek",* hem travmatize özneleri hem de dissosiye kitleleri itaat ettirici unsurlarla yüklüdür ki bu itaat ettirici unsurların en majör ajanları, süreğen baskılar, kronik çocukluk çağı travmaları, disfonksiyonel aile dinamikleri ve empati kesintili ve/veya şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleridir.[1-3,5,7,8]

Dünyanın bütün zamanlarındaki dünyanın bütün disfonksiyonel ve dissosiye bireylerinin travmatik yaşantıları, holistik bir eksende hem sosyopolitik kutuplaşmalara hem

de psikotoplumsal travmalara -savaşlara, terör ataklarına ve soykırımlara- transforme olur. İnsanlık tarihinden günümüze olan uzamda bireysel ve toplumsal kökenli *"ardıl ya da değişken oranlı yinelenen şiddet olayları",* psikotoplumsal açıdan dissoanaliz yöntemiyle nötralize edilmedikçe, dünyanın bütün uluslarında kitlesel bilinç kontrolleri, kronik savaşlar, sömürgeci politikalar, dissosiyojenik baskıcı sistemler, empati kesintili yanlış çocuk yetiştirme stilleri, görünürde normal aileler, disfonksiyonel nesiller, domine edici kişilerarası ilişkiler ve itaat döngüleri maksimal oranlarda varlanmaya devam edecektir! Öztürk, dissosiyasyon deneyimlerinin özünün kontrol edilme ve yönetilmeye karşı psikotoplumsal bir tepki olarak gelişen *"bölünerek çoğullaşma"* fenomeninin olduğunun altını önemle çizmektedir. Dissoanalitik açıdan dissosiyasyon, travmatize öznenin *"bölünerek çoğullaşma"* ve *"çoğullaşarak güçlenme"* ütopyasının gerçekliğe en sert vuruşudur! Disfonksiyonel aile dinamiklerinin ve disfonksiyonel nesillerin görmezlikten gelinen ya da inkar edilen her dissosiyojen devinimi, kuşaklararası travma geçişi ile kuşaklararası psikopatoloji aktarımına neden olur ki bu dissosiyojen devinimler, yanlış çocuk yetiştirme stillerinden beslenen çocukluk çağı travmalarından savaşlara kadar uzanan bütün kümülatif "*psikotoplumsal uyumsuzlukları"* ve *"psikotoplumsal patolojik konformizmleri"* hatta *"psikotoplumsal sabotajları"* net bir kesinlikle açıklar. Öztürk tarafından geliştirilen dissoanaliz kuramının travma temelli teorik ve klinik örüntüsü çerçevesinde modern psikotarih ve psikotravmatoloji paradigmalarının yapılandırılması ve dissoanalistlerin *"barış elçileri"*, *"krize müdahale uzmanları"* ve *"psikotoplumsal travma profesyonelleri"* olarak devreye girmeleri imkanlı kılınmaktadır. Dissoanaliz, *"dualistik, diyalektik ve dikotomik assosiyasyon"* perspektifinden hem bir "*psikokomünal terapi"* hem de bireysel ve toplumsal her öge ile özdeşik *"uyumsal ve yaratımsal evrilme"* yönelimde varlık gösteren yeni bir psikoloji, psikotarih ve psikotravmatoloji kuramıdır. Modern psikotarih ve psikotravmatoloji kuramları ekseninde yeniden vurgulanmak istendiği üzere, kronik çocukluk çağı travmaları; şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri içerisinde işlev gören hatta bu şiddet odaklı ve/veya empati kesintili yanlış çocuk yetiştirme stillerinin içerisinde bir *"cezalandırma aracı"* olarak adeta *"hapsolan"* ya da *"saklanan"* primitif doğalı ve kuşaklararası geçiş gösteren dissosiyojen tutum ve davranışlardır ki istismarcı ebeveynler değişken oranlı kuralları/kuralsızlıkları ve istikrarsız tutumları ile yarattıkları realite değişimlerini hem kendi hedonistik çıkarlarına ulaşmak hem de çocuklarını kontrol ederek yönetmek için acımasızca kullanırlar.[1-3,5,8,15,19]

İnsanlığın travmatik anamnezi ve hüzünlü geçmişi ardılındaki devinimli gelişimi hem bireysel hem de toplumsal yenilgilerden zaferlere olan uzamda çoklu gerçekliklerle örülü oldukça dissosiyojen ve komplike bir öyküdür! Yüzyıllardır dissosiyatif her unsuru ve dual ya da çoklu varoluşu ile maksimal oranda kendi gerçeğine karşı konumlanan insan ve toplum; psikoloji, tarih ve psikotarih disiplinlerinin odak konuları olmaya devam etmektedir. Ancak günümüzün modern insan ve toplumunu anlayabilmek adına çoğu sosyal disiplin, çağdışı kalmıştır ki bu regresif milat noktasında ise yenilikçi bir akademik disiplin olarak psikotarih devreye girmiştir. Bütün bilimlerde zaman kavramına fundamental bir önem verilmekte hatta bu bilimler domine ettikleri bir zaman odağında çalışmalarını yürütmektedirler. Psikoloji, *"şimdiki zaman"* ya da *"yaşanan an"* odağından hem geçmişe hem de geleceğe bakmakta hatta bireylerin kısa ve uzun erimli davranışlarını predikte etmektedir. Tarih, *"geçmiş zaman"* ya da "*dünde kalan zaman"* odağından daha *"eski zamanı"* değerlendirmektedir. Ülkemizin ilk dissoanalisti ve ilk psikotarihçisi olan Öztürk'ün öncülüğünü yaptığı *"modern psikotarih: dissoanalitik psikotarih"* ise, bir bireyin eylemlerini öngörmekten öte geçmişteki ve günümüzdeki insan kitlelerinin *"psikotoplumsal analizi"* hatta *"dissoanalizi"* ile hem günümüzdeki hem de gelecekteki insana dair olan her ögeyle ilişkili bütün yaşamsal sürecin genel akışını tahmin etmek üzerine yoğunlaşmıştır. Global dissosiyasyon çağının güdümlü toplumlarında çocukluk çağı travmaları ve savaşlar, kitlesel sabotajlar ve kitlesel bilinç kontrolleri olarak devreye girmekte olup barış ve empati temelli yaşam formlarından ya da sistemlerinden giderek uzaklaşılmaktadır. Dissoanalitik psikotarih, çocukluk çağı travmaları ve savaşları önleme adına psikoloji, psikiyatri, antropoloji ve sosyoloji disiplinlerinden çok daha etkin ve uygulanabilir stratejiler sunmaktadır. Bu nedenle dissoanalitik psikotarihin bütün ilişkili olduğu öteki bilimleri yakın zamanda hem domine ederek hem de kendi kapsamına alarak ilerleyişine devam edeceği düşünülmektedir. Psikoloji biliminden bağımsız yazılan her tarih yanıltıcıdır hatta unutulmaya mahkumdur! Tarih dünde kalan insanların, toplumların ve ülkelerin öykülerini veya geçmişlerini optimal duygudan uzak bir yönelimde ya hissiz bir şekilde ya da abartılı bir coşkuyla hatta mutlak realiteyi göz ardı ederek yazar. Birey merkezli olan hiçbir psikoloji kuramı, toplum hakkında gerçekçi bir çıkarımda bulunamaz! Dissoanalitik psikotarih, psikotoplumsal bir bütün olan kitleleri, mutlak gerçeklerle en yakın perspektiften analiz ederek ve onların çoklu odaklı dissoanalizlerini yaparak hem psikolojinin hem tarihin hem de psikiyatrinin oldukça uzak erimlerde ötesine geçmektedir! Travmatize ve dissosiye kitleler, çoklu belleklerinden ve çoklu bilinçlerinden dolayı tekil olmaktan öte çoğul bir tarih yazarlar ya da inşaa ederler ki bu doğrultuda çoğu ulus adına toplumsal gerçeklikler

de aslında çoklu boyutludur. Dissoanalitik psikotarih hem toplumların çoklu gerçekliklerini ve dissosiyatif bileşenlerini entegre edici yaklaşımıyla mutlak realite eşliğinde analiz ederek hem de insan kitlelerini yaptıkları eylemler hakkında bilinçlendirerek gelişim odaklı kaymalar, dissosiyatif devrimler, entegratif psikososyal devinimler ve *"güçlü kitlesel prediksiyonlar"* hatta fonksiyonel ve sağlıklı yeni toplum profilleri yaratır. Dissoanalitik kurama göre, kitlelerin psikotoplumsal bilinçlerinde ve gerçeklik algılarında ne kadar alyans ya da ittifak varsa kendileri o kadar entegrelerdir.[1-4] Travmatik yaşantılarını inkar etmeden nötralize edebilen bireyler ve toplumlar entegre bir yaşam kurarak kendileri olurlar hatta kendileşerek gelişirler!

Dissoanalitik psikotarih, birbiriyle yakın ilişki dinamikleri bulunan tarih ve psikoloji bilimlerinin birbirini örtmeyen ya da inkar etmeyen entegre edici bir yapılanma ile bireysel ve toplumsal travmaları önleme stratejileri yönelimli modern ve orijinal bir disiplin olarak akademik faaliyetlerini yürütmektedir. Öztürk, psikoloji ve tarih bilimlerinin birleşimiyle meydana gelen ancak bu disiplinlerin birleşiminden farklılaşarak hatta orijinalleşerek ilerleyişini sürdüren bir modern psikoloji alanı olan psikotarihi, psikoloji ve tarih bilimleri arasındaki ilişki ekseninde *"modern psikotravmatoloji: travma ve dissosiyasyon"* paradigma ve modalitelerini kullanarak yeniden tanımlamıştır. Bir modern psikotravmatolog, bir travma terapisti ve bir dissoanalist olan Öztürk'e göre dissoanalitik psikotarih, hepimize duygularımız kadar düşüncelerimizi de dönüşüm merkezli eyleme geçirebileceğimiz entegratif ve varlanımsal ya da varlanışsal bir bilimsel deneyim yaşatmaktadır. Ancak yaşanılan bu entegratif ve varlanışsal bilimsel deneyim, katarsis meselesinden çok daha komplike, gelişim odaklı, kuşatıcı ve assosiyatif bir transformasyon deneyiminin ta kendisidir! Eğer kitlesel bilinç odağında mutlak gerçeklikten korkmazsak, *"ardışık kuşakların ruhsal izleri"* olarak bir süredir psişemizde karanlıkta bekleyen flu yerleri psikotarih, saydam ışıklarla kolaylıkla aydınlatabilir. Psikokomünal terapi bağlamında bu saydam ışığa maruz kalan psikotoplumsal ögelerin geçmişteki hangi travmatik yaşantıların parçaları olduklarını idrak edebilirsek, kırılgan olduğumuz, öfke duyduğumuz ve hissiz kaldığımız ya da ilgi bekleyen hassasiyetlerimize dair çok derin ve değerli içgörüler kazanabiliriz hatta dünyanın bütün çocuklarını daha merhametli ve daha erdemli bir yürekle kucaklayarak savaşların, terörizmin, soykırımların, rekabetin, adaletsizliğin ve şiddetin olmadığı bir *"yeni dünya"* yaratabiliriz. İnsanlık tarihinde başka türlü keşfedemeyeceğimiz, amnezik olduğumuz ve yok farz ettiğimiz hatta inkar ettiğimiz ya da korktuğumuz ve fobik kaçınma gösterdiğimiz dünde kalan zamanın bugüne olan pervasif istilasının yörüngesinde dönüşüm gösteren geleceğimiz adına gelişim odaklı çok şeyler görebiliriz. *Çünkü dissoanalitik psikotarih bağlamından tek bir travmatik yaşantının ruhsal izlerini yüzlerce yıl sonrasında bile görebilmek hiç de imkansız değildir*! Dissoanalitik psikotarih perspektifinden savaşlar, kalbi kırılan ve yalnızlığa terk edilen çocukların geçmişten günümüze sızan bin yıllık feryatlarıdır ya da intikamlarıdır hatta gülümsemeleri çalınmış çocukların bin yıllık travmatik yaşantılarının en hüzünlü ruhsal izleridir! Bu en hüzünlü ruhsal izler hem "*kuşaklararası travma geçişi"* hem de *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* olarak yüzyıllar boyunca insanlık tarihinde kendisini kitlesel yönelimde kopyalamaya ve yinelemeye devam eder. Öztürk'e göre dissoanalitik psikotarih, kuşakların *"karşılıklı ve yansıtımlı ilişkisi"* içerisindeki birbirine özdeşik ve ardıl olan deneyimlerin analiziyle *"psikotoplumsal içgörü"* ve *"kitlesel sentez"* yaşantılarının yani entegrasyonun varlanışını imkanlı kılmaktadır! Dissoanaliz kuramı açısından bizi etkisi altına alan ve dünyanın bütün zamanlarını kuşatan tarihi eğer psikotoplumsal eksende değerlendirebilirsek hem kendi hem de toplumsal dissosiyatif engellerimizi aşarak empatik, merhametli ve gelişim odaklı yetkin yeni bir evrensel insan hatta toplum modelinin varlanışını olanaklı kılabiliriz.[1-6,20,21] Dünyanın bütün zamanlarında ve dünyanın bütün toplumlarında tarih, hep sessizlikle boğulmuş travmatik acılarla yüklüdür ve sessizlikle boğulmuş travmatik acılar en çok masum çocukların sırtında büyük bir yüktür!

Postmodern ve baskıcı toplumlarda ebeveynler çocuklarını kendilerinin narsisistik uzantıları olarak gördüklerinden dolayı içlerindeki pervasif nefretlerini ve patolojik sevgilerini objeleştirdikleri, travmatize ettikleri evlatlarına aynı anda kusarak onları dissosiye etmekte hatta itaatkar psikotoplumsal modda yaşamaya alıştırmaktadırlar. Bugün diktatörlerine mesmerize olan toplumların, baskıcı kültürlerin ve otoriter sistemlerin hem travmatize hem de dissosiye edici dinamikleri yörüngesinde *"bilinç kesintisi"*, *"bellek üremesi"* ve *"kimlik tutulması"* yaşayan bireylerin itaatkar hatta *"özneliksiz"* yahut *"totemik"* bir yaşama sahip olabilecekleri hipotezi çoktan gerçeğe transforme olmaya başlamıştır ki bu doğrultuda *"kitlesel bilinç tutulması"* ve *"kitlesel bilinç kesintisi"* deneyimleri ise, psikokomünal dissosiyasyonun ta kendisidir! Öztürk'ün tanımladığı *"bellek üremesi",* kendilerini travmatize eden ancak mesmerize oldukları diktatörlerini *"olumlama açlığı"* içindeki kitlelerin yarattıkları ve ikna oldukları gerçek dışı hikayeler ile tasvirle-

rin toplamının kaydedildiği *"sahte pozitif toplumsal hafıza" (false positive social memory)*'nın ta kendisidir! Her birey, çoğu baskıcı sistemin kendisini herkesleştirip anonim yapan ve "*özneliğini*" yok eden yapısına ya boyun eğecek ya da baskıcı sistemi değiştirebilmek için, kendini topluma ve sisteme adeta hedef göstererek görünürde çözüme yönelik amaçlarında başarısız olsa dahi dissosiye bir şekilde çaba sarf etmeye ümitsizce veya çaresizce devam edecektir. Aslında dissosiyatif bozukluklar başta olmak üzere bütün nevrotik hastalıklar; istismarcı aileye, baskıcı sosyal çevreye, tüketici iş yaşamına ve kontrol edici manipülatif sistemlere verilen başlangıçta uyum odaklı reaksiyonlardır ki travmatik yaşantıların sıklığı, süresi ve şiddeti arttıkça bu uyum odaklı reaksiyonların kendisi maladaptif bir sürece dönüşür ancak bazen *"toplumsal dissosiyasyon"* gibi bir *"kitlesel disfonksiyonel uyumlanma"* deneyimlenir. Dissosiyatif bireyler ve toplumlarda kendilerinin sağlıklı ve sağlıksız yanları arasında oldukça hızlı geçişler gerçekleşir. Sağlıklı taraf bağımsızlığı, sağlıksız taraf ise bağımlılığı temsil eder. Faşist liderler, birey ve toplumları travmatize ve dissosiye ederek onların sağlıksız taraflarını öne çıkarıp sağlıklı taraflarını baskılayarak kontrol altına almaktadırlar. Psikotoplumsal açıdan bütün reviktimizasyon ve fosilleşim döngüleri sağlıksız tarafın kontrolü ele aldığında, bütün gelişim ve özgürlük odaklı dissosiyatif devrimler ise sağlıklı tarafın kontrolü ele aldığında gerçekleşir. Travmatize edilerek kontrol edilip yönetilen bireyler ve toplumlar, inşaa etmeye niyetlendikleri yeni bir toplumsal realite ekseninde kendilerinin sağlıklı yanlarını yeniden aktive ederek başlatacakları *"dissosiyatif devrimler"* aracılığı ile esaretten, baskıdan ve istismardan kurtulabilirler. Dissoanalistler, bireyler ve toplumlara dissosiyasyon ve assosiyasyon arasındaki hızlı geçişleri ya da osilasyonları kontrol edebilmeyi hatta sağlıklı yanlarında daha uzun süre bulunabilmeyi öğretebilirler ki zaten *"travmatik yaşantıların nötralize edilmesi"* ve *"dissosiyatif devrimler"* ancak birey ve toplumlar sağlıklı yanlarında kalabildiklerinde gerçekleşmektedir![2-4,8,10,18]

Bugün, dissoanalitik psikotarihi daha kolay idrak edebilmek adına psikoloji ve tarihi bilmek kadar geçmişten günümüze olan uzamda insanlığı tanımlayabilmek hatta günümüz insanını odak alarak geçmiş insanını da analiz edebilmek şarttır ki bu şart, toplumların dissoanalizi adına da geçerlidir. Öztürk'e göre dissoanalitik psikotarihin ana misyonu, şimdiki an öncesi insan kitlelerini psikotoplumsal açıdan analiz ederek şimdiki an ve sonrası insan kitlelerinin gelişim ya da fosilleşim yönelimindeki holistik eylemlerinin kısa ve özellikle uzun dönemli prediksiyonunu yapmaktır! Dissoanaliz kuramına göre, bir ulustaki bireysel psikopatolojiler, toplumsal psikopatolojiler ile identiktir. Birbirine dönüşebilen bireysel psikopatolojiler ve toplumsal psikopatolojiler, dissoanalitik psikotarih bağlamda hem fark edilebilir hem tahmin edilebilir hem de nötralize ve tedavi edilebilir. Çocukluk çağı travmalarının, baskıcı sistemlerin ve savaşların hatta soykırımların hüküm sürdüğü bir toplumdaki bireylerde psikopatoloji maksimal oranlarda deneyimlenmekte ve ayrıca bu kümülatif ve holistik deneyimlenme süreci, kitlesel psikopatolojiye kuvvetli bir eğilimle transforme olmaktadır. Travmatize bireyler travmatize toplulukları yaratmakta, travmatize topluluklar ise travmatik ve distopik toplumları varlanışlı kılmakta hatta *"distopik toplumlar"*daki *"toplumsal dissosiyasyon"*, kitlesel psikopatolojilerin ve kitlesel bilinç tutulmalarının ana kaynağını oluşturmaktadır ki kitlesel bilinç tutulması yaşayan itaatkar *"totemik toplumlar",* diktatörlerine mesmerize olarak domine edilmeye razı bir *"istismarcıya bağlanma"* yöneliminde bir kimlik atrofisine, kimlik geçişine ve kimlik nüfuzuna maruz kalmaktadır! Dissoanaliz kuramı ve dissoanalitik psikotarihe göre, kimlik atrofisi deneyimleyen kişiler hem bireysel hem de toplumsal boyutlarda kahraman olduklarına inandıkları ya da inandırıldıkları görünürde kurtarıcıların yani diktatörlerinin veya totemik liderlerinin peşinden adeta bir *"toplu/çoklu sabotaj"* yörüngesinde eyleme vurdukları içgörüsüz adımlarıyla iradesizce ilerlerler. Totemik liderler, kitlelerin dönüşebilen, sadomazohistik ve travmatize ruhlarına hitap ederek onları şiddet odaklı hedefler adına hipnotize ederler ki ancak bu totemik liderlere olan hayranlık, sevgiden değil travma ile ilişkili bir *"narsisistik korku"*dan hatta *"dissosiyatif anguaz*"dan beslenir. İşte o an çok boyutlu bir *"kitlesel sabotaj"* sarmalındaki bireylerde, travmatik yaşantıların getirdiği belirsizliği, frustrasyonu ve anksiyeteyi tolere edebilmek uğruna kendileriyle benzer travmatik geçmişi paylaşan bir diktatörün tahakkümüne olan gönüllü istek varlanmaya başlar. Şiddet odaklı hedeflere hipnotize olan kitleler aynı anda içlerinde yaşattıkları kötü ruh ikizlerine yani istismarcılarına dönüşürler ki bu aşamada dissosiye edilen her türlü travmatik yaşantı dışa vurularak hatta yeniden deneyimlenerek *"kendileri gibileştirilmeye odaklı"* kurbanlar seçilir. Dissoanalitik kurama göre travmatik yaşantılar bireysel ve toplumsal bellekte yüzlerce hatta binlerce kez tekrarlanır ve çağdışı bir çocuk yetiştirme stilinin hüküm sürdüğü bir toplulukta bu travmatik yaşantılara karşı hissedilen öfke ve şiddet paranoidleşilerek seçilen karşı topluluğa aktarılır ki bu aktarım disfonksiyonel nesiller aracılığı ile gerçekleştirilir.[1-4,6,8] Son travmatik yaşantılarla ilişkili duyulan çığlık, ilk travmatik yaşantılarla ilişkili sessizlikle boğulan çığlığın bir yansısıdır ki aslında savaşlar ve terör atakları, çocukluk çağı trav-

maları ile ilişkili sessizlikle boğulan çığlıkların kitlesel sabotaj temelli intikamlarıdır!

İnsanlığın dissosiyatif tarihindeki travmatik yaşantılar, çoklu bilinçli ve çoklu bellekli disfonksiyonel toplumların marjinal eyleme vuruşlarının, radikal hareketlerinin, sadistik düşüncelerinin ve saklı duygularının fantezi boyutundan reel boyuta olan self sabotatif geçişlerini imkanlı kılar ki bu self sabotatif geçişler, birey ve toplumları adeta bitimsiz travmatik girdaplara hapsederek reviktimize etmeye devam eder. Travmatik yaşantılar ve psikopatolojiler tedavi edilmeyip baskılandıkça bireysel ve kitlesel sabotajlara dönüşür ve bu bireysel ve kitlesel sabotajlar ardıl nesillere aktarılır. *"Dissoanalitik psikotarih"* bu yönelimiyle kuşaklararası travma geçişi ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımıyla ilişkili olan çok sayıdaki farklı disipline *"kapsayıcı ve fonksiyonel bilimsel veriler üretme"* ilkesini önemle sahiplenmeyi sürdürmektedir ki bu doğrultuda dissoanalitik psikotarih, barış odaklı bir toplum ve adil bir dünya sistemi yaratılması hedefine kilitlidir. Öztürk'e göre, *"kuşaklararası travma geçişi"* ve *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* odaklı dissoanalitik psikotarih ve modern psikotravmatoloji çalışmaları; insanların örseleyici olaylara, baskı ve itaat karşısında aktive olan çoklu bilinç ve bellek sistemlerinin etken ajan olduğu *"psikotoplumsal dissosiyasyon"* aracılığı ile katlanabildiğini vurgulamaktadır. Dissosiyasyon, bireyleri travmatize ederek köleleştiren, objeleştiren ve özneliğini elinden alan istismarcı sistemlere karşı bölünmüş kendiliklerle, çoklu bilinç ve çoklu bellek sistemleriyle verilen oldukça olağan bir reaksiyondur hatta sert bir başkaldırı ya da bir manifestodur. Psikotoplumsal olarak deneyimlenen dissosiyasyonda ise insanlar kendiliklerinden vazgeçmiş bir konumda dominant liderler ve baskıcı sistemler tarafından şiddet aracılığı ile itaate zorlanmaktadır ya da tahakküme gönüllü olmaktadır ki artık asıl travma, baskıcı sistemin ta kendisidir! Diktatörler ve baskıcı sistemler *"psikotoplumsal dissosiyasyon"* yaşantılayan disfonksiyonel bireylerin hem özgürlüğünü ve ünikliğini hem de benliklerini ve psikojen kimliklerini kendilerinden almıştır! Baskıcı sistemler, kendilerine inanılması için zorladıkları hatta sömürdükleri insanlara vaad ettiklerini vermez ve onları aldatır ya da ihanet eder. *"Aldatılma travması (deception trauma)"*, bu süreçte artık bir ihanet travmasına dönüşür ve kişileri dissosiye etmeye devam eder. Artık birey için her türlü baskıcı sistem içerisinde deneyimlenmek zorunda bırakılan dissosiyatif yaşantılar, egzotik süreçler değildir hatta oldukça olağan deneyimlerdir. Dissosiyasyon, *"deneyimsel kopukluk", "kendine hapsolma", "psişede çokluk kazanma", "travma karşısında bölünerek güçlenme", "kişilerarası izolasyon"* ve *"çevreye yabancılaşma"* anlamında dijitalleşen aktüel yaşamın normatif bir karakteristiğidir ancak bu olağan yaşantısallık siber uzamın sosyal çevreden uzaklaştırıcı etkisiyle teknoloji bağımlılığına, hedonistik tüketiciliğe, marjinal eylemlere ve self sabotajlara transforme olabilmektedir.[1-3,5,7,8]

Dissoanalitik psikotarih açısından lüks eğlence ve alışveriş mekanlarının aldatıcı aynaları hepimizi olduğumuzdan daha iyi göründüğümüze inandırmış ve günümüzde kapitalizmin kontrol kurma odaklı ödülleri olarak işlev gören markalar kendimizi başka biri gibi sanmamıza hatta *"starlaşma"* fantezilerine yol açmıştır. Yaşanan an itibarıyla artık olduğumuz gibi görünmek bize zarar vermektedir ki bu perspektifte disfonksiyonel kitleler, görülmek istendiği gibi olmaya çalışmakta adeta gerçek olmayan ve sadece *"gibi"* ya da *"görünürde"* varlanış gösteren zorunlu seçmeli bir yaşamı iradesizce kabullenmeye yönelik yoğun bir gayret göstermektedir.[1,9,11,12] Öztürk'e göre *"siber dissosiyatif yaşantılar"* aracılığı ile kontrol edilen postmodern insanların özgürlükleri, içinde bulundukları toplumlarda ya da siber fanuslardaki dominant sistemler tarafından kendilerine sunulan alternatiflerin sayısı kadar olup artık bu özgürlükler zorunlu seçmelere yani adeta özde tek veya dual ihtimalli formlara boyun eğmiştir. Dijital çağda gerçeklerin yerini yanılsamalar almıştır, inançlarımızın ya da düşüncelerimizin maalesef ki önemi yoktur, sadece içinde yaşadığımız sisteme uygun davranmamız ve duyulmak istenenleri görünürde süsleyerek -aslında çarpıtarak ya da değiştirerek- söylememiz her şeyi elde etmek için yeterlidir.[9,11,12] Psikososyopolitik kontrol odaklı sistemlere sosyal medya yoluyla kolaylıkla inandırılır ama sistemler az veya çok mutlaka yalan söyler ve bu fark edildiği anda öznenin bütün yanılsamaları yıkılır, birey artık ya maksimal oranda sistemin bir parçası olacaktır ya da minimal oranda bu sistemle en uygun yöntemle etkin bir şekilde mücadele edecektir. Ancak, süreğen baskılarla, yanlış çocuk yetiştirme stilleriyle ve disfonksiyonel aile dinamikleriyle, bilinç, bellek ve realite çoğullaşması yaşatılan travmatik komponentli maksimal orandaki birey adına bu mücadele oldukça dissosiye edicidir. Bu eksende *"klinik dissosiyasyon"* kadar *"toplumsal dissosiyasyon"* ve *"psikokomünal dissosiyasyon"* da travmatik birey ve toplulukların hem tutarsız ilişki dinamiklerinden hem de disfonksiyonel iç yapılanmalarından hatta self sabotajlarından beslenerek kontrol, baskı ve itaat ettirme odaklı kitlesel bir sistem psikopatolojisine transforme olmaktadır. Yeniden vurgulanmak istendiği üzere aslında kişinin yaşadığı dissosiyasyon, bireyleri köleleştirip özneliğini, bağımsızlığını ve kendiliğini elinden alan faşist sisteme karşı net, sert ve haklı bir

eleştiridir.[2,4,5,7,9] Toplumsal dissosiyasyon, bir ulustaki bireyleri kontrol etmek hatta yönetmek için uygulanan şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerin içinde saklanan çocukluk çağı travmalarının bütüncül ve ardıl psikopatolojisidir! Dissoanaliz kuramına göre, nasıl bireylerde olan psikopatoloji ailenin bütününde bulunan psikopatoloji ile identik ise, ailede olan psikopatoloji de toplumun bütününde bulunan psikopatoloji ile identiktir![2,3,7]

Dünyanın bütün zamanlarında ve dünyanın bütün toplumlarında *"gelişim süreçleri"* karşısında direnç niteliğindeki *"fosilleşim süreçleri"* bir şiddet distopyası olarak faaliyet göstermeye devam etmektedir. Bu noktada hem geçmişteki olayların psikotoplumsal değerlendirilmesine hem de toplumsal şiddet olaylarının dissoanalizine odaklı olan tarihin psikoloji ile eşlendiği bir bilim olan psikotarih, çocukluk çağı travmalarının ve savaşların kısa ve uzun dönemli *"önleme stratejisi"* olarak *"etkin ve uygulanabilir çözüm önerileri"* ile devreye girmektedir. Dissoanalitik psikotarih; disfonksiyonel aileleri, yanlış çocuk yetiştirme stillerini, psikososyopolitik kutuplaşmaları, kuşaklararası travma geçişlerini, kuşaklararası psikopatoloji aktarımlarını, toplumsal kontrol mekanizmalarını, ardışık savaşları, katastrofik soykırımları ve ulusların çocuk algılarını, modern psikotravmatoloji paradigmaları ve modaliteleri ışığında geçmişten günümüze olan uzamda analiz ederek bize insan kitlelerinin yakın ve uzak gelecek zamandaki eylemlerinin prediksiyonlarını sunmaktadır.[1,5,7,8] Dünde kalan zamanın ya da şimdiki anın analizi, gelecek adına gerçeğe dönen bir ön tahminde bulunabildiği ölçüde değerlidir ki bunun dışındaki realiteden uzaklaşan bütün değerlendirmeler ve prediksiyonlar işlevsizdir hatta bilim dışıdır! Modern çağın en sistematik ve kapsamlı bilimi olarak gelişimini büyük bir hızla sürdüren psikotarih, çocukluk çağı travmalarından savaşlara olan bir uzamda ardıl bireysel ve kitlesel şiddet olaylarının psikotoplumsal açıdan analiz edildiği geniş zamanlı objektif hatta sinoptik bir görüntüsüdür. *"Her insan, her topluluk ve her toplum orijinal bir psikojendir."* hipotezinde yeni bir normal ve fonksiyonel nesil yaratabilmek adına geçmişten günümüze hüküm süren bütün vital kitlelerin psikotoplumsal bilinç alyanslarının entegratif ve yaratıcı odaklarının kuşaklararası uzamlarındaki mutlak gerçekliğe ulaşabilmeleri için uyumsal bir pozitif dönüşüm geçirmeleri şarttır ki aksi takdirde: *"Gerçekliği inkar eden bireyler ve toplumlar, bölünerek yaşamaya mahkumdurlar!* Bireyler, topluluklar ve toplumlar hatta dünya, insanlığın travmatik ve dissosiyojenik tarihinden günümüze olan geniş bir erimde içerisinde yaşadıkları güdümsel ve baskıcı sistemler tarafından inkar odaklı bir *"psikokomünal dissosiyasyon"* yaratılarak hem kontrol edilmekte hem itaat ettirilmekte hem de yönetilmektedir. Bu bağlamda Öztürk, bireyden topluma dominatik bir eksende genişleyen *"travmatizasyon"* ve *"reviktimizasyon"* döngülerinin kırılması adına *"psikokomünal terapi"*yi önermektedir. Psikokomünal terapinin: dissoanalizin dünyanın bütün uluslarında benimsenmesi ve hüküm sürmesi şartı ile çocukluk çağı travmaları, savaşlar ve soykırımlar başta olmak tüm örseleyici yaşam olayları, tarihsel bir anekdot olmaktan öte geçemeyecektir![1-3]

DİSSOANALİZ KURAMI VE DİSSOANALİTİK PSİKOTARİHİN YÜKSELİŞİ

Psikososyopolitik kutuplaşmaları, psikotoplumsal baskıları, şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerini, disfonksiyonel aile dinamiklerini, çocukluk çağı travmalarını, terör ataklarını, savaşları ve katastrofik soykırımları önleme adına günümüzün psikoloji ve psikiyatri uygulamaları maalesef ki yetersiz kalmıştır ki bu yetersizliğin en etken ajanı bireysel ve toplumsal travmaları inkar eden bilim dışı ve primitif yaklaşımlardır. Modern psikotravmatolojide Pierre Janet eşsiz bir bilim ikonu olarak kendisini altın harflerle psikoloji ve psikiyatri tarihine yazdırırken, Sigmund Freud ise *"travma reddi ve inkarı"* yönelimdeki regresif ve spekülatif kurgularıyla bir *"primitif dipnot"* olmaktan öteye geçememiştir. Travma çalışmaları karşıtı ve bilimsel açıdan tartışmalı doğalı olan psikanalitik ekol, günümüzde modern psikotravmatoloji çalışmalarına karşı en tehlikeli direnç odağına dönüşmüşken maalesef ki hem bireysel hem de toplumsal travmaları inkar ederek tümden travmatik yaşantılara sırtını dönen bu psikanalitik ekolün göreceli yönelimindeki yorumlanabilir, sembolik ve dezorganize çıktıları hala baskıcı sistemlerle ittifak yapan, bilim dışı, fosilleşmiş ve psikotoksikojen sözde akademisyenlerce artık esamesi okunmayan *"sahte hafıza sendromu (false memory syndrome)"* uygulamalarına prekarca referans gösterilmeye devam edilmektedir. Bir bilim ikonu olan Janet'e göre, çok sayıda psikolojik fenomeni birleştiren yüksek bir bütünleştirme kapasitesinin varlığı, kişinin ruhsal bakımdan sağlıklı olmasının yani entegrasyonunun ya da bağ kurabilmesinin en temel koşuludur. Dissosiyasyon ise, genel olarak bu assosiyasyonun zayıflaması veya ruhsal entegrasyonun kaybı ya da kesintiye uğraması anlamına gelmektedir. Janet, dissosiyatif fenomenlerle ilgili olarak kendi yaptığı operasyonel tanımlarında, bilinçli kendiliğin denetleyici etkisinden ayrılmış olan alt zihinsel sistemin *"alışılmadık ayrılışına"* vurgu yapmaktadır. Janet, klinik psikoloji ve psikiyatri tarihinde bir ilk olarak histeri ya da çoklu kişilik bozukluğu -bugünkü adıyla dissosiyatif kimlik bozukluğu- vakalarının tedavilerini üstlenmiş hatta bu vakaların *"ardışık varoluşlar"* olarak adlandırdığı alter

kişiliklerini, host kişilikleri ile başarıyla birleştirmiştir. Zaten Janet'e kıyasla oldukça kısıtlı bir yaratıcılığı ve vasat düzeyli entelektüel kapasitesi olan Freud ise, Janet'in tanımladığı *"Psikolojik Analiz"* yönteminin ismini kısaltıp referans vermeden alımlayarak hatta aşırarak günümüzde sadece birkaç ülke -özellikle Fransa ve Arjantin- tarafından bilimsel açıdan değer verilen kendi sembolik teorisine çaresizce *"psikanaliz"* adını vermiştir. Geçmişten günümüze olan uzamda hem bireysel hem de toplumsal travmatik yaşantılara sırtını dönen psikanalitik ekol, global ya da kitlesel dissosiyasyon çağında artık net olarak çağdışı ve işlevsiz bir konumda kalmıştır. Bugün, dissoanaliz kuramı ve dissoanalitik psikotarih, psikotoplumsal travma ve psikotoplumsal baskılara yönelik etkin çözüm önerileriyle çok sayıdaki durağan, sembolik ve çağdışı psikoloji yaklaşımlarının uzak ara önüne geçmiştir.[1-5] Günümüzün baskıcı sitemleriyle ittifak kuran dünyanın bütün disfonksiyonel uluslarındaki postmodern psikoloji ve psikiyatri dogmalarına rağmen, insanlık tarihinin en değerli teorisyoni olan Lloyd deMause ile uluslararası bilimsel platformlarda modern psikotravmatolojinin öncü ve dissoanalizin kurucu ismi Prof. Dr. Erdinç Öztürk, çocukluk çağı travmalarını, psikotoplumsal baskıları, savaşları, terör ataklarını ve soykırımları önleme politikaları konusunda dev adımların atılmasını sağlamaya kendilerini adamışlardır!

YAS TRAVMASI, ADVERSİF DİSSOSİYATİF YANSITIM, SADOMAZOHİSTİK YAŞAM FORMLARI VE PREDİSSOSİYATİF TOPLUMSAL ENTEGRASYON

Dissoanaliz kuramına ve dissoanalitik psikotarihe göre, dissosiye edici travmatik olaylar ya da uyaranlar; bilincin, belleğin ve kimliğin sürekliliğinde, düşüncelerin, duyguların ve davranışların sahipliliğinde, mutlak realitenin algılanmasında ve ilişkisel karşılıklılığın deneyimlenmesinde geçici psikotoplumsal kesintilere neden olmaktadır. Bireysel ve toplumsal travmalarla ilişkili sistematik ve/veya tipik dissosiyatif yaşantıların varlığı, bireyin psikotik boyuttan öte nevrotik boyutta olduğunun -dissosiyatif bozukluk tanısı aldığının- prediktörüdür. Bireysel ve toplumsal travmalarla ilişkilendirilemeyen non-sistematik ve/veya atipik dissosiyatif yaşantıların varlığı ise, bireyde bir psikoz tanısının ön yordayıcısıdır. Toplumsal travmalar, gelişimsel ve travmatik krizler sonrasında hem bireysel hem de kitlesel olarak yaşanamayan ya da ertelenen yas, insanları empati ve merhamet odağından öfke ve şiddet odağına kaydırmaktadır. Birey ve toplumlardaki yaşanamayan ya da ertelenen yas, *"birikimli bireysel yas"* ve *"birikimli kitlesel yas"* olmak üzere iki kategoride ele alınır. Dissoanalitik psikotarih bağlamında toplumsal kutuplaşmalar, iç savaşlar, terör atakları ve katastrofik soykırımlar, *"birikimli kitlesel yas"* karşısında kitlesel sabotaj olarak gelişen yayılımcı öfke ve şiddet tepkileridir.[1,2,6] Uzun dönemli olarak yaşanamamış ya da ertelenmiş yas, travmatik yaşantıların proses ve nötralize edilmesinde bir direnç oluşturduğu anda yeni bir travma: *"yas travması"* olarak deneyimlenmeye başlar. Öztürk, ölüm, kayıp veya bir toplumsal felaket ile ilişkili yasın tutulamamasının yarattığı travmayı, *"yas travması"* olarak tanımlamıştır. Yas travması, *"bireysel yas travması"* ve *"toplumsal yas travması*" olarak ikiye ayrılmaktadır. Bireysel yas travması, kimliğin assosiyatif fonksiyonlarını zayıflatır, *"bilinç kesintisi"* ve *"bellek kesintisi"* hatta *"bilinç tutulması"* ve *"bellek tutulması"* yaratır. Toplumsal yas travması ise, hem *"toplumsal bellek"*te hem de *"toplumsal bilinç alyansı"*nda kesintiler ve osilasyonlar yaratarak *"psikotoplumsal bilinç tutulması"*na neden olur. Dissoanaliz kuramına göre, bireysel ve toplumsal yas travması, *"psikotoplumsal bilinç tutulması"*na transforme olarak hem dominant partnerlerine hem de opresif diktatörlerine mesmerize olan kitleler yaratır. Ancak ruhsal açıdan entegre olan, kendi travmatik yaşantılarını nötralize edebilen ve travmatik olaylar karşısında diğerlerinin de acılarını hissedebilen bireyler yas tutabilirler. Tepki görmeyen şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stilleri ve süreğen psikotoplumsal baskılar, kitlelerin vicdanlarına ve adalet duygularına *"ruhsal travmatik darbeler"* vurarak travmatize hatta dissosiye öznelerin yaslarını ertelemesine ya da yaşayamamasına neden olur ayrıca hem opresörlerine ve diktatörlerine boyun eğen hem de itaat etme moduna fikse olan bir sürü psikolojisi yaratır! Dissoanalitik psikotarihe göre hem süreğen psikotoplumsal baskılara hem de travmatize bireylerin acılarına sessiz kalan disfonksiyonel bireylerin ve kitlelerin *"toplumsal yas travması"*, bir *"adversif dissosiyatif yansıtım"* aracılığı ile *"diktatörleri kutsama ritüelleri"*ne, hatta *"kitlesel şiddet döngüleri"*ne evrilerek *"itaatkar psikotoplumsal mod"*u maksimal oranda hakim kılar. Adversif dissosiyatif yansıtım, travmatik yaşantılarına karşı histerik körlük geliştiren bireyin bir *"dissosiyojen self sabotaj"* olarak bir opresörün ve diktatörün kontrolüne girmesi eğilimidir hatta bir *"sadomazohistik yaşam formu"*na hapsolma deneyimidir.[1-4] Öztürk'e göre disfonksiyonel kitlelerdeki, adaletsizlikler, eşitsizlikler, ekonomik krizler ve psikotoplumsal baskılar, dissosiyatif anguazları ve dissosiyatif narsisizmleri birbirine dönüşebilen hatta birbirinden beslenen iki büyük toplumsal yarım yaratır. Toplumsal kutuplaşma-

nın ve dissosiye benliklerin hakim olduğu bu dönüşümlü dual süreç, çocukluk çağı travmalarının, savaşların, terör ataklarının ve soykırımların öne çıktığı *"toplumsal dissosiyasyon"* fazıdır. Dissoanalitik psikotarihe göre, toplumsal dissosiyasyon fazı öncesinde *"toplumsal predissosiyasyon fazı"* bulunmaktadır. Disfonksiyonel toplumlar, *"toplumsal predissosiyasyon fazı"* sonrasında kendi iyi ve kötü ruh ikizine bölünür yani yarımlanır; *"iyi toplumsal taraf"* ve *"kötü toplumsal taraf"* birbiriyle kuvvetle çatışır. Bu bölünmede eylemsiz gibi görünen sessiz kitle ise, opresörler ve diktatörler ile ittifak yaptığından dolayı tamamen *"kötü toplumsal taraf"*a tabidir. *"İyi toplumsal taraf"* dissosiyatif devrimlerle meydan okurken, kötü toplumsal taraf ise, terör atakları ve iç savaşlarla kendi kendisini hatta bütün toplumu sabote eder! Eğer toplumsal predissosiyasyon fazında *"psikotoplumsal bilinç alyansı"* ya da *"psikotoplumsal predissosiyatif entegrasyon"* sağlanmazsa, disfonksiyonel toplumlarda çocukluk çağı travmaları, iç savaşlar, terör atakları ve katastrofik soykırımlar hüküm sürecektir! Psikotoplumsal bilinç alyansından uzaklaşan toplumlar hem opresörlerine ve diktatörlerine bağlanma deneyimleyerek hem de opresörleri ve diktatörleri ile identifikasyon kurarak kuşaklararası fosilleşim sürecine hapsolurlar! Opresörlerine ve diktatörlerine bağlanma deneyimleyen ya da opresörleri ve diktatörleri ile identifikasyon kuran disfonksiyonel toplum üyeleri, füzyone ikili ilişkilerinde *"dönüşümlü efendi ve köle"* (*reversible master and slave)* yönelimli primitif ve immatür sadomazohistik yaşam formlarının müdavimleri olurlar! Dissoanalitik ekol, dönüşümlü efendi ve köle döngülerinin ana kaynağının disfonksiyonel ailerde yanlış çocuk yetiştirme stilleri aracılığıyla deneyimlenen *"dissosiyatif bağlanma"* olduğunu önemle vurgular.

BİREYSEL VE TOPLUMSAL TRAVMALARIN DİSSOANALİZİNİN ETKEN AJANI OLARAK DOĞAL VE REHBER EBEVEYNLİK STİLİ

İnsanlık tarihinin bütün evrelerinde bireyler ve toplumlar, geçmiş ve gelecek an arasında uzun erimli bir *"psikotoplumsal bağ"* kurarak hem kendilerini hem de şimdiki zamanı *"dissosiyatif osilasyonlar"* ve *"assosiyatif osilasyonlar"* aracılığı ile anlamlandırabilmişlerdir. Ancak travmatik yaşantıların ve dissosiyatif deneyimlerin domino etkileri, hem bireylerin hem de toplumların bilinçlerindeki ve belleklerindeki anlamlandırabilme süreçlerinde kesintiler yaratmaktadır. Bu nedenle *"bireysel bellekler"* ve *"bireysel bilinçler"* kadar *"toplumsal bellekler"* ve *"toplumsal bilinçler"* de parçalı ve *"çoklu formlu"* olarak fonksiyon görmektedir ki zaten toplumsal kimliğin kendisi dissosiyatiftir ve dünde kalan anın travmatik ve dissosiyatif ruhsal izleri kuşaklararası bir geçişle yaşanan ana yansır! Dissoanalitik psikotarih, insanlığın travmatik geçmişi ile yakın ilişki dinamikleri olan bireysel ve toplumsal dissosiyatif reaksiyonlarındaki ya da yaşantılarındaki işaret ve metonimi ya da semboller arasındaki entegratif bağları ve fonksiyon geçişlerini geniş zamanlı ve çözüm odaklı bir perspektif ekseninde modern psikotravmatoloji paradigma ve modaliteleriyle yorumlamaktadır ki bu doğrultuda dissoanalitik psikotarih, insanlığın travmatik tarihinin psikotoplumsal bir dissoanalizi: *"psikokomünal terapisi"*dir. Hem yenilikçi bir *"psikoloji bilimi"* hem de gelişim odaklı bir "*toplum örgütlenmesi"* hatta bir *"modern kitle felsefesi"* olan dissoanalitik psikotarih Öztürk'e göre, kuşaklararası travma geçişlerine, kuşaklararası dissosiyasyon geçişlerine ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımlarına karşı *"çözüm odaklı stratejiler"* geliştirebilmek adına yürütülen geniş zamanlı bir dissoanalizdir. Kronik ve kuşatıcı bireysel travmatik yaşam deneyimlerinin bütünsel bir zeminde varlanış gösteren *"kitlesel bilinçdışı"* dinamikleriyle karakterize olan kümülatif yansımaları, *"psikokomünal dissosiyasyonu"* yaratmaktadır. *"Bireysel travma inkarları"* ile mutlak gerçekliğin kitlesel bir yönelimde yok farz edilmesi, toplumsal bilinç kesintilerinin ve bellek üremelerinin yaşantılanmasını olanaklı kılmaktadır. Bu olanaklı kılış süreci ise, bireyden topluma genişleyen her türlü şiddet odağı karşısında histerik körlükleriyle seyirci konumuna geçen ve *"onaylanma açlığı"* güdüsüyle otorite figürleriyle ittifaka giren ve istismarcıların saflarında konumlanan hatta onlara boyun eğerek hedonistik sahte ödüllerine kavuşmayı bekleyen amorf, ayarsız, sınırsız ve dönüşebilen subklinik hatta psikopatolojik *"borderline kitleleri"* yaratmaktadır.[1-3,5,7,8] Dünyanın bütün toplumlarında ve dünyanın bütün zamanlarında travmatik yaşantılar karşısında sessiz kalan merhametsiz ve onursuz kitleler; her koşulda opresörlerin ve diktatörlerin saflarında yer alarak hem çocukluk çağı travmalarının, hem ardışık savaşların hem de katastrofik soykırımların en büyük destekçisi olmuşlardır! Baskıcı her türlü sistemle hiçbir muhakeme yapmadan ittifak yapan çıkar odaklı *"distopik toplumlar"* ya da *"patolojik konformist disfonksiyonel toplumlar",* şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerini benimsediklerinden dolayı dünyayı cehenneme çevirmeye devam etmektedirler!

Baskıcı sistemler; kuklalaştırdığı bireylerin, güç açlığının etkisindeki narsisistik diktatörler tarafından yönetilmesini empoze ettiğinden dolayı neredeyse dünyanın her yerindeki toplumlar adına eşitsizlik, adaletsizlik, merhametsizlik ve herkesleştirilme travmaları, birer *"dissosiyatif kader"*e dönüşmüştür. Baskıcı sistemler karşısında itaate

zorlayıcı psikopatojen modaliteler hem bireyleri hem de toplumları, çocukluk çağı travmalarına ve savaş girdaplarına hapseder ki bu eksende self sabotajlar kitlesel sabotajlara dönüşür! Dijital çağın, kitlesel şiddet olayları karşısında inkar savunmasını zorla benimsetmesi, dissosiye ve disfonksiyonel bir yeni dünya düzeninin inşaa edilmesinde ve çoklu realite algısının yaratılmasında majör etken olmuştur. Psikotoplumsal travmatik yaşam deneyimleri ancak ve ancak dissoanalitik psikotarih ve modern psikotravmatoloji kuramları çerçevesinde Öztürk tarafından geliştirilen ve bir *"psikotoplumsal terapi"* olan *"dissoanaliz yöntemi"* ile nötralize edilebilir. Travmatize bireylerin ve toplumların dissoanalizleri gerçekleştirilemediği sürece hiçbir ulus, şiddet odaklı borderline bileşenlerinden kurtulamaz hatta gelişimsel ve entegratif bir yaşam örgütlenmesine sahip olamaz. Yeniden vurgulanmak istendiği üzere dissoanalizin temel amacı hem gelişime hem de yenileşime açık entegre bireyler ile toplumlar yaratmaktır. Dissoanaliz, bireysel ve toplumsal travmaların mümkün olan en kısa sürede hem sonlandırılması hem de tedavi edilmesi adına önleme stratejileri odaklı psikotoplumsal kuramların geliştirilmesi ve erken yaşta başlayan kronik çocukluk çağı travmaları ile en yakın ilişkiyi gösteren dissosiyatif bozukluklar konusunda modern psikotravmatoloji ve modern psikotarih perspektifli ve klinik temelli kısa dönemli etkin psikoterapi yöntemlerinin yapılandırılması ile bu bireysel ve toplumsal travmaların altında yatan temel dissosiyojenik bileşenlerin holistik bir yönelimle nötralize edilmesidir. Bireysel ve toplumsal entegrasyonu sağlayan bu nötralizasyon süreci; dünyanın bütün toplumlarında barış elçileri olan özellikle dissoanalistlerin, psikotarihçilerin, psikotravmatologların ve travma psikoterapistlerinin öncülüğünde gerçekleştirilebilmektedir. Öztürk tarafından dissoanaliz kuramı kapsamında geliştirilen *"Doğal ve Rehber Ebeveynlik Stili"*; psikotoplumsal eksende hem sağlıklı ebeveynlerin ve çocukların hem de gelişim odaklı toplumların varlık göstermesine ket vuran şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerine, disfonksiyonel aile dinamiklerine, çocukluk çağı travmalarına, travma ile ilişkili psikopatolojilere -dissosiyatif bozukluklar ve travma sonrası stres bozukluğu- ve kitlesel hatta evrensel şiddet olaylarına karşı kısa ve uzun dönemli etkin bir önleme stratejisi olarak işlev görmektedir.[1-3,7,15,17]

ÖZTÜRK'ÜN PERVASİF VE DÖNÜŞÜMLÜ DİSSOSİYATİF FÜZYON KURAMI, PSİKOPOLİTİK İLTİCA VE VE DEFEKTOR

Öztürk'ün *"Dissoanaliz Kuramı"*, *"Dissosiyatif Yansıtımlı Kimlik Geçişi Kuramı"*, *"Psikotoplumsal Bilinç Alyansı Kuramı"* ve *"Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Kuramı",* klinik psikolojiye, modern psikotravmatolojiye ve psikiyatriye oldukça önemli yenilikçi bilimsel katkılar sağlamaktadır. Klinik temelli bütün bu kuramlar; durağan, sembolik, travmatik yaşantılara fobik, çağdışı ve çıkar odaklı hatta baskıcı sistemlerle ittifak kuran ancak artık fosilleşmiş psikoloji ve psikiyatri ekolleri ile onların primitif dogmalarına karşı geliştirilmiş *"psikotoplumsal devrim"* niteliğindeki hümanistik modern psikotravmatoloji başyapıtlarıdır! Dissoanaliz kuramına göre, bireyler, mutlak realite eşliğinde hem kendi gözünden hem de toplumun gözünden kimliklerini algılayarak gelişim ve entegrasyon odaklı optimal bir değerlendirme yapabildikleri takdirde kendi olabilmekteler hatta kendileşmektedirler. Öztürk'e göre kendileşmek; travmatik yaşantılarla parçalanan psikojen varlığımızı eskisinden daha iyi ve/veya daha gelişmiş bir hale getirebilme hatta entegre edebilme, yasımızı öfkeye dönüşmeden nötralize ederek deneyimleyebilme, orijinalliğimizi ya da doğal selfimizi koruyabilme, potansiyellerimizi kullanabilme, optimal mesafemizi ve ayarımızı sağlayabilme çabalarımızın yaratımsal bir bütünüdür. Kendileşemeyen bireyler, psikotoksikleşerek füzyone ve sadomazohist ilişkilere hapsolurlar hatta onların bu füzyone ve sadomazohist ilişkileri giderek saygı, sınır ve mahremiyetin kalmadığı çıkar odaklı ve aşağılık duygusu temelli psikopatojen ilgi ihtiyacının arttığı samimi hislerden ve duygulardan uzak olan karşılıklılıksız iletimlere dönüşür. Travmatik yaşantılarla ve güvensiz bağlanmalarla ilişkili füzyone ve sadomazohist ilişkiler, bir kümülatif yığışım göstererek *"öfke yayılımlı ve hipnotize olmuş dissosiyatif toplumlar"* yaratır. Bir gerçeklik içbilişsel çarpıtmasında *"kadın istismarcılarına bağlanma"* fantezilerinin gerçeğe dönüşlerini, ikili ilişkilerinde *"maternal totem"* olan dominant kadınlarla deneyimleyen disfonksiyonel ve hipnotize olmuş dissosiyatif toplumlar, *"paternal totem"* olan megaloman dominant liderlerle yönetilme özlemlerini ise, kendisini doğrulayan bir kehanetle eyleme vururlar. Dissoanalitik psikotarihe göre, bütün reviktimizasyon ve fosilleşim döngüleri bireyin ya da toplumun sağlıksız tarafının kontrolü ele aldığında, bütün gelişim ve özgürlük odaklı dissosiyatif devrimler ise birey ya da toplumun sağlıklı tarafının kontrolü ele aldığında gerçekleşir. Dissoanalistler başta olmak üzere psikotravmatologlar, psikotarihçiler ve travma terapistleri bireylere ve toplumlara bu hızlı geçişleri kontrol edebilmeyi hatta sağlıklı yanlarında daha uzun sürede bulunabilmeyi öğretebilirler ki zaten travmatik yaşantıların nötralize edilmesi ancak ve ancak birey ve toplumların sağlıklı yanlarında kalabildiklerinde gerçekleşir.[1-4] Dünyanın bütün toplumlarında kuşaklararası travma geçişleri, kuşaklararası

dissosiyasyon geçişleri ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımları, *"dissosiyatif kurtuluşlar" (dissociative emancipations)* ve özellikle *"dissosiyatif devrimler" (dissociative revolutions)* ile sonlandırılabilmektedir. Dissosiyatif devrimler, uzun yıllardır baskı kurularak ve travmatize edilerek kontrol edilip yönetilen bireylerin ve toplumların faşist liderleriyle simbiyotik bağlarını kesmeleri, savaş fikirlerinden uzaklaşmaları ve özgürleşmeleri adına yaptıkları meydan okuyan bütün eylemlerdir ki bu meydan okuyan eylemlerle birlikte psikotoplumsal bilinç alyansı sağlanır, empati odaklı pozitif çocuk yetiştirme stilleri benimsenir, barış, eşitlik, adalet ve liyakat odaklı progresif yeni bir insan ve toplum profili yaratılır.[1,2] Günümüzün global dissosiyasyon çağındaki hızlı psikososyopolitik değişimler ve dönüşümler, *"Öztürk'ün Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Kuramı"*nın yapılandırılmasında etken bir rol oynamıştır.

"Öztürk'ün Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Kuramı", birbirine geçişli bireysel ve toplumsal objeleştirme kapanı fenomenlerini temel alan bir modern psikotravmatoloji kuramıdır. Bu kuramda evrensel şiddet dolanımı, bireyden topluma ve toplumdan bireye pervasif bir yayılım gösteren travma ile ilişkili dissosiyatif şiddet salınımı veya osilasyonu olarak tanımlanır. *"Öztürk'ün Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Kuramı"*na göre, psikososyopolitik kutuplaşma, travma ve baskı karşısında itaat etme modu, bireysel boyuttan toplumsal boyuta, toplumsal boyuttan ise bireysel boyuta transforme olur. İtaat etme modu, bulaşıcıdır; travmatize ve disfonksiyonel bireylerden, dissosiye ve disfonksiyonel toplumlara doğru yayılarak diktatörlerine ve opresörlerine mesmerize olmuş sadomazohist kitleler ve füzyone kişilerarası ilişkiler yaratır. Baskıcı psikotoplumsal sistemler, şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stilleri, ambivalan ebeveyn tutumları ve postmodernizmin görünürde özgürlük ve demokrasi vaad eden hipokrasik -iki yüzlü- dogmaları ile yaratılan disfonksiyonel topluluk ve toplumların bilgiye ve gelişime fobik olan cehaleti; kibirli, teşhirci, ahlaksız, hadsiz, saldırgan ve dominanttır ki bu disfonksiyonel ve dönüşümlü (reversible) kitlelerde utanma, suçluluk ve merhamet duyguları ortadan kalkarken otorite karşısında ise boyun eğme ve itaat etme modları hakimiyet kazanır. Agresörleri, opresörleri ve istismarcıları ile identifikasyon kurarak yas tutmaktan uzaklaşan disfonksiyonel ve dönüşebilen kitleler, kendi *"derin hafıza"*larında (deep memory) baskıladıkları travmatik yaşantıların benzerlerini diğer insanlara adeta dayatırlar hatta yaşatırlar!

Dissoanaliz kuramına göre, *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi"* ve *"dissosiyatif inkar fenomeni"* aracılığıyla hem bireysel travmatik yaşantılar, toplumsal travmatik yaşantılara hem de toplumsal travmatik yaşantılar, bireysel travmatik yaşantılara transforme olarak *"efendi ve köle"* odaklı ilişkiler imkanlı kılınmaktadır. Dissoanalitik psikotarihe göre, disfonksiyonel postmodern toplumlarda çoğunluğun yanlış karar verme özgürlüğü demek olan demokrasilerdeki görünürde lider -aslında diktatör- seçimleri ve dissosiye bireylerin füzyone ikili travmatik ilişkilerindeki görünürde sevgili -aslında dominant partner- seçimleri, tümden bir *"opresöre bağlanma"* ve *"defektore dönüşme"* deneyimidir! Dissoanalitik ekole göre, her dominant lider ya da diktatör bir *"psikopolitik defektor (defector)"*dür; iktidar ve güç uğruna muhakeme etmeden her türlü siyasi görüşü savunabilir ve kitleleri birbirinden farklı siyasi görüşlerle etkileyebilir hatta kontrol edebilir. Bireylerin ve dominant liderlerin birbirinden farklı siyasi görüşlere hızla kayması veya geçiş yapması, bir *"psikopolitik iltica" (psychopolitical defection)*'dır. *"Öztürk'ün Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Kuramı"*na göre; psikoplumsal baskıların, toplumsal kutuplaşmaların, şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stillerinin, disfonksiyonel aile dinamiklerinin ve çocukluk çağı travmalarının etkisiyle *"kimliğin assosiyatif fonksiyonları"* zayıflamakta hatta bozulmaktadır. *"Kimliğin assosiyatif fonksiyonları"* zayıf ya da bozuk olan bütün disfonksiyonel bireyler ve kitleler hem *"itaatkar psikotoplumsal mod"* ve *"itaat ettirici psikotoplumsal mod"* arasında *"dissosiyatif osilasyonlar"* yaşayarak hem de kuşaklararası gelişim odağından kuşaklararası fosilleşim odağına kayarak tıpkı dominant liderleri ya da diktatörleri gibi defektorlere dönüşürler, kendilerini ve toplumlarını sabote ederler hatta yok ederler![2,3]

BELİRSİZLİK TRAVMASI, TRAVMATİK TOPLUMSAL HAFIZA, KUŞAKLARARASI TRAVMA GEÇİŞİ, KUŞAKLARARASI DİSSOSİYASYON GEÇİŞİ VE KUŞAKLARARASI PSİKOPATOLOJİ AKTARIMI

Dissoanaliz kuramı ve dissoanalitik psikotarihe göre psikotoplumsal baskılar, şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stilleri, çocukluk çağı travmaları ve disfonksiyonel aile dinamikleri dünyanın bütün zamanlarında dünyanın bütün toplumlarına dissosiyatif yaşantıları miras bırakır! Disfonksiyonel ilişki dinamikleri ve bağımlılık-bağımsızlık çatışmalarıyla hüküm süren baskı odaklı her toplumun travmatik hafızası, dissosiyatif reaksiyonlarla kuşaklararası geçiş göstermekte ve bu kuşaklararası geçiş bir *"belirsizlik kaosu (uncertainty chaos)"* yaratmaktadır. Belirsizlik

kaosu, tanımlanamadığı, kavranamadığı ve durdurulamadığı ya da nötralize edilemediği anlarda bireyler ve kitleler adına bir *"belirsizlik travması"* olarak yaşantılanmaya başlar. Öztürk'ün *"Dissoanaliz Kuramı"*na göre hem birbirine kuvvetle dönüşebilen identik psikotarihsel ve psikotoplumsal eksenli dissosiyojen dinamikleri bulunan hem de yakın ya da uzun evreli ardışık holistik bir uzamda beraber varlanış gösteren savaşlar ve çocukluk çağı travmaları, bu belirsizlik kaosunun belirsizlik travmasına dönüşmesinde en majör iki ajandır ancak savaşlar, kendisinin varlanış göstermesini imkanlı kılan travmatik bileşenlerin toplamından hem daha fazla hem de daha yıkıcıdır! Dissoanalitik psikotarih, dünyanın bütün zamanlarındaki ve dünyanın bütün toplumlarındaki tarihsel olayların arka planlarında varlık bulan insan davranışlarının ve motivasyonlarının psikotoplumsal bir zeminde analiz edilmesi yoluyla hem *"dünde kalan anı"* hem de *"şimdinin anını"* objektif ve öz bilinçli bir şekilde kavrayabilmenin mümkün olabileceği gerçeğini savunmaktadır.[1-6] Tarihte ne kadar eskiye gidilirse hem çocuk algısı ve çocuk yetiştirme stilleri o kadar primitifleşmekte hem de savaşların ve çocukluk çağı travmalarının sıklığı, şiddeti ve yoğunluğu artmaktadır. Dissoanalizin ve dissoanalitik psikotarihin kurucusu olan Öztürk ile hem psikotarihin duayeni hem de insanlık tarihinin en değerli teorisyeni olan deMause'a göre, şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stilleriyle doğru orantılı olarak çocukların geçmişte günümüzdeki travma ile ilişkili dissosiyatif kimlik bozukluğu vakalarınınkine benzeyen disfonksiyonel ailelerde büyüdüklerini hatta bu disfonksiyonel ailelerde dissosiyatif yaşantıların norm olduğunu söylemek mümkündür. Bütün insanlığın hüzünlü geçmişi, travmatik ve dissosiye edici dünde kalan zamanda kesişerek adeta savaşlar ve çocukluk çağı travmaları ile bugünü pervasif olarak istila etmektedir. Psikotoplumsal açıdan gereken önlemler alınmazsa şimdiki ve gelecek an, dünde kalan zamandan çok daha korkutucu kitlesel şiddet odaklı bir kabusun gerçeğe dönüşü olacaktır.[1,2,8,22-24]

Dissoanalitik açıdan bireylerin çocukluk döneminde istismarcı ebeveynleri tarafından dayatılan şiddet odaklı baskın yanlış çocuk yetiştirme stilleri, aslında *"dissosiyojen gelişimsel travmalar"* olarak deneyimlenmektedir. Çocukluk çağı travmaları, şiddet odaklı baskın yanlış çocuk yetiştirme stilleri içerisine gizlendiğinden veya saklandığından dolayı kuşaklararası eksende uzun dönemli olarak varlanışına devam etmektedir. Ayrıca, ambivalan ebeveyn tutumları ve disfonksiyonel aile dinamikleri de çocukluk çağı travmalarının oluşumunda etken ajanlar olarak fonksiyonlarını sürdürmektedir. Öztürk'e göre, *"kuşaklararası travma geçişi"* ve *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* fenomenleri hem birbirine eşlenik hem de birbirine geçişken olarak yayılım göstermektedir. Operasyonel olarak *"kuşaklararası travma geçişi"*, aynı şiddet odaklı yanlış baskın çocuk yetiştirme stilini benimseyen ardışık kuşaklarda birbirine yakın oranlarda çocukluk çağı travmalarının yaşantılanmasıdır, *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* ise, yine aynı şiddet odaklı yanlış baskın çocuk yetiştirme stilini benimseyen ardışık kuşaklarda birbirine benzer doğalı psikopatolojilerin -özellikle dissosiyatif bozuklukların- deneyimlenmesidir. Aynı şiddet odaklı çocuk yetiştirme stillerini benimseyen nesillerin çocuklarında birbirine yakın oranlarda çocukluk çağı travmaları görüldüğünden dolayı bu nesillerin çocuklarında yine birbirine benzer oranlarda dissosiyatif yaşantılar görülmektedir ki bu süreç, *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi"*nin ta kendisidir! Kuşaklararası dissosiyasyon geçişi hem bir toplumda travmatize edilen çocukların travmatik yaşantılarının holistik bir bütünü hem de deneyimlenen toplumsal dissosiyasyonun sonucudur. Kuşaklararası dissosiyasyon geçişi, bir toplumdaki çocukluk çağı travmalarının prediktörü olarak misyon görmektedir. Süreğen psikotoplumsal baskılar, şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri, ambivalan ebeveyn tutumları ve çocukluk çağı travmaları, kuşaklararası dissosiyasyon geçişinin temel bileşenleridir! Modern psikotravmatoloji, dissoanaliz kuramı ve dissoanalitik psikotarih açısından *"kuşaklararası travma geçişi"*, *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* ve *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi"* hem birbirini besleyen hem de birbirinden beslenen fenomenlerdir.[1-5]

Psikotarih ve özellikle dissoanalitik psikotarih, insanlığın varoluşundan günümüz uzamına kadar olan zamanda yetişkinlerin çocuk kavramına yaptığı atıfların ve verdikleri önemin dönemden döneme farklılık ve devinim gösterdiğini net bir üslupla ifade etmektedir. Çocuk kavramına özellikle kız çocuklarına yapılan pozitif atıflar ve bu kavrama verilen anlam, önem ya da değer, farklı zaman ve kültürlerde içinde yaşanılan toplumun gelişmişlik seviyesi ile doğru orantılı bir şekilde *"başkalaşım"* ya da *"farklılaşım"* göstermektedir. Görülen bu başkalaşım ya da farklılaşımlarda gerek insanların bireysel olarak yaşadıkları deneyimleri gerekse bu bireylerden etkilenen toplumların yaşadığı tecrübeleri oldukça etkili olmaktadır.[6,22,23,25] Öztürk'e göre dissoanalitik psikotarih, dünyadaki bütün toplumların travmatik hafızalarını ve dissosiyatif reaksiyonlarını nötralize etme misyonunu üstlenmektedir. Bireyden topluma olan yönelimde her türlü şiddet olayının *"lokomotif ajanı"* olarak faaliyet gösteren bu kolektif doğalı travmatik hafızaya yani *"travmatik toplumsal hafıza"*ya ve dissosiyatif reaksiyonlara, ancak ve

ancak hem psikotravmatologların ve dissoanalistlerin geliştirdikleri terapötik yaklaşımlar hem de psikotarihçilerin yapılandırdığı örseleyici olayları önleme stratejileri ile etkin ve başarılı bir şekilde kısa ve uzun dönemli olarak müdahale edilebilir. Eğer bütün toplumların travmatik hafızalarına ve dissosiyatif reaksiyonlarına psikotarihsel ve dissoanalitik açıdan bir çözüm getiremezsek insanlığın yaşadığı her yer ve her an kuşaklararası süreçte hem bir belirsizlik kaosuna tanıklık edecek hem de bir belirsizlik travmasının yinelenerek deneyimlenmesine sahne olacaktır. *"Travmatik toplumsal hafıza"*; *"kuşaklararası travma geçişi", "kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* ve *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi"*nin etken ajanıdır.[1-3,7,8] Dissoanalitik ekol açısından psikoloji biliminden uzak hatta holistik bir psikotoplumsal yönteme kör olan bir tarih hem yarı bedeninden hem de yarı ruhundan yoksundur! Bugün, dissoanalitik psikotarih, tarih ve psikoloji bilimini kendi kapsamı içerisine alarak çok odaklı bilimsel gelişimine maksimal hızla devam etmektedir![1-3]

Türkiye'nin ilk psikotarihçisi ve dissoanalisti olan Öztürk, müdahale ve tedavi edilemeyen bireysel travmaların kümülatif bir şekilde değişim ve farklılaşım göstererek hatta kolektif eksende holistik bir varlık kazanarak psikotoplumsal travmalara transforme olduğunu önemle vurgulamaktadır. Bireysel travmaların kolektif eksende holistik bir varlık kazanması esnasında ya da hemen sonrasında kitlesel devinimlerle deneyimlenen toplumsal travmalar, kuşaklararası travma geçişini ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımını kendi içerisinde barındırmaktadır. Öztürk'ün *"Dissoanaliz Kuramı"*na göre, bireysel travmalar karşısında sessiz kalmanın ya da bu travmaları sessizlikle boğmaya çalışmanın ardından toplumsal sabotajlara dönüşen savaşlar hem bütün travmaların her hüzünlü yüzünün hem de herkesleştirilmeye ve objeleştirilmeye hatta hiçleştirilmeye çalışılan insana ait her dissosiyatif ögenin uzun soluklu bir intikamıdır! Bu uzun soluklu intikamların gizli özneleri ya da latent failleri ise kötü ruhlu ebeveynlerdir ki onların şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerinin içerisine saklanmış çocukluk çağı travmalarının ruhsal izleri, ancak acımasız savaşlarla ve dissosiyatif devrimlerle yok edilerek gelişim odaklı yeni bir insan ve toplum profili yaratılır. Bu yeni bir insan ve toplum profilinde disfonksiyonel doğalı fosilleşmiş ilkel çocuk yetiştirme stilleri terkedilerek fonksiyonel doğalı gelişmiş doğru çocuk yetiştirme stillerine ulaşılır hatta bu süreçte varlık kazanan *"orijinal kolektif realiteler"* ile farklı bir hümanistik ve modern psikotoplumsal rejim yaratılır.[1-3,6,7]

Kuşaklararası travma geçişinde ve kuşaklararası dissosiyasyon geçişinde disfonksiyonel aileler; *"görünürde normal aile dinamikleri"* ve *"şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri"* ile birlikte etken bir ajan olarak işlev görmekte ve bu sürecin kendisi de kuşaklararası psikopatoloji aktarımına yol açmaktadır. Bu kuşaklararası psikopatoloji aktarımının asıl dissosiyojen kaynağı ise; çocukluk çağı travmalarını da içerisinde hapseden, empati kesintili, şiddet odaklı ve ambivalan baskın yanlış çocuk yetiştirme stilleridir. Kuşaklararası travma geçişi ile kuşaklararası psikopatoloji aktarımı disfonksiyonel nesillerde birbirine identik bir doğada varlanış göstermektedir. Psikokomünal dissosiyasyon disfonksiyonel nesillerde majör oranda deneyimlenmektedir. Öztürk'e göre *"psikokomünal dissosiyasyon" (psychocommunal dissociation)*, bireylerin ve kitlelerin kendilerini çoklu iletişimlerden, çoklu uyaranlardan ve çoklu realitelerden soyutlamasıdır. Psikokomünal dissosiyasyonda bireylerin ya da toplumların tek bir realiteye, tek bir felsefeye ya da inanç sistemine radikal bir motivasyonla odaklanma süreci yaşantılanmaktadır ki zaten bu nedenle aynı dönemde yaşayan ebeveynler büyük oranda aynı çocuk yetiştirme stilini benimsemektedirler. Bir toplumdaki baskın olan şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stili, kuşaklararası travma geçişinin, kuşaklararası dissosiyasyon geçişinin ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımının ana rahmidir! [1-5,7,8,26] Psikotarih ve özellikle dissoanalitik psikotarih açısından çocuk yetiştirme stilleri, oldukça yavaş bir hızla hem değişmekte hem de gelişmekte olup büyük oranda birbirlerine identik çocuk yetiştirme stillerine sahip ardışık kuşaklarda benzer psikopatolojiler ve birbirlerine yakın oranlarda çocukluk çağı travmaları görülmektedir. Bu dissosiyojen süreç ise, *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* ile *"kuşaklararası travma geçişi"*nin ta kendisidir ki onlar savaşların ve kitlesel şiddet olaylarının varlanış göstermelerinin en etken ajanlarıdır! Savaşlar ve kitlesel şiddet olayları; ruhsal açıdan travmatize olmuş hatta donmuş, psikososyal açıdan ise marjinalleşmiş borderline toplumların hem dissosiyatif devrimlerine ket vurarak hem de bu borderline kitlelere çağdışı yanlış çocuk yetiştirme stillerini benimseterek vandalist bir psikopatojen eksende onları kendi seçtikleri totemik diktatörlerinin gönüllü köleleri olarak yaşamaya mahkum eder![2,6,7,27]

ÇOCUKLUĞUN TRAVMATİK VE DİSSOSİYATİF HÜZÜNLÜ SERÜVENİ, KUŞAKLARARASI KADER GEÇİŞİ VE DİSSOSİYATİF DEVRİM

"*Modern psikotarih: dissoanalitik psikotarih*" modalite ve paradigmaları, hiçbir zaman travmatize ya da dissosiye olmayan hatta kendini sabote etmeyen entegre birey ve toplumlar yaratmak üzerine fonksiyon görmektedir. Ancak

insanlık tarihinde ne kadar geçmişe gidilirse çocukluğun tarihinin de o kadar hüzünlü, travmatik ve dissosiyojenik olduğu net olarak idrak edilmektedir. Psikotarih; psikotravmatoloji, psikiyatri, klinik psikoloji, hukuk, tarih, antropoloji, adli psikoloji, sosyoloji, adli tıp ve psikolojik danışmanlık başta olmak üzere bireysel ve toplumsal travmatik yaşantılar ile ilişkili çok sayıdaki disipline ve alana öncül bir rehberlik yapmaktadır. *"Çocukluğun travmatik ve dissosiyatif hüzünlü serüveni"* ya da *"çocukluğun gerçek tarihi"* üzerine psikotoplumsal olarak kısa ve uzun dönemli hem teorik hem de klinik temelli çalışmalar yürütebilmek için; psikotarihçilerin, psikotravmatologların ve dissoanalistlerin *"modern psikotravmatoloji: travma ve dissosiyasyon"* ilkelerini ve modern dissosiyasyon teorilerini bilmeleri kadar klinik psikolojinin travma merkezli kuram ve güncel tedavi yaklaşımlarını fonksiyonel bir şekilde uygulayabiliyor olmaları ya da bu sürece tanıklık yapmaları da gerekmektedir. Bu bağlamda Öztürk'ün "*Travma Merkezli Alyans Model Terapi*"si hem psikotavmatoloji hem dissoanaliz hem de psikotarih paradigmaları ve modaliteleri temel alınarak yapılandırılmış en güncel ve en sistemli tedavi modellerinden biridir. Disfonksiyonel aile dinamikleri, yanlış çocuk yetiştirme stilleri ve kuşaklararası travma geçişi gibi dissoanalitik psikotarih ile yakın ilişki dinamikleri bulunan bu kısa dönemli ve krizlere müdahale edici psikoterapi modelinin özellikle travma ile ilişkili dissosiyatif bozukluklar ve travma sonrası stres bozukluğu başta olmak üzere birçok ruhsal hastalığın tedavisinde kullanılması öncül bir önemle önerilmektedir.[1,10,8,28-30]

Dissoanalitik psikotarih ekolüne göre, bir toplumun ya da ulusun *"çocukluğun gerçek tarihi"* ve *"çocukluk algıları"* üzerine ne kadar çok travma ve dissosiyasyon merkezli bilimsel araştırması varsa o toplum ya da ulus, o oranda değişim ve gelişim odaklıdır. Her toplumun geçmişindeki çocukluk algıları onların bugünkü çocukluk algılarına nüfuz eder ki bu algı ancak oldukça geniş zaman uzamlarında pozitif bir yönde değişim ve gelişim göstermektedir. Bütün bireylerin ve toplumların çocukluk algıları; o bireylerin ve toplumların hem kendilik hem de insanlık algıları ile birebir identiktir ki kendini sabote eden veya travmatize olmaktan alıkoyamayan çoğu kişi ve kitle, deneyimlediği ya da adeta kaderi yaptığı tekrarlayan olumsuz yaşam deneyimlerinin intikamını diğerin/lerin-den almaya odaklı bir dissosiyojen zaman sarmalında sadistçe varlanmaya devam etmektedir. Bu nedenle her bireysel ya da toplumsal şiddet olayının temelinde istismarcı kimliklerin kendi çocukluğunun travmatik ve dissosiyatif hüzünlü bir serüveni yatar. Savaşlar, dünde kalmış zamandan bugüne yansıyan kronik çocukluk çağı travma öyküleri bulunan dissosiye yetişkinlerin psikotoplumsal sabotajlarıdır! Ancak entegre bireyler, topluluk ya da toplumun barışı adına çaba sarf eder. Dünyanın bütün uluslarında barışın benimsenmesi ve hüküm sürmesi adına bireysel ve toplumsal travmaların nötralizasyonu ivedilikle sağlanmalıdır ki bu da ancak ve ancak Öztürk'ün önemle vurguladığı *"psikokomünal terapi"* ile gerçekleştirilebilir. Psikokomünal terapi, bireyden topluma genişleyen bir kontrol ve itaat döngüsünün kırılması olarak fonksiyon görmektedir ki, bu perspektiften psikokomünal terapi aslında bir dissosiyatif başkaldırı ya da bir dissosiyatif devrimdir. İstismarcıları koruyan ve onları yücelten ana akım psikososyopolitik sisteme karşı bireylerin kendilerine dayatılan boyun eğdirici tutumları ve yaptırımları fark edip kontrole girmemek adına gelişim odaklı çaba göstermeleri, kitlesel farkındalığı arttırarak psikotoplumsal terapinin yani dissoanalizin gerçekleştirilmesini olanaklı kılar.[1-6]

Dissoanalitik psikotarih açısından çocuklara şiddet gösteren yetişkinler, aslında istismarcılarına bağlanmışlardır hatta onlarla özdeşim kurmuşlardır ki bu yetişkinler her çocukta kendi travmatize halini yok farz ettiği ya da artık unuttuğu veya amnezik kaldığı "*kısa erimli mutlu çocukluğunu"* görerek tıpkı ebeveynlerinin ve toplumun *"kötü"* olduğunu düşündüğü için cezalandırdığı bu *"geçmişteki yansısının varlanış gösterdiği"* o masum frajil çocuğu hedef alırlar. Bir yandan da bu yetişkinler kendilerine ceza veren kötü ebeveynlerinin yerine geçerek travmatize ettikleri çocuk üzerinden kendi çocukluğuna şiddet ve öfke göstermektedirler. Hatta çoğu ebeveyn, hala füzyone bir iletişim içerisinde olduğu öz çocuğunu döverek, aşağılayarak ve ihmal ederek ya da şımartarak travmatize ederken aslında kopamadığı, ayrılamadığı ve kendisiyle bir saydığı uzantısını yani aslında kendi kendisini mazohistçe cezalandırmaktadır. Acımasız ebeveynlerin şiddet gösterdikleri çocuklarına karşı duydukları öfke ve nefret; aslında kendi çaresiz kalmış çocukluğuna karşı duyulan nefretini ve öfkesini hatta *"iç zehirini"* bir başkasında şiddete transforme ederek akıtma sürecidir ki bu iç zehiri şiddete transforme ederek akıtma süreci çocuklardan kadınlara ve yaşlılara doğru bütün kendinden nefret ettiğini düşündüğü toplumu da içine alarak genişler. Dissoanalitik psikotarih açısından kişinin şiddet gösterdiği çocuk, kendi çocukluğunu, şiddet gösterdiği kadın/lar, onu korumayan ve sevmeyen annesini, şiddet gösterdiği yaşlılar rehberlik yapmayan büyükanneleri/büyükbabaları, şiddet gösterdiği toplum ise o çocukken travmatik yaşantılarına sessiz kalan *"kötü ruhlu"* ihmalkar kitleyi sembolize etmektedir. Bu dissosiyatif yansıtımlı süreç, *"kuşaklararası kader geçişi"* ve *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* olarak bir *"yayılımcı dissopsikopatojen sistem"* içerisinde yaşanmakta-

dır. Artık diktatörlerine yani *"baskıcı paternal totemler"*ine mesmerize olan birey, yanlısı olduğu savaşlarda kendi travmatize geçmişinde kaybolmuş çocukluğunun bir intikamı olarak masum çocukları travmatize ederek kendi gibileştirmekte ve kendisini hiçleştiren ya da bir hiç haline getiren kötü anneleri yani *"kötü maternal totemler"*i sembolik olarak cezalandırmakta hatta fiziksel olarak yok etmektedir. Polemolojik ve psikotarihsel açıdan savaşların çoğunda düşman tarafın kadınlarına tecavüz edilir hatta bilinçdışında *"kötü, istismarcı ya da ihmalkar anne imajı"* ile eşleştirilen kadınlar vahşice öldürülürler. Askerler ise, anavatanları için savaşlarda ölmekten onur duyduklarını belirtirler. Genellikle savaşların sadece erkekler arasında yaşantılandığı düşünülür. Savaşları başlatanlar *"istismarcı paternal totemler"* yani komutanlar, liderler ve asker olmak üzere genelde dominant erkeklerdir. Ancak savaşlarda erkeklere göre 1/10 oranında en çok kadınlar, yaşlılar ve çocuklar ölür. Savaşa dahil olan liderler ve askerler çoğunlukla erkek olmasına rağmen savaşa karşı çıkanlar ise genellikle kadınlardır.[1-6]

Dissoanalitik psikotarih, travma ve dissosiyasyonun yani adeta yüzyıllar boyunca unutulmak istenen bir kabusa dönüşmüş olan şiddet odaklı baskın yanlış çocuk yetiştirme stillerinin, çocuk istismarlarının, savaşların ve soykırımların hem ihmal edilmiş gerçek tarihi hem de hüzünlü bir serüvenidir. Çocukluk çağı travmalarına maruz kalan ve yanlış çocuk yetiştirme stilleri ile kendi öz ailesi ve sosyal çevresi tarafından adeta tuzağa düşürülerek merhametsizce büyütülen hatta adeta kurban edilen kindar bir yeni nesil hem bireysel hem de toplumsal şiddet olaylarının taşıyıcı ve aracı bir unsuru olur ki bu *"bireysel ve toplumsal şiddet döngüsü"*, dissosiyojen bir zeminde maksimal oranda kuşaklararası geçiş gösterir. Bireyden topluma uzanarak genişleyen kuşatıcı şiddet döngüsü ancak ve ancak yine *"bireysel: patolojik dissosiyasyon"* ve *"toplumsal: kitlesel dissosiyasyon"* fenomenleri ile açıklanabilir.[2,3,6] Psikotarih, travma ve dissosiyasyona birçok disiplinden çok daha önce önem vermiş ve önem vermeye de devam etmektedir. Öztürk tarafından geliştirilen *"dissoanalitik psikotarih"* kuramı, çocukluk çağı travmaları ve inkar fenomeni üzerine kurulu olan insanlık tarihinde kronik dissosiyatif reaksiyonlarla ilişkili travmatizasyon ve reviktimizasyon süreçlerinin kronolojik gelişimini, kuşaklararası geçişlerini ve temel dinamiklerini, psikotravmatolojik açıdan klinik psikoloji ve psikiyatriden çok daha geniş bir uzamda ve daha anlaşılabilir bir netlikte izah edebilmektedir.[1,6] Dissoanaliz kuramını geliştiren Öztürk, günümüzün baskıcı sistemler ve dominant liderler ya da diktatörler tarafından travmatize hatta dissosiye edilerek kontrol edilip yönetilen güdümlü insanları adına artık bireyden topluma yayılım gösteren bir *"global dissosiyasyon"* çağının başladığını önemle vurgular. Travmatize edilerek kontrol kurulan hatta yönetilen bireyler ve toplumlar, kendilerinin sağlıklı yanlarını yeniden aktive ederek başlatacakları *"dissosiyatif devrimler"* aracılığı ile istismardan, baskıdan ve esaretten ya da gönüllü kölelikten kurtulabilirler. Dissosiyatif devrimler, baskı kurularak kontrol edilen ve travmatize edilerek yönetilen bireylerin ve toplumların hem faşist liderleriyle hem de opresörleriyle olan uzun erimli hipnotik bağlarını kesmeleri ve özgürleşmeleri adına yaptıkları bütün gelişim odaklı assosiyatif eylemlerdir ki bu gelişim odaklı assosiyatif eylemlerle birlikte psikotoplumsal bilinç alyansı sağlanarak eşitlik, adalet ve barış temelli yeni bir insan ve toplum profili yaratılır.[1,2]

Dünyanın ortaklaşılan zamanlarında ya da evrelerinde yaşayan bütün toplumlarında maksimal oranda hakim olan çocuk yetiştirme stilleri, insanların birbirine identik kaderlerini, kimliklerini, kültürlerini, bilinçlerini ve belleklerini yaratır. Aynı eksende olumsuz yaşam deneyimleri ve çocukluk çağı travmaları ise insanların birbirlerine identik olarak varlanan kuşaklararası psikopatoloji aktarımlarını, kuşaklararası travma ve dissosiyasyon geçişlerini imkanlı kılar. Kuşaklararası psikopatoloji aktarımları, kuşaklararası travma ve dissosiyasyon geçişleri, içinde varlandıkları birey ve toplumları psikotoplumsal açıdan tüketmeden terk etmezler ki hatta onlar hem ruhlarını hem de duygularını dondurdukları hatta hissizleştirdikleri güdümlü kitlelerin varlanışlarını sağlarlar ya da olanaklı kılarlar![2,3,7,8] Dissoanaliz kuramına göre insanlık tarihi ile eşlenik olan travmatik yaşantılar, bireyleri herkesleştirerek hatta dissosiye ederek bir kontrol ajanı olarak baskıcı sistemler tarafından bir sürü psikolojisi yaratmak için kullanılırlar. Baskıcı sistemler, diktatörler ya da faşist liderler bütün toplumları aynı anda ve aynı yöntemlerle travmatize ederek deneyimlettirdikleri *"kitlesel travmatik yaşantılar"* aracılığı ile yönetirler! Kitlesel travmatik yaşantılar ve süreğen baskılarla, toplumsal dissosiyasyon imkanlı kılınarak bu travmatik yaşantılar ve süreğen baskılar karşısında maksimal oranda itaat eden bireylerin varlık göstermesi sağlanır.[2,11,15,31] Çocukluğun tarihinde, geriye doğru gittikçe, daha büyük ihmal ve zulmün olduğu, çocukların aileleri tarafından daha çok şiddet gördüğü, korkutulduğu ve cinsel istismara uğradığı hatta öldürüldüğü görülmektedir. Bu büyük ihmaller, zulümler, şiddetler, korkutulmalar ve cinsel istismarlar bugün olduğu gibi geçmişte de çocukları dissosiye ederek onları kontrol altına almak için kullanılmıştır. Çocukluğun tam bir kâbus olan travmatik tarihi, aslında net bir şekilde dissosiyasyonun tarihi hatta anamnezidir. Bugün, çocuklar yine eski dönemlere yakın oranlarda ebeveynleri tarafından travmatize edilmeye

devam etmektedir ki sadece fiziksel istismar, maksimal oranda duygusal istismara transforme olmuştur. İhmal ise, *"değişken oranlı ilgi"* ile *"şımartılma"* ve *"ambivalan ebeveyn tutumları"*na evrilirken cinsel istismar aynı oranda devam etmektedir! Dissoanalitik psikotarihe göre kendi ebeveyni tarafından travmatize edilen bir öznenin nasıl olup da öz evlatlarını aynı şekilde travmatize ettiği ancak ve ancak *"kuşaklararası travma geçişi"* ve *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* ile açıklanabilir. *"Kuşaklararası travma geçişi"*, *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* ve *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi"* aracılığıyla ardıl nesillerde adeta *"aynı kader"* yaşanmaktadır hatta *"kuşaklararası kader geçişi"* paylaşılmaktadır.[1-3,6-8]

TRAVMATİK GÜÇ AÇLIĞI, DİSSOSİYATİF KÖRDÜĞÜM, YENİLEŞİM REDDİ, KİTLESEL ZİHİN TUTULMASI, İKONİK TOTEMLER VE PSİKOTOPLUMSAL ÖLÜM

Öztürk'ün Dissoanaliz Kuramı'na göre travmatik yaşantılar, *"travmatik obsesyonlar"*a, travmatik obsesyonlar ise *"dissosiyatif kördüğüm"*lere dönüşerek dualleşmiş zaman algısına ve öz pusulasız hayatlara neden olur. Kronik travmatik yaşantılar, ardışık savaşlar, soykırımlar ve terör, dissosiyatif kördüğümler aracılığı ile kuşaklararası psikopatoloji aktarımlarını imkanlı kılar. Öztürk, dissosiyatif kördüğümü, travmatik yaşantılara uyum gösterme ve boyun eğme ikilemini maksimal oranlarda deneyimlemenin, bireyler ve toplumlar üzerinde yarattığı *"kitlesel dissosiyatif anksiyete/anguaz"* olarak tanımlanmaktadır.[1,2,6] Dissoanaliz kuramına göre, öznelerin travmatik olay döngüleri sonrasında gelişen kitlesel dissosiyatif anksiyete/anguaz, bütün insanların hem duygularını hem de ruhlarını aynı anda absorbe eder ve reviktimize olmaya eğilimli boyun eğen kitleler yaratır ki bu aslında psikotoplumsal bir ölümdür! Kuşaklararası gelişim karşısında kuşaklararası fosilleşimi deneyimleyen çağdışı toplumlar, şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerini benimseyerek aynı zamansalda kitlesel olarak öz çocuklarını travmatize ederek *"ardıl dissosiyatif kördüğüm"* deneyimleri yaratırlar. Kuşaklararası fosilleşim sürecindeki toplumlar değişim ve gelişime direnç gösterdikleri için adil, modern ve merhametli kişilere hatta liderlere düşman olurlar. Bu değişim ve gelişim karşıtı kitle kendi ebeveynleri tarafından yanlış çocuk yetiştirme stilleri aracılığı ile kronik olarak travmatize edilmelerinden kaynaklı çelişkili düşünce, duygu ve davranışlarının yarattığı hem belirsizlikten hem de kendini kontrol etmekten kaçınmak için tıpkı kendi anne ve babaları gibi onları travmatize eden diktatörlerine geçici bir güven duygusu hissedebilmek amacıyla bir bilinç kesintisi eşliğinde çaresizce bağlanırlar veya sığınırlar ki bunun adı istismarcıya bağlanma hatta *"diktatörlerine mesmerize olmak"*tır![1,2,7,8] Dünyanın bütün toplumlarında baskıya boyun eğen, istismarcısına hayranlık duyan ve diktatörleri ile ittifak yapan zalim kitleler, bir değişim ve gelişim karşıtı olmak odağında kendileri gibi kötü olmayan iyi insanları düşman seçerek aslında kendilerini sabote ederler hatta sağduyudan ve realiteden uzaklaşarak primitif yönelimli öz pusulasız siyasi partilere oylarını vererek içinde yaşadıkları toplumları savaşların, ekonomik zorlukların, eşitsizliklerin ve adaletsizliklerin içerisine atarlar. Diktatörlerine görünürde gönülden bağlı olan ancak diktatörleri tarafından travmatize ve dissosiye edilerek kontrol edilip yönetilen birey ve toplumlar, bir bağımsızlık-bağımlılık çatışmasında hem çağdışı hem de akıl dışı politik ve kültürel değerlere takılı kalarak pozitif doğalı bir değişimi ya da gelişimi reddederler.[1,2]

Travmalarını nötralize edemeyen ve istismarcılarına bir patolojik narsisizm odağında bağlanıp onlara itaat eden kitleler, intikamlarını hep dürüst, masum ve progresif insanlardan alırlar. Travmatize edilerek yetiştirilmiş egoist ve çıkarcı bireyler, esiri oldukları kötü insanlara ifade edemedikleri nefret ve öfkelerini daima iyi insanlara yöneltirler hatta her türlü domine edici güç ve baskıcı sistem ile bir *"narsisistik ittifak"* kurarlar.[1-3,11,15] Dissoanaliz kuramına göre şiddet odaklı baskın çocuk yetiştirme stillerinden dolayı *"gelişim reddi"* ya da *"yenileşim reddi"* ve *"değişim direnci"* bulunan bireyler, bağımsızlık-bağımlılık çatışmalarıyla eşlenik kaotik psikopatojen dinamiklerini kitlesel dissosiyatif anksiyeteye/anguaza transforme ederek mesmerize oldukları istismarcılarına ve kendilerini domine ederek kontrol ve irade kayıplarını telafi ettiklerine inandıkları hatta inandırıldıkları diktatörlerine karşı bastırdıkları öfkelerini bilinçdışı ya da yarı bilinçli bir şekilde ötekileştirdikleri masum öznelere ve toplumlara yansıtırlar! Diktatörleriyle kurdukları *"narsisistik ittifak"* aracılığı ile bireyler travmatize geçmişlerini inkar ederler ve kontrol etme odaklı bir *"travmatik güç açlığı"* ve/veya "*dissosiyatif güç açlığı"* içerisinde yaşarlar! Dissosiyatif güç açlığı, kuşaklararası fosilleşime transforme olur ki işte o an *"psikotoplumsal ölüm"*ün ta kendisidir! Dissosiyatif güç açlığı, dominant liderler ve narsisistik diktatörler için eşlikçilerini hatta yaltakçılarını itaat ettirmek adına ana kaynaktır ki onlar zaten kendileriyle narsisistik ittifak kuran ve *"zihin tutulması"* yaşayan kitleler adına artık itaat edilen görünürde *"ikonik totemler"* haline gelmişlerdir.[1,2] Dissoanalitik psikotarihe göre, normallik korkusu olan dis-

fonksiyonel bireyler, normal insanlara perseküte olurlar hatta onları bir *"nefret objesi"* ya da *"travma konteyneri"* olarak kullanırlar! Diktatörler ve dominant liderler için kendi toplumunun bütün bireyleri birer *"nefret objesi"* ve *"travma konteyneri"*dir! Çıkar odaklı itaatkar bireyler hem kimliklerini daralttıkları hem de opresörlerinin kimlik nüfuzuna maruz kaldıkları için sanki tek odaklı bir alter kişilikmiş gibi davranırlar, çok odaklı düşünemezler ve baskı ya da otorite karşısında hem yaltakçılık yaparlar hem de itaat ederler. Ancak diktatörler ve özellikle faşist liderler, önce yaltakçıları kurban ederler çünkü diktatörler ve faşist liderler için bir kimliği ve önemi olmayan yaltakçılar kolaylıkla vazgeçilebilir bir konumdadır. Dissoanaliz ve dissoanalitik psikotarihe göre, diktatörler ve dominant liderler, *"parental travma ve dissosiyasyon geçişi"*nin etkisiyle insanlardan hatta toplumlardan nefret ettiklerinden dolayı kendi uluslarını katı siyasi rejimlerle ve psikososyopolitik baskılarla yönetirler!

DİSSOANALİTİK PSİKOTARİH: İNKAR TRAVMALARI OLARAK DÜNDE KALAN ÇOCUKLUĞUN VE TRAVMATİK ANLARIN DİSSOSİYATİF ANAMNEZİ VE YENİ TOPLUMSAL GERÇEKLİĞİN İNŞAASI

İnsanlık tarihinde her zaman egemen olunması hedeflenen temel motto, kendileşmek ve özgür kalabilmektir. Kendileşemeyen ve özgür kalamayan hatta defektore, eşlikçiye ya da yaltakçıya dönüşen her insan, tarih sahnesinde bir tekrarı deneyimler ve kopyaya dönüşür hatta kayda değer hiçbir psikotoplumsal iz bırakamadan yok olur! Travmatik yaşantıları metabolize ve nötralize edemeyen bireylerin ve toplumların majör bir oranı, bir *"inkar travması"* deneyimler ve bunu kuşaklararası bir geçişle kendi *"dissosiyatif kader"*leri yaparlar.[2,3] Dissoanalitik ekole göre, inkar travmaları, travmatik yaşantıların yok farz edilmesinin ya da dissosiye edilmesinin yarattığı travmanın ta kendisidir! İnkar travmaları, kuşaklararası travma geçişinin ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımının ana unsurlarından biridir. İnkar travmaları hem empati kesintili yanlış çocuk yetiştirme stillerinin mimarları hem de bütün şiddet döngülerinin, savaşların ve soykırımların oluşumundaki en temel etken ajanlardır.[1,2] Öztürk, dissoanalitik psikotarihi, insanlığın dünde kalan anlarını ve varlanışının eylemlerini, yaşam felsefelerini hatta psikotoplumsal dinamiklerini analiz ederek bugünün birey ve toplumunu anlamaya çalışan, gelecekteki birey ve toplumu proaktif bir eksende predikte ederek yine insan ve toplum arasındaki devinim ve fonksiyon geçişlerini geniş zamanlı ve kuşaklararası bir uzamda kaydeden ve yorumlayan *"yenilikçi bir psikoloji ve yaşam bilimi"* olarak tanımlamaktadır.[1-3] Bir psikotravmatolog, bir travma terapisti, bir dissoanalist ve bir psikotarihçi olan Öztürk, klinik psikoloji ve özellikle modern psikotravmatoloji alanında öncülüğünü yaptığı *"kuşaklararası travma geçişi"*, *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* ve *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi"* çalışmalarının, "*görünürde normal: disfonksiyonel aile dinamikleri"* ekseninde aile içi şiddet, aile psikopatolojisi, çocukluk çağı travmaları, bireysel ve toplumsal dissosiyatif yaşantılar ile yakından ilişkili temel konular olduğunu önemle vurgulamaktadır. Kuşaklararası travma geçişindeki disfonksiyonel aile dinamikleri, şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri aracılığı ile işlev görmekte olup bu sürecin ya da dünde kalan zamanın bugüne istilasında maladaptif varlanış göstermesi ise kuşaklararası psikopatoloji aktarımına yol açmaktadır. Çocuk yetiştirme stilleri psikotarih açısından oldukça yavaş bir hızla hem değişmekte hem de gelişmekte olup ardışık kuşaklarda benzer psikopatolojiler, dissosiyatif reaksiyonlar ve çocukluk çağı travmaları görülmektedir. Disfonksiyonel aileler hem kendi öz evlatlarında olumsuz yaşam deneyimlerine neden olarak hem de onları şiddet odaklı, tutarsız ve empati kesintili yanlış çocuk yetiştirme stilleri ile travmatize etmeye devam ederek disfonksiyonel bir nesil yaratmaktadırlar. Bu merhametsiz, ben merkezli, nezaketsiz ve haz odaklı disfonksiyonel nesiller ise günümüzün dissosiyatif toplumlarındaki bütün travmatik yaşantıların, savaşların ve doğa katliamlarının primitif mimarları olarak işlev görmektedirler.[2,8]

Bir psikotravmatolog, bir psikotarihçi ve bir dissoanalist olan Öztürk, insanlık tarihinin en değerli teorisyeni olarak kabul ettiği Lloyd deMause'un kurucusu olduğu psikotarihi, dissoanaliz ekseninde yapılandırarak bu bilimi kuşaklararası travma geçişi, kuşaklararası psikopatoloji aktarımı, kuşaklararası dissosiyasyon geçişi ve psikokomünal dissosiyasyon temelinde ayrıntılı bir şekilde geliştirmeye devam etmektedir. Öztürk'ün kuşaklararası travma geçişi ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımı çalışmalarıyla öne çıkan psikotravmatoloji ve dissosiyasyon eksenli bu stili: *"dissoanalitik psikotarih",* Türkiye'de psikotarihin hızlı bir şekilde kabul görmesini sağlayarak akademik açıdan odak bir alan haline gelmesini imkânlı kılmıştır. Psikotarihin dünya psikoloji akademisinde varlanmasını ve hüküm sürmesini sağlayan deMause, çoğu makalesinde travma ve dissosiyasyon ile toplumsal dinamikler arasındaki bağları kurarak aslında *"toplumsal psikotravmatoloji"* temelli fikirlerini evrenselleştirmiştir.[1-3,6,22] Toplumsal psikotravmatolojinin öncülüğünü yapan Öztürk ve deMause,

dual ancak entegratif ve ardışık süreçler olarak bireyden topluma yönelimli olarak genişleyen travma ve psikopatoloji geçişlerini, teorik ve klinik çalışmalarında psikotoplumsal açıdan parça ve bütün ilişkisini her zaman gözeterek ele almışlardır.[6,22] Öztürk, psikotarihin gelişiminde psikanalitik yaklaşımlardan öte psikotravmatoloji paradigmalarının ve dissosiyasyon teorilerinin yani dissoanalitik ekolün lokomotif bir ajan olduğunu önemle vurgulamaktadır. Psikotarih, çocukların ilk istismarcıları olarak ebeveynleri özellikle tutarsız anneleri hedef gösterir. Ebeveynler insanlık tarihinin ilk anlarından itibaren kendi öz çocuklarını hem öldürerek kurban etmişler hem de ruhsal ve fiziksel açıdan onları tüketmişlerdir. Günümüzde ise ebeveynler çocuklarını daha az dövmelerine rağmen onları aşağılayarak ya da şımartarak yine dissosiye edici bir şekilde kurban etmeye devam etmektedirler. Bu bağlamda *"kurban etme ritüeli"* maksimal oranda fiziksel istismar boyutundan duygusal istismar boyutuna transforme olmuştur. Öztürk, günümüzde ebeveynlerin evlat ayrımı yaparak, çocuklarını sabote ederek, eğitimlerine engel olarak, ihmal ederek, anne ve babalık reddi yaşatarak ve onları şımartarak travmatize etmeye hatta dissosiye ederek kendilerine bağımlı kılmaya devam etmekte olduklarını önemle vurgulamaktadır. Dissoanalitik ekole göre, bu sürecin erken yaşta başlayıp kronikleşmesi ise, hem yalan ve kötülük doğalı borderline bireyler ile inkar ve itaat odaklı dissosiye bireylerin hem de savaş ve şiddet yanlısı disfonksiyonel toplumların temellerini oluşturmaktadır.[1,2,6,14]

İnkar travmaları ile büyütülen ya da yetiştirilen bir toplumun içerisinden çıkan bilim insanları, travmatik gerçekliklere ve dissosiyatif yaşantılara körleşirler hatta içinde yaşadıkları çağdaki insan profillerini psikokomünal perspektiften objektif bir şekilde analiz edemezler. İnkar travmaları, bireylerin hem öteki bireylerle hem de toplumla füzyone ve dissopatojen bir iletişim kurmasını sağlar. Dissosiyatif yansıtımlı kimlik geçişleri aracılığıyla füzyone iletişimler kuran bireyler hem kendilerini hem de öteki özneleri ve toplumu sabote ederler. Çünkü inkar travmasını deneyimleyen birey adına öteki özneler ve toplum, bilinçdışında aslında kendi uzantısıdır hatta kendisinin bir kopyasıdır ve kişi onlara hem perseküte olarak hem de öfke ve nefretini aktararak deneyimlediği inkar travmasının mazohistik kuşatmasında ve öz sabotajında kendisine işkence yapmayı ardışık ve yineleyici bir eksende sürdürmektedir.[2,3,9] Dissoanalitik psikotarih çalışmalarında ebeveyn şiddeti, kardeş şiddeti ve çocuktan ebeveyne olan şiddet odak konular arasında yer almaktadır. Bugün hem baskıcı hem de postmodern toplumlardaki anne ve babalardan çocuklara yönelik aile içi şiddet odağı; çocuklardan, ergenlerden ve yetişkinlerden ebeveynlere doğru hızla kaymaya devam etmektedir. Disfonksiyonel aile ortamı içerisinde şiddet gören çocuklar, patolojik bir baş etme ya da sosyal bir öğrenme aracılığı ile deneyimledikleri şiddet döngüsünü tersine çevirebilmektedir. Fiziksel şiddete maruz kalmayan çocuk, ergen ve yetişkinler de görünürde normal ilişki dinamikleri ve empati kesintili yanlış çocuk yetiştirme stillerinden dolayı kendi ebeveynlerine fiziksel ve özellikle duygusal şiddet türlerini uygulayabilmektedir ki bu süreç *"tersine ya da asimetrik şiddet döngüsü"*nün ta kendisidir! Öztürk, *"kuşaklararası şiddet geçişi"* sürecinde ardışık yedi neslin *"lokomotif birincil ajan"* olduğunu, ardışık beş neslin *"belirleyici ikincil ajan"* olduğunu, ardışık üç neslin ise *"etken üçüncül ajan"* olduğunu bildirmektedir. Bu bağlamda dissoanalitik kurama göre, kuşaklararası şiddet geçişi; kuşaklararası travma geçişi, kuşaklararası dissosiyasyon geçişi ve kuşaklararası psikopatoloji aktarımı ile eşleniktir.[1,2,8]

Psikotarihsel açıdan sahip olunan ya da savunulan ve kendi çocuğuna uygulanan şiddet odaklı ve primitif bir çocuk yetiştirme stilinden kuşaklararası bir süreçte daha empatik ve daha üst düzey çocuk yetiştirme stiline geçebilmek ancak yüzyılları aşan zaman dilimlerinde gerçekleşebilmektedir. Çocuk yetiştirme stillerindeki bu değişim ve gelişim sürecinin bu kadar zaman alması ya da yavaş olması, yüzlerce yıl öncesinden gelen kitlesel bilinç kesintili, şiddet odaklı ve empatiden uzak çocuk yetiştirme stillerinde bir cezalandırma aracı olarak kullanılan çocukluk çağı travmalarının neden hala günümüzde varlık gösterdiğini net bir kesinlikle açıklayabilmektedir. Bu net kesinlik ise, dünyada global bir barış toplumu yaratabilmek adına çocukluk çağı travmalarını önleme stratejilerinin çocuk yetiştirme stilleri ile ilişkilendirilip, aralarındaki fonksiyon geçişlerinin ve neden-sonuç ilişkilerinin fark edilip kısa ve uzun dönemli *"dissoanalitik çözümler"* yöneliminde yeniden yapılandırılarak geliştirilmeleri konusunu varoluşsal, yaşamsal ve bilimsel bir gerekliliğe dönüştürmüştür. Adeta bir zorunluluk haline gelen "*dissoanalitik çözümler*"in yapılandırılması sürecinde başta dissoanalistler, psikotarihçiler ve psikotravmatologlar olmak üzere tüm ruh sağlığı profesyonellerine önemli misyonlar düşmektedir. Çocukluk çağı travmalarına, kadın düşmanlığına, ırkçılığa, savaşlara ve soykırımlara karşı etkin bir mücadele vermek dünyanın bütün erdemli insanlarının en öncül görevi olmalıdır.[2,3,7,8]

Dissoanalitik psikotarih, hem travma çalışmaları karşıtı psikoloji ekollerine ve akademisyenlere hem de şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stillerini benimsemiş bütün çağ dışı ve baskıcı toplumlara karşı bir manifestodur! Uzun fazlı travma inkarları, bireylerin ve toplumların anamne-

zindeki travmatik yaşantılarının işlenmesine yani metabolize ve nötralize edilmesine engel olduğu anda bir *"inkar travması"* olarak deneyimlenmeye başlar. Öztürk, olumsuz bir yaşam deneyiminin yok farzedilmesinin yarattığı travmayı, *"inkar travması: denial trauma"* olarak tanımlamıştır. İnkar travması, bireyler ve toplumlar üzerinde çözülmeler yaratır ki inkar travması yaşayan bireyler ve toplumlar, assosiyatif deneyimlerden uzaklaşarak dissosiyatif savunmalar kullanmaya başlar. Dissoanalitik psikotarih hem geçmişteki hem de şimdiki zamandaki insanların ve toplumların en gerçekçi, en doğru ve en modern psikotoplumsal analizidir ki bu nedenle dissoanalitik psikotarih geleceğin en uzun soluklu bilimi olacaktır. Dissoanalitik psikotarih, ana akım tarih ve psikoloji ekollerinin maksimal oranlarda inkar ya da dissosiye ettiği psikotoplumsal travmatik gerçeklerin holistik bir bütünüdür ki inkar edilen bu gerçeklikler toplumları kuşaklararası fosilleşim sürecine sürükler. Öztürk'e göre dissoanalitik psikotarih, aynı zamanda modern psikotravmatolojiyi de kendi kapsamı altına alarak gelişimine hızla devam etmektedir. Psikotarihten -özellikle dissoanalitik psikotarihten- uzak bir modern psikotravmatoloji: travma ve dissosiyasyon çalışmaları, mutlak gerçekliği asla yansıtamaz! Dissoanalitik psikotarih, hem mutlak gerçekliklerle ortaya konan insanlığın travmatik ve dissosiyatif anamnezidir hem de gelişim odaklı yeni bir toplumsal realitenin inşaasıdır.[1-6]

KUŞAKLARARASI TRAVMA GEÇİŞİ, KUŞAKLARARASI PSİKOPATOLOJİ AKTARIMI VE KUŞAKLARARASI DİSSOSİYASYON GEÇİŞİ KARŞISINDA PSİKOKOMÜNAL TERAPİ

"Kuşaklararası travma geçişi", "kuşaklararası psikopatoloji aktarımı" ve *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi",* dissoanalitik psikotarihin ana çalışma alanlarıdır. Yeniden vurgulanmak istendiği üzere, dissosiyatif devrimler, uzun yıllardır baskı kurularak ve travmatize edilerek yönetilen kitlelerin faşist liderleriyle olan hipnotik bağlarını kesmeleri ve özgürleşmeleri adına yaptıkları bütün eylemlerdir ki bu eylemlerle birlikte hem psikotoplumsal bilinç alyansı sağlanır hem de gelişim odaklı yeni bir insan ve toplum profili yaratılır. Öztürk'e göre insanlık tarihinin "*dissoanalizi: psikotoplumsal terapisi"* demek olan dissoanalitik psikotarih, yanlış çocuk yetiştirme stilleri ve disfonksiyonel aile dinamikleri ile beslenen ve adeta *"kontrol kurmak"* ya da *"yönetmek"* yöneliminde bir *"cezalandırma aracı"* olarak fonksiyon gören bireysel ve toplumsal travmalar ile şiddet olaylarının komplike bir çözümlemesi ve nötralize edilmesidir. Bir *"dissosiyatif bumerang"* gibi uzaklaştırılamayan hatta kuşaklararası bir geçiş gösteren bireysel ve toplumsal travmatik yaşantıların "*sessiz çığlıkları*", *"saklı gözyaşları", "amnezik yansıları", "dominatik etkileri"* ve *"psikopatolojik izleri"*, günümüzde vandalizm, terör ve savaşlara hatta soykırımlara transforme olarak bizleri karşılamaktadır. Eğer birey ve toplumların *"öz tarihleri"* unutturulursa, geçmiş yaşantıları baskılanırsa ya da travmatik yaşantıların etkisiyle dünde kalan anlarının üstü örtülürse bu yaşantıların kitlesel psikopatolojik izleri, kişilerin ve toplumların düşünmeden eyleme dökmelerinde kendi kendilerini sabotaj olarak görülecektir ki geçmişe amnezik olan her durumda, *"kendi kendine sabotajlar"* ya da *"dissosiyatif bumeranglar"* tekrar tekrar deneyimlenmeye mahkum olduğundan çocukluk çağı travmaları ve savaşlar hatta soykırımlar disfonksiyonel toplumlarda varlık kazanmaya acımasızca devam edecektir! Psikotarih, ihmal ettiğimiz, görmezlikten geldiğimiz, çaresizce kaçtığımız ve inkar ettiğimiz korku ve utanç yüklü travmatik geçmişimizle bizi yüzleştirerek hem kendi çocuklarımız hem de dünyanın bütün çocukları adına daha iyi bir gelecek kurabilmek için dissosiyatif engellerimizi ve sessiz tanıklığımızı ortadan kaldırmamıza imkan tanır.[1-6,8] Dissoanalitik psikotarih ise çocukluk çağı travmalarının ve savaşların bir *"dissoanalizi: psikokomünal terapisi"* olup psikoloji ile tarih bilimlerinin insanlığın erdemli ortak amaçları üzerine odaklı entegratif bir bileşimiyle ortaya çıkan ve gelişimine büyük bir hızla devam eden psikotravmatoloji temelli modern bir psikoloji bilimidir. Dissoanalitik psikotarih aslında birey ve toplumlardaki belirtilen niyet ile gerçek davranış arasındaki farkın ve insanlığın anamnezindeki hipokrasinin ya da ikiyüzlülüğün psikotoplumsal analizidir.[1-3]

Dissoanalitik psikotarih, korkarak üstünü örttüğümüz ve sessizliğe boğularak inkâr ettiğimiz *"insanlığın travmatik geçmişi"* ile hepimizi sert bir üslupla yüzleştirerek dünyanın bütün çocukları adına daha adaletli ve barışçıl bir gelecek kurabilmek için dissosiyatif engellerimizin ve travmalarımız tarafından yönetildiğimiz gerçeğinin farkına varmamızı hatta istismar döngüsüne hapsolmuş yaralı kaderimizi yeniden yazmamızı ve öfkemizi nötralize ederek yasımızı optimal bir düzeyde deneyimlememizi imkanlı kılar. Dissosiyatif engelleri ortadan kalkan bir toplumun gelişim odaklı, merhametli ve erdemli yeni bir nesil yaratma motivasyonu ve umudu yeniden canlanır.[1,2,6] Bir bilim ikonu olan psikotarihin tek duayeni Lloyd deMause, "*Psikotarih, tarihsel motivasyon bilimidir ne eksik ne de fazla."* şeklindeki cümlesiyle bu bilimin operasyonel öz tanımını yapmaktadır.[25] Anne ve çocuk arasındaki ilişkiyi yaşamdaki en hassas, en kırılgan ve en geçirgen denge olarak kabul eden psikotarih, aslında yanlış çocuk yetiştirme stilleriyle beslenen bireysel ve toplumsal travmalar ile ev-

rensel şiddet olaylarındaki -savaşlar, terör atakları ve soykırımlar- tarihsel motivasyonların uzun soluklu bir analizidir. Dissoanalitik psikotarih bize baskıcı sistemlerle ittifak kuran borderline kişilik örgütlenmesine sahip kötü ruhlu annelerin, şiddet odaklı ve empati kesintili yanlış çocuk yetiştirme stilleriyle yarattıkları kin ve nefret dolu disfonksiyonel nesillerle ve mesmerize oldukları faşist liderlerle hem dünyayı nasıl bir cehenneme çevirdiklerini hem de insanlığın gülümsemelerini nasıl çaldıklarını eleştirel ve keskin bir üslupla anlatır ki çocukluğun travmatik ve dissosiyatif anamnezini yazan bu kötü ruhlu annelerin mimarı oldukları disfonksiyonel nesiller ve faşist liderler, bütün dünyadaki bireysel ve toplumsal travmaların -savaşlar, terör atakları ve soykırımlar- varlık bulmalarının hatta hüküm sürmelerinin etken ajanlarıdır. Çocuklarını benimsemeyen, onlarla güvenli bağ kuramayan ve ebeveyn olmayı reddeden borderline kişilik örgütlenmesindeki kendine odaklı egoist *"kötü ruhlu anneler"* kendi öz çocukları kadar dünyanın kaderini de gerçek bir kabusa çevirirler. Her istismarcının ve her şiddet yanlısının anamnezinde mutlaka onu, şiddet odaklı ve empati kesintili yanlış çocuk yetiştirme stili ile *"kurban etmiş"* ya da *"kurban edilişine sessiz kalmış"* öncelikle ihmalkar egoist bir anne ve hemen yanında istismarcı hedonist bir baba vardır.[1,8,15]

Dissoanalitik ekole göre, bireysel ve toplumsal travmalar insanları, utanç, somatizasyon, pişmanlık ve inkar odaklı dissosiyatif yaşantılar aracılığı ile izole eder hatta bütün *"insanlık deneyimlerine"* yabancılaştırır ve kendisini bile kendisinden uzaklaştırır. Öztürk'e göre, travmatik yaşantılar, sadece görünürde bireyseldir çünkü birey özünde psikotoplumsal bir varlıktır ve travmatik reaksiyonlar psikotoplumsal bir eksende ve dissosiyojen bir doğada deneyimlenir. Günümüzün kitlesel dissosiyasyon çağında giderek belirginleşen ve süreğenleşen şiddet döngüleri, *"bireysel travmalarda toplumun gölgesini"* oldukça yoğunlaştırmaktadır. Bireysel travmalarda toplumsal belirleyicilerin etkisinin ağırlık ve görünürlük kazanması, dissoanalistleri ve psikotarihçileri, kitlesel şiddet döngülerinin temel bileşenlerini psikotoplumsal hatta dissoanalitik bağlamda yeniden yapılandırmaya yönlendirmektedir. Dissoanalitik psikotarihe göre, kuşaklararası travma geçişi, kuşaklararası psikopatoloji aktarımı ve kuşaklararası dissosiyasyon geçişi; bireysel travmatik yaşantıların toplumsal travmatik yaşantılara transforme olmasıyla gerçekleşirken kapsamı altına aldığı bireyler ve toplulukları, inançlarından, kimliklerinden, normlarından, kültürlerinden, bilinçlerinden ve kendiliklerinden uzaklaştırır.[1,2,8] Kendileşemeyen her insan ya da her toplum bir tekrarı deneyimler ve bir kopyaya dönüşür! Doğal kendiliğinden travmatik deneyimler aracılığıyla uzaklaşan bir özne artık yaşamına dissosiyatif reaksiyonlarla devam eder ve herkesleşir. Asıl kimliğini ve asıl kendiliğini inkar eder hatta travmatik yaşantılara uyum sağlayabilmek adına yeni kimlikler ve kendilikler yaratır! Öztürk'e göre dissosiye edici bireysel ve toplumsal travmalar sessizlikte eyleme geçer, sessizlikte insanların gülümsemelerini çalar ve sessizlikle onların kaderlerini bir kabusa çevirerek kor ateşlerde yalın ayak yürütür ki *"sessizlik"* ve *"sessiz tanıklık"* aslında bir ihanettir hatta *"aldatılma travması"*nın ta kendisidir! Travma karşısında susan herkes, sahip oldukları bir sınırda kişilik bozukluğu örgütlenmesiyle her türlü güç odağı karşısında iyi ve kötü muhakemesi yapmadan çıkar odaklı ittifaklar kuran ve insanların ruhlarını öldüren en acımasız katillerdir! Bazen bir anne, bazen bir baba ve bazen bir kardeş ya da herhangi biri eğer travmatize edilen kişinin yaşamına *"sessiz tanıklık"* yapıyorsa onun istismarcıdan bir farkı yoktur ki hatta kendileri aslında bir ruh katilleridir. Öztürk'e göre, "*Anneler kendi çocuklarının ve toplumlarının hem hafızası hem tarihi hem de kaderleridir ki iyi anneler her zaman iyi nesiller yaratır".* Dünyanın bütün zamanlarının ve dünyanın bütün toplumlarının katilleri merhametsiz ebeveynlerdir ki onlar *"kuşaklararası travma geçişi", "kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* ve *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi*"nin kötü ruhlu aktörleridir. Kötü ruhlu anne ve babalar, travmatik yaşantılar kadar bu travmatik yaşantıların ölene dek varlanış gösterecek olan yüzlerce dissosiyojen ruhsal izlerini miras bırakırlar öz çocuklarının bölünmüş zihinlerine:[1-3]

"Bir cehenneme dönüşmüş olan ailemin kor ateşlerinde her gün binlerce kez yanıp kül oluyorken artık hiç acı hissetmiyorum. Dünyanın bütün çocuklarının acılarını yüklesinler yüreğime şimdi! En kötüsü de hissizliği dahi hissedememek ve binlerce kez ölmek için binlerce kez yeniden doğmak! Zihnimin sahillerinden gemiler geçiyor kanatlarım koparıldıktan sonra ben bir tırtıla dönüşürken ve hiç bilmiyorum mutluluğu hatta öyle uzak ki yüreğim kozaladığım benden, ben de kendimden ve ruhumdan! Anılarıma sığınmış ve sanki bana benzeyen küçük bir kız çocuğu kaybolmuş annesini arıyor her gün zihnimin dehlizlerinde. Bir kabusun gerçeğe dönüşünde annemin dünden sızan sahte tebessümlerinin sessizliğiyle binlerce an irkiliyorum. En çok onu affedemiyorum, affetmiyorum ve affetmek istemiyorum. Kendi egoist çıkarları için hepimizi sessizlikle boğarak uydulaştıran o insanı bütün dünlerimden silmek istiyorum ancak silemiyorum. Babam; hislerimi ve ümitlerimi yok ederek yarınlarımı çalan ve sahtekar annemin kendini adadığı hedonist adam! Hissizliği bile hissedememek beni kendi içimde her gün bin ayrı şekilde öldürüyor. Ölüyor muyum, öldürülüyor muyum ya da intihar mı ediyorum? Hiç bilmiyorum, bilmiyorum ve bilmi-

yorum! Travmatik anılarım bir tetikçi gibi bugünlerimi hem vurduğunda hem de yağmaladığında vücudumu keserek hala yaşıyor olduğumun farkına varabiliyorum. Kendi bedenime zarar vermenin deneyimlettirdiği acı, planladığım intihar girişimlerimi benden alıkoyuyor. Aynada bir kadın var yine hep kanayan yaralarıma bakan hatta hala sessizliğinin kabuslarıyla beni yüzlerce yıldır boğan ve bütün uykularımdan uyandıran. Acılarda kaybolmuş çocukluğum yine beni arıyor hiç bulamayacağını bilerek. Ailemin yaşattığı utanç ve onlara hissettiğim öfke beni bütün insanlardan ve kendimden uzaklaştırıyor ya da saklıyor. Artık kurban edilmiş eski kendime ağlayamıyorum ve gözyaşlarımda saklanamıyor, saklanamıyor ve saklanamıyorum. Şimdilerde ise beni avutan tek şey, başka birisinin acılarını yaşıyormuşçasına katlanabildiğim hala kanayan kendi ruh yaralarım! Hem yakınlarımın hem başkalarının hem de geçmişin kanattığı ve her an ruhumu kuşatan hiç kapanmayan yaralar... Ben bende değilim, ben aslında hiç olmayan yerlerdeyim ve ben şimdi kendi hiçliğine hapsedilmiş bir ölüyüm. Beni ve benleri kim öldürdü hiç bilmiyorum diyemiyorum çünkü biliyorum hatta o zalimleri zihnimde her dakika ben öldürüyorum… Artık benliğimin hiçliğinde bambaşka biriyim kendime yapılan kötülükleri tıpkı kimliksiz annem gibi uzaktan seyreden ve bir ruh katili olan babam tarafından kurban edilişimin her sahnesini zihnimde binlerce kez izleyen!"

Bir Dissosiyatif Kimlik Bozukluğu Vakasının Cümleleri

DİSSOANALİTİK SİBER PSİKOLOJİ, PSİŞİK KASTRASYON, OBJELEŞTİRME KAPANI FENOMENİ, DİSSOSİYATİF EMASKÜLASYON, SİBER FEMİNİZASYON, KARŞIT DİSSOSİYATİF YANSITIM, DİSSOSİYATİF BAĞLANMA, MATERNAL VE PATERNAL TOTEMLER

Geleneksel toplumlarda güç orijini erkekler lehine fonksiyon görürken modern toplumlarda güç orijini ise eşitliğe doğru atılan bir adım olarak hem erkekler hem de kadınlar lehine fonksiyon görmektedir. Öztürk'ün tanımladığı *"dissoanalitik siber psikoloji"*; siber travmatizasyon, siber reviktimizasyon ve siber dissosiyasyon fenomenleri üzerine temellendirilmiştir. *"Dissoanalitik siber psikoloji"*ye göre, dijital iletişim ağları ve sosyal medya uygulamaları, baskıcı sistemlerin ve diktatörlerin *"hipnotik psikotoplumsal füzyon"* ajanlarıdır.[2,9,11,12] Dissoanalitik siber psikoloji, *"siber feminizasyon"* fenomeninin etkisiyle özellikle son onlu yıllarda siber toplumlardaki güç orijininin erkek cephesinden kadın cephesine kaydığını önemle vurgular. Dijital tiranlık çağında *"kontrol odağı"*nın erkeklerden kadınlara kayması, aile, iş, eş ve sevgili ilişkilerinde feminen güç eksenli yeni yaşam formlarının oluşmasını imkanlı kılmıştır. Öztürk, dominant ya da potent kadınların, kendi özel işlerini yaptırtarak ve sosyal açıdan izole ederek çekinik erkek partnerleri üzerinde kontrol kurmasını *"dissosiyatif emaskülasyon"* olarak tanımlamıştır. Siber toplumun bazı travmatize ve çekingen kişilik örüntülü erkek üyeleri, içinde yaşadıkları ve tepki gösteremedikleri opresif ve maskulen doğalı sisteme bir "*karşıt dissosiyatif yansıtım"* yaparak dominant bir feminen gücün kontrolü altında füzyone bir ilişki yaşamaya adeta gönüllü olmuştur. Siber toplumun travmatize ve borderline kişilik örüntülü bazı kadın üyeleri ise, opresif ve maskulen doğalı sistemle bir *"güç odaklı primitif ittifak"* yaparak erkek partnerlerini kontrol etmeye hatta yönetmeye çalışmaktadır. Dijital ağ toplumundaki bazı erkek bireylerin bilincine entegre edemediği hatta inkar ettiği çocukluk çağı travmaları ve cezalandırıcı anne tutumları, onları bir dominant feminen güç odaklı füzyone ilişkilere hapsetmiştir. Öztürk'e göre, tutarsız ve dominant bir anne karşısında belirsizlik ve kendileşme korkusu geliştiren çekinik erkek bireyler, dış dünyadaki kontrol ve baskıyı, yakın ilişkilerinde *"maternal totem"* simgesi olan bir feminen güçle yeniden ve yeniden yaşantılayarak başarısız bir şekilde nötralize etmeye çalışmaktadırlar. Ancak belirsizlik ve kendileşme korkusu, disfonksiyonel bireyleri itaatkar psikotoplumsal moda sürükleyerek onları bir kuklaya hatta bir objeye dönüştürmektedir. Günümüzün dissosiyojen siber toplumlarında cinsel ve duygusal ilişkilerin, dominant bir partner kontrolünde ve sadomazohist eksende yaşatılması dijital ağ platformları ve sosyal medya uygulamaları tarafından adeta dayatılmaktadır. Öztürk, dominant kadınların erkek partnerlerini uşaklaştırmasını, onların benlik algısını zayıflatmasını, erkten düşürmesini, kişisel değerlerinden vazgeçirmesini, cinsel kimliğiyle ilgili yoğun ve asılsız bir şekilde eleştirmesini *"psişik kastrasyon"* olarak tanımlamıştır. Dissoanaliz kuramı ve dissoanalitik psikotarihe göre, şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stili ile ilişkili *"paternal totem"* olan dominant liderler ya da diktatörler tarafından yönetilen ve içinde yaşadığı toplumdaki baskıcı sistemlerle mücadele edemeyen hatta boyun eğen erkekler, bir *"füzyonel karşıt reaksiyon"* ya da *"karşıt dissosiyatif yansıtım"* yöneliminde görünürde karşılıklılığı bulunan bir duygusal ve cinsel ilişki yaşadığı şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stili ile ilişkili "*maternal totem"* olan dominant kadın partnerinin yani opresörünün emrine girerek kuklalaşırlar hatta feminen bir gücün ayakları al-

tında ezilmeyi arzular hale gelirler. Aslında hem itaat eden hem de itaat ettiren bireylerde, birbirine yakın oranlarda çocukluk çağı travmaları ve birbirine benzer hem şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stilleri hem *"şımartılma fenomeni"* odaklı *"travmatize edici ebeveyn tutumları"* hem de dissosiyatif psikopatolojiler görülmektedir. Dominant kadın partnerlerinin kontrolünde uzun dönemli, *"psişik kastrasyon"* ve *"dissosiyatif emaskülasyon"* deneyimleyen erkekler, giderek heteroseksüel ilişkiden soğumakta hatta uzaklaşmaktadır.

İstismarcıları ile özdeşim kuran travmatize bireylerde genellikle *"itaat ettirici psikotoplumsal mod" (imperative psychosocial mode)* gelişirken, baskıcı sistem ya da opresörlerle ittifak kuran bireylerde ise *"itaatkar psikotoplumsal mod"* (*obedient psychosocial mode)* gelişmektedir. Ancak bu psikotoplumsal modlar tersine dönebilir doğalı olduğundan dolayı hem bireyler hem de topluluklar sosyopolitik baskıların varlığı ya da yokluğu ile ilişkili olarak xbelirli bir dönemde her iki moddan birine, ardıl dönemde ise karşıt diğer moddan birine geçiş yaparak kalabilirler. Bireyden topluma genişleyen kitlesel şiddet döngülerinde *"kuşaklararası travma geçişi"* ile *"kuşaklararası dissosiyasyon geçişi"* fenomenlerinin yakın ilişki dinamikleri ve fonksiyon geçişleri bulunmaktadır. Çocukluk çağı travmalarının içine gizlendiği şiddet odaklı negatif ya da yanlış çocuk yetiştirme stilleri ve disfonksiyonel aile dinamikleri, birer gelişimsel travma olarak varlık gösterdiğinden dolayı dissosiye öznedeki reviktimizasyon süreçleri, füzyone ilişki odaklı dominant/itaatkar partner şeçimleri aracılığı ile yeniden eyleme vurulmaktadır. Hem faşist liderler hem de dominant ebeveynler ile objeleştirme kapanı fenomenindeki istismarcılar, aynı *"dissosiyojen kontrol sistemi"*ni kullanmaktadır. Nasıl faşist liderler, birey ve toplumları travmatize ederek, onları itaatkar psikotoplumsal moda geçiş yaptırarak, sağlıklı taraflarını baskılayarak ve sağlıksız taraflarını öne çıkararak hatta bir *"sahte pozitif toplumsal hafıza"* yaratarak kontrol edip yönetiyorlarsa ikili ilişkilerde de dominant (kadın/erkek) bireyler, çekinik (erkek/kadın) partnerlerini aynı yöntemlerle travmatize ve dissosiye ederek kontrol edip yönetirler. Bir postmodern *"siber toplum psikopatolojisi"* olan *"objeleştirme kapanı fenomeni"*nde inkar ve yas travması deneyimleyen dominant kadın bireyler, çekinik erkek partnerlerinin sağlıklı taraflarını baskılayarak, sağlıksız taraflarını ise ön plana çıkararak dissosiye ederler. *"Objeleştirme kapanı fenomeni"*; bir istismarcı ile bir kurbanın simbiyotik ilişkisi ve istismarcı merkezli psikopatolojinin kurban tarafından paylaşılması ya da istismarcı merkezli psikopatolojinin kurbana nüfuz etmesi üzerine kuruludur. Geleneksel toplumlardaki eşitsizlikler, adaletsizlikler, güç ve kontrol açlığı, postmodern ve siber toplumlarda da görülmektedir. Baskıcı sistemlerin ve toplumların kitlesel kontrol odaklı psikopatojen bileşenleri, yakın ilişki dinamiklerine transforme olmaktadır. Objeleştirme kapanı fenomeninde çekinik erkek birey, hayranı olduğu ve totemleştirdiği dominant kadın partnerine hizmet ederek ya da bakım vererek bağımlı bir kişilik haline gelirken *"kötü anne imajı"* ile ilişkili olan *"dissosiyatif bağlanma"*sını hatta *"yakın ilişki fobisi"*ni ve *"belirsizlik korkusu"*nu telafi ya da nötralize etmeye çalışır. Dissoanalitik açıdan içe dönük çekinik erkek birey, kendine yapılmayan anneliği, bir *"karşıt dissosiyatif yansıtım"* aracılığı ile dışa dönük dominant kadın partnerine yaparken bu füzyone ilişki içerisinde kadınsılaşır (dissociative emasculation**)** ve bir *"maternal totem"* olan kadın opresörüne hizmet eden bir köleye hatta *"bir kız arkadaşa"*a ya da bir *"eşlikçi (accompanier)"*ye özellikle bir "*yaltakçı"*ya dönüşür. Tutarsız feminen bir gücün kontrolüne girmek, çekinik erkek bireyin çocukluğunda güçlü olarak algıladığı ya da zannettiği patolojik annesinin -şimdiki zamana olan- imago etkisinden başka bir şey değildir! Çekinik erkek partner adına dominant kadın partnerinin emirlerini yerine getirmek hatta ona *"annelik yapmak"*, kendi tutarsız annesinin duygusal olarak vermediği ilgi ve önemi bir başkasından yani kadın efendisinden geri alma ihtiyacından ve beklentisinden kaynaklanır. Diğer bir ifadeyle, çekinik erkek partner, dominant kadın partnerine karşı bakım veren bir ebeveyn rolüne bürünmekte ve kendisi de aynı bakım veren ebeveyn rolünü çaresizce dominant kadın partnerinden beklemektedir. Çekinik erkek bireyin, efendisine hizmetçilik/uşaklık yapması yani sembolik olarak bakım veren rolüne bürünmesi, onun hem dominant ve istismarcı kadın partnerini sevdiğini sanmasına hem de onunla travmatik ya da *"dissosiyatif bağlanma"* geliştirmesine neden olmaktadır. Travmatik ya da dissosiyatif bağlanma, çekinik erkek birey adına objeleştirme kapanı fenomeninin sürekliliğini sağlar. Dissoanalitik ekol açısından çekinik, konformist ve hiperempatik erkek birey, *"karşıt dissosiyatif yansıtım"* aracılığı ile kendini sabote eden bir *"ilticacı (defector)"*, bir *"eşlikçi"* ya da "*yaltakçı (flatterer)"*ya dönüşerek dominant kadın partnerinin ihmalkar annesinin psikopatolojik izlerini silmeye çalışır. Ancak çekinik erkek birey, dominant kadın partnerine itaat ve hizmet ettikçe kendi gözünde onu daha da totemleştirir hatta disfonksiyonel bir annenin çocuğunu şımarttığı gibi onu şımartarak ve daha da narsisistleştirerek kendisini duygusal olarak maksimal oranda ezdirir. Çekinik erkek partnerin travma ve belirsizlik korkusu ile ilişkili dissosiyatif anguazını, bir konformizm yöneliminde dominant bir feminen gücün emri altında gidermeye çalışması, dominant kadın partnerindeki yani opresöründeki

travma ve mutsuzluk korkusu ile ilişkili narsisizmin patolojik narsisizme evrilmesine neden olur. Çekinik erkeğin başlangıçta narsisistik kadın totemi tarafından kontrol edilmek hoşuna gitse de zamanla bu kontrolden sıkılır ve onu cinsel ve/veya duygusal olarak aldatır. Objeleştirme kapanı fenomeninde ne kadın ne de erkek partner duygusal açıdan gerçek bir yakınlık ve karşılıklılık kurar! Zaten sadece ortaklaştıkları ya da paylaştıkları birbirine benzer travmatik yaşantıları onları bir araya getirmiş ve bir sadomazohistik füzyone ilişki deneyimlemeyi dayatmıştır.[1,2,5]

Başlangıçta *"Birimizin travması ikimizin travmasıdır."* mottosunun hakim olduğu objeleştirme kapanı fenomeni, *"Birimizin kaderi ikimizin kaderidir."* mottosuyla sonlanır. Dissosiyatif kimlik bozukluğu tanısı alan ve genellikle borderline kişilik bozukluğu ve/veya beden dismorfik bozukluğu eştanıları bulunan dominant kadın, kendisini özel hissettirmek için çekinik dissosiye bir erkeği köleleştirir ve patriyarkal baskıcı sisteme veremediği tepkilerin intikamını bir erkeği dissosiye ederek ve kendi emri altına alarak gidermeye çalışır. Objeleştirme kapanı fenomeninde deneyimlenen *"efendi ve köle" (master and slave)* rolleri, çiftlerin yeni ilişkilerinde tersine dönebilir. Sadomazohistik füzyone ilişki türlerinde erkek ve kadınlar; kendilerinden daha güçlü ve daha patolojik bir otorite figürü karşısında itaat etme moduna geçme eğilimindedirler. Ancak, sadomazohistik füzyone ilişki türlerinde erkek ve kadınlar; kendilerinden daha zayıf olan kişiler karşısında ise itaat ettirici moda geçme eğilimindedirler. İstismarcılarıyla özdeşim kurarak itaat ettirici moda geçen bireyler, daha kolay manipüle edebilmek için çocukluk çağı travmaları olan partnerler seçerler hatta bütün hiperempatilerini onları reviktimize ve dissosiye ederek uzunlamasına yönetmek amacıyla kullanırlar. Baskıcı sistemler ve opresörlerle ittifak kuran bireylerde ise genellikle itaat etme modu hakimdir. Dissoanalitik ekole göre, baskıcı sistemlerle ittifak kuran bireyler, istismarcıları ile özdeşim kuran bireyler karşısında itaat etme moduna geçiş yaparlar. Bu fenomende dominant kadın partner, özellikle babası tarafından şımartılarak -annesi tarafından ihmal edilerek- *"ensest aile modeli (incestuous family model)"* başta olmak üzere diğer patolojik aile modelleri içerisinde yetiştirilmişken erkek partner ise özellikle manipülatif annesi tarafından cezalandırılarak -babası tarafından ihmal edilerek- *"dışa dönük aile modeli (extratensive family model)"* başta olmak üzere diğer patolojik aile modelleri içerisinde yetiştirilmiştir. Bir gelişimsel travma olarak şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stilleri ve disfonksiyonel aile dinamikleri ile dissosiye edilerek yetiştirilen objeleştirme kapanı fenomeninin dominant kadın bireyleri, kendi füzyone ve patolojik *"parental yaşam formu"*nda adeta bir objeye dönüştükleri için çekinik erkek partnerlerini de birer obje olarak görüp onları uşaklaştırma eğilimindedirler. Kendi çocukluk çağı travmalarını, içine hapsolduğu objeleştirme kapanı fenomeninde nötralize etmeye çalışan erkek birey, bir *"karşıt dissosiyatif yansıtım"* aracılığı ile dışa dönük dominant kadın partnerinin uşaklığını yaptıkça yani ona bir anlamda bakım verdikçe hem tekrarlı bir *"opresöre bağlanma"* deneyimi yaşar hem de bir *"karşıt füzyonel reaksiyon"* ve aracılığı ile *"istismarcı ve ihmalkar anne imagosu"*nu, bu psikotoksikojen ilişkisinde bir *"maternal totem"* olan dominant kadın partneri ile yeniden eyleme vurur. Objeleştirme kapanı fenomeninin süresi, dominant kadın partnerin, çekinik erkek partnerini ilişki boyunca özellikle çocuk alter kişiliğine, *"defektor"* alter kişiliğine, epokal alter kişiliğine ve itaatkar kadın alter kişiliğine geçiş yaptırabilme becerisiyle doğru orantılıdır. Genellikle sevgilileri tarafından terk edilen, aldatılan, fiziksel ve psikolojik açıdan özgüveni olmayan hatta çok boyutlu *"çirkinlik fetişizmi"* bulunan immatür yapıdaki içe dönük çekinik erkek birey, tıpkı kendisini duygusal olarak istismar eden ve *"psişik kastrasyon"* yaşatan annesi gibi borderline kişilik örüntüsüne sahip "*kötü ruhlu"* dışa dönük dominant bir kadınla simbiyotik ilişki deneyimleyerek reviktimize olur ve kendisini sabote eder hatta erkek rolünden uzaklaşır. Çekinik erkek bireylerin bir kısmı sadist ruhlu ve ihmalkar babalarıyla kuramadıkları ilişkisel karşılıklılığı, katı politik rejimlere ve faşist liderlere sığınarak hatta iltica ederek telafi etmeye çalışırlar ancak bu *" travmatik iltica (traumatic defection)"* sürecinde sadece birer *"kurban"* olurlar. Bütün ulusların disfonksiyonel aile dinamikleri, uzun dönemli baskı karşısında itaat ettirici psikotoplumsal modları körükler. Travmatize ve dissosiye bireyler, psikotoplumsal kutuplaşmalar ve ekonomik krizler sırasında artan dissosiyatif anguazlarını ve azalan belirsizlik toleranslarını, dominant ve narsisistik bir liderin kontrolü altında nötralize etmeye çalışırlar. Disfonksiyonel toplumların bireyleri, belirsizlik ve inkar travması karşısında bir opresörün ya da bir diktatörün kontrolüne girerek geçici ve görünürde bir güven hissi yaşama ihtiyacı hissederler. Füzyone ve sadomazohistik ilişki kuran itaatkar ve güdüm odaklı bireyler, büyük oranda ya katı siyasi rejimleri ve faşist liderleri ya da marjinal yaşam deneyimlerini ve disfonksiyonel ilişki türlerini savunurlar. Sadomazohistik ilişki ağındaki lüks ya da marka düşkünü hedonist, konformist ve mizantrop bireyler, insan, hayvan ve doğa düşmanı olup genellikle teknoloji ve internet bağımlısıdırlar. Objeleştirme kapanı fenomeninde hem baskıcı sistemin bileşenleri hem çocukluk çağı travmaları hem de disfonksiyonel aile dinamikleri, çekinik ve/veya içe kapanık erkek bireye nüfuz ederek onun dışa dönük dominant

kadın partnerine korku odaklı *"dissosiyatif bağlanma"* geliştirmesini hatta itaat etmesini sağlar.[1-6,8,15] Objeleştirme kapanı fenomenindeki hasta ruhlu dominant kadınlar, bazen kompleksli bir diktatörün annesi, bazense psikopat bir faşist liderin eşi, metresi ya da sevgilisi olarak tarihteki ve bugündeki yerlerini almışlardır. Bu disfonksiyonel ve hasta ruhlu dominant kadınlar, kriz, kaos ve savaş isterleridir ki onlar istismarcıların, diktatörlerin ve baskıcı sistemlerin suflörleridirler!

SAVAŞ TRAVMALARININ VE SOYKIRIM TRAVMALARININ DİSSOSİYATİF ANAMNEZİ VE YÜZYILLIK BİRİKİMLİ KİTLESEL YASLARI

Dissoanalitik psikotarihe göre, *"savaş travması"* ve *"soykırım travması"*, yüzyıllık birikimli kitlesel yasları beraberinde getirir ve toplumları depresif mod içerisine hapseder![1,2] Savaş travması, kitlesel şiddet olayına katılan asker ya da sivil, galip veya mağlup, herkes üzerinde derin ruhsal yaralar yaratmakta ve uzun erimli silinmeyen psikotoplumsal izler bırakmaktadır. Savaş travması ile ilişkili nötralizasyonu sağlayabilmek için, acı verici anların üstesinden gelebilmek, kayıplar ve örseleyici olayı anlamlandırma ya da kavramayla ilgili düşüncelerle başa çıkabilmek ve hem savaş öncesi hem de savaş sonrası olmak üzere parçalanan *"psikososyopolitik entegrasyon"*u birleştirmek oldukça kritik öneme sahiptir. Savaş travması ve soykırım travması ile en ilişkili psikiyatrik hastalıklar, dissosiyatif bozukluklar ve travma sonrası stres bozukluğudur.[1,2,32] Keynan, savaş travması ile ilişkili dissosiyojen deneyimi şu cümleyle önemle vurgular: "*Acılar görünmezdir ve genellikle bireyler yalnızlık duygularıyla baş başa kalarak katliamın uğultusunu dinlemeyi reddederler*."[32] Savaş travması ya da savaş stresi tepkisi, savaş sırasında ya da sonrasında askerlerin ve bu kitlesel şiddet olayına maruz kalan bütün herkesin yaşadığı psikolojik travma olarak tanımlanmaktadır. Savaş travması, polemolojik olarak bireylerde davranış değişikliğine ve hem aktüel hem de askeri hayatın işlevselliğine sekte vuran hatta bozan akut stres reaksiyonu olarak da kavramsallaştırılmaktadır.[33] Savaş travması ya da savaş stresi tepkisi, bedenden ziyade psişik bir yaralanmadır. Fiziksel yaralanmaya eşlik eden psişik yaralanma, sadece *"görünürde pansuman"* ile kapanabilecek bir durum değildir. Savaş travması, özellikle sivillere yönelik fiziksel ya da duygusal yaralanma, ağır ve şiddetli ahlaki çatışma ile de karakterizedir. Solkoff, soykırımdan kurtulan ailelerin çocuklarının sahip olduğu psikopatolojilerin ailelerinin psikopatolojileriyle identik olduğunu önemle vurgulamaktadır.[34] Savaş travması, mağdurların bilinçlerinde kesintilere yol açan ve onların kişilerarası ilişkileri sürdürme kapasitelerini bozan ve dolayısıyla yardım alma ya da yardım arama yeteneklerini sınırlayan bir doğadadır. *"Psikotoplumsal inkar"* boyutu güçlü olan savaş travmalarını deneyimleyen mağdurlardaki korku duygusu ve farkındalık eksikliği, öznelerin yakın çevresine ve dış uyaranlara karşı bir kayıtsızlık ve yabancılaşma geliştirmesini yani dissosiyatif yaşantılar deneyimlemesini imkanlı kılmaktadır! Savaş travmasının bireysel yansımaları olduğu gibi majör boyutta kolektif dissosiyatif yansımaları da bulunmaktadır.[6,32]

Psikotarih açısından 1990'larda soykırım ve savaş gibi toplumsal travmaların kuşaklararası aktarılması konusu oldukça ilgi gören bilimsel odaklar arasında yer almışken günümüzde ise, *"kuşaklararası travma geçişi"* ve *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"* en çok çalışılan bilimsel temel odakların başında gelmektedir.[1,2,6] 2000 ile 2018 arasında yayınlanan 23 çalışmanın dahil olduğu bir meta analiz çalışmasında Dashorst ve arkadaşları, soykırımdan kurtulan anne-babaların çocuklarındaki psikiyatrik belirtilerin, ebeveynlerin ruhsal sağlık durumları ile yakında ilişki gösterdiği ve bu ebeveynlerin maruz kaldığı soykırım travmasının çocukların psikopatolojilerini arttırdığı tespit edilmiştir. Kuşaklararası psikopatoloji aktarımının analiz edildiği bu meta analiz çalışmasında, soykırımı ikinci nesilden deneyimleyen çocuklarda, duygudurum ve anksiyete bozuklukları gelişebildiği ve madde kötüye kullanımının yüksek oranlarda olduğu ortaya çıkmıştır.[35] Ancak bir psikotoplumsal travma olan soykırımların uzun dönemli katastrofik etkileri, *"kapsamına"* ve *"derinliğine"* göre farklılaşım göstermektedir. Soykırımdan kurtulan bireylerin çoğu, kurdukları aileleri ile belirli oranda ilgilenmiş ve çocuklarını olabildiğince iyi yetiştirerek onların başarılı olmasında önemli katkılar sağlamışlardır. Soykırım sonucunda hayatta kalan insanların bir bölümünün, şiddetli psikiyatrik belirtiler göstermediğini ifade eden bazı bilim insanları da bulunmaktadır.[36] Savaş travması fenomeni, genellikle askerlerin kitlesel şiddet olayındaki travmatik reaksiyonlarını belirtmek amacıyla kullanılmaktadır. Savaşın dışında terör saldırılarının ve diğer kitlesel şiddet eylemlerinin ardından sivllerin travmatik reaksiyonları arasında dissosiyatif doğalı kaygı ve şok hatta *"dissosiyatif anguaz"* ön plana çıkmaktadır. Psikolojik dissosiyasyonun bireydeki görünümleri; klinik olarak *"bilinç kesintileri"*, *"dissosiyatif narsisizm"*, *"dissosiyatif anguaz"*, *"kendine zarar verme davranışları"* ve *"intihar girişimleri"* ile karakterizeyken toplumsal dissosiyasyon ise içinde yaşanılan sisteme itaat ve meydan okuma arasındaki gitgeller, kitlesel empati kesintileri, savaşlar ve terörizm ile karakterizedir! Savaşlarda ve terör olaylarında sivillerin yaşantıladığı şok, savaş travmasına verilen dissosiyatif bir tepki olarak fonksiyon görmektedir. Siviller, savaş esnasında kendilerini aktüel hayatın

olağan dinamikleri dışındaki kitlesel şiddet eylemlerine hazırlıklı olmamaları sebebiyle, bu olaylardan yoğun bir şekilde etkilenebilmektedirler. Savaş ve terör gibi kitlesel şiddet eylemleri ile ilgili sivillere yönelik yapılacak akut eylemlerin başında, bu kişileri saldırı bölgesinden hızlı bir şekilde tahliye etmek yer almaktadır ki, bu tahliye süreci, kişilerin hayatlarına yönelik tehditlerin ortadan kalkmasını olanaklı kılmaktadır. Askerler ise, genellikle hayatlarına dair tehditleri yok sayarak, arkadaşlarının yaralandığı anlarda onlara yardımcı olmaya çalışmaktadırlar ki, bu yardım çabası sonuçsuz kaldığında -asker arkadaşları hayatlarını kaybettiğinde- savaş travmasını yaşantılayan erlerde, *"utanç verici bir başarısızılık ve suçluluk"* yoğun bir şekilde hissedilebilmektedir.[6,32] Tepki görmeyen kötülük dünyanın bütün zamanlarında dünyanın bütün toplumlarının vicdanlarını tümden yaralamaktadır. Psikososyopolitik açıdan savaş travmalarının en uç noktası, katastrofik soykırım travmalarıdır. *"Kurtuluş Savaşları"* dışında haklı hiç bir savaş yoktur ki savaşlara karşı sürdürülen uzun erimli *"kitlesel histerik körlük"* ve *"uluslararası sessizlik"*, soykırımlar adına durdurulamaz bir motivasyona dönüşür! Dissoanalitik açıdan dünyanın her yerinde varlık gösteren savaş gerçeğinin inkar edilmesi, ardışık katastrofik soykırımları beraberinde getirecektir ve distopik toplumlar yaratacaktır![1,2]

DİSSOANALİZ KURAMININ VE DİSSOANALİTİK PSİKOTARİHİN BİREYDEN TOPLUMA HOLİSTİK YANSIMALARI: EVRENSEL ŞİDDET DOLANIMI VE İTAATKAR PSİKOTOPLUMSAL MOD KARŞISINDA DİSSOSİYATİF DEVRİM

Günümüzün disfonksiyonel toplumlarında demokrasi, yeniden vurgulanmak istendiği üzere maalesef ki çoğunluğun yanlış karar alma özgürlüğü olarak işlev görmektedir. Çoğunluğun yanlış karar alma özgürlüğü, itaatkar ve itaat ettirici psikotoplumsal mod döngülerinin hakim olduğu *"dissosiyatif ve mizantrop kitleler"* yaratarak *"evrensel şiddet dolanımı"* ve despotizmin hüküm sürmesine neden olmaktadır. *"Öztürk'ün Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Kuramı",* evrensel şiddet dolanımını, bireyden topluma ve toplumdan bireye pervasif bir yayılım gösteren travma ile ilişkili bir *"dissosiyatif şiddet salınımı ya da osilasyonu*" olarak tanımlar. Baskı karşısında itaat etme modu, bireysel boyuttan toplumsal boyuta, toplumsal boyuttan ise bireysel boyuta transforme olur. Opresörlerine ve diktatörlerine bağlanma deneyimi ile ilişkili olan itaat etme modu, bulaşıcıdır; itaat etme modu, travmatize ve disfonksiyonel bireylerden, dissosiye ve disfonksiyonel toplumlara doğru yayılarak füzyone kişilerarası ilişkiler ile hem konformist hem de sadomazohist kitleler yaratır. Öztürk'ün Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Kuramı'na göre, çocukluk çağı travmaları ve dissosiyatif savunmalar, bireysel odaktaki *"derin hafıza: deep memory"* kadar komünal odaktaki *"toplumsal hafıza"*da da hep kendilerini tekrarlamak ister hatta çocukluk çağı travmaları ve dissosiyatif savunmalar; sosyopolitik kutuplaşmalar, psikotoplumsal baskılar, savaşlar ve soykırımlar aracılığı ile kitlesel sabotajlara transforme olur. *"Kuşaklararası dissosiyasyon geçişi"* aracılığıyla hem bireysel travmatik yaşantılar toplumsal travmatik yaşantılara hem de toplumsal travmatik yaşantılar bireysel travmatik yaşantılara transforme olmaktadır. Dissoanaliz kuramına göre dissosiyasyon, başkalaştırılamaz, değiştirilemez, bölünemez ve parçalanamaz ya da yıkılamaz olarak algılatılan baskıcı sistemlerin ve siyasi rejimlerin, çocukluk çağı travmalarının, disfonksiyonel aile dinamiklerinin ve şiddet odaklı baskın negatif çocuk yetiştirme stillerinin travmatize edici gerçekliğine karşı verilen *"psikotoplumsal devrim"* niteliğinde hem bir bastırılamaz, önlenemez ya da karşı koyulamaz başkaldırı hem güçlü bir özgürlük arayışı hem de sert bir psikososyopolitik eleştiridir. Dissosiyasyon fenomeni; travmatik gerçekliği, baskıcı rejimleri, diktatörleri, opresörleri ve istismarcıları fark etmekten kaçmak hatta mutlak gerçekliği kavramaktan uzaklaşmak amacıyla öznenin orijinal ya da *"doğal kendilik"*ini çoklu bilinç ve çoklu belleklerde saklamasıyla fonksiyon gören *"psikotoplumsal inkar"* odaklı bir kamuflajdır! Dissoanaliz kuramına göre travmatik yaşantılarla en yakından ilişkili olan kuşatıcı dissosiyatif reaksiyonlar ve savunmalar karşısında öznel ve nesnel bileşenleri ile tümden kişiye özgü bir deneyim olan bilincin tekilliği hipotezi, deneysel açıdan doğrulanabilen bir fenomen değildir. Öztürk'ün hep vurguladığı üzere, bilincin bir *"psikotoplumsal tekillik yaşantısı"* sayılmasına ilişkin bütün kısıtlılıklar ve eleştiriler karşısında *"çoklu bilinç sistemi"*, *"çoklu realite algısı"* ve *"çoklu bellek fenomeni"* merkezli *"Dissoanaliz Kuramı: Psikokomünal Terapi"*nin yani yeni bir toplumsal gerçekliğin inşaası bir zorundalık haline gelmiştir. Maksimal oranda empatik, sağduyulu, adaletli, liyakatli ve barışçıl bireylerden oluşan bir fonksiyonel toplum yaratma amacıyla Öztürk tarafından bir modern psikotravmatoloji ve psikotarih kuramı olarak geliştirilen *"dissoanaliz"* temel alınarak yapılandırılan *"dissoanalitik psikotarih*", yükselişini hızla sürdürmektedir.[1-3,5,8,15]

Dissoanalitik psikotarih, günümüzün dominant liderleri, baskıcı sistemleri ve katı siyasi rejimleri tarafından kontrol edilip yönetilen güdümlü insanları adına artık bireyden topluma yayılım gösteren bir *"kitlesel dissosiyas-*

*yon çağı"*nın başladığını önemle vurgular. Kitlesel ya da global dissosiyasyon çağında kuşaklararası gelişimin kuşaklararası fosilleşime boyun eğdiği her an, çocukluk çağı travmaları, psikotoplumsal baskılar, sosyopolitik kutuplaşmalar, savaşlar ve soykırımlar adına bir başlangıç noktasıdır. Dissoanaliz kuramı hem *"kuşaklararası travma ve dissosiyasyon geçişi"*nin hem de *"kuşaklararası psikopatoloji aktarımı"*nın durdurulması adına gerçekleştirilen; etkin psikoterapi uygulamalarının yapılandırılması, empati odaklı pozitif çocuk yetiştirme stillerinin geliştirilmesi, psikotoplumsal baskıların geri püskürtülmesi, sosyopolitik kutuplaşmaların entegre edilmesi, bütün travmatik yaşantıların nötralize edilmesi, savaşların sonlandırılması, soykırımların kökünün kazınması, barışın hüküm sürdüğü bir yeni dünya yaratılması, kısa ve uzun dönemli hem bireysel hem de toplumsal travmaları önleme stratejileri geliştirilmesi odaklı modern psikotravmatoloji ve dissoanalitik psikotarih çalışmalarının bütünüdür. *"Travma Merkezli Alyans Model Terapi" (Trauma Based Alliance Model Therapy)*, *"Krize Müdahale Psikoterapisi" (Crisis Intervention Psychotherapy)* ve "*Kendileşme Psikoterapisi"* (*Psychotherapy of Identity-Discovery and Individuation*), dissoanaliz kuramının temel ilkeleri çerçevesinde travma ile ilişkili psikiyatrik tanılar -özellikle dissosiyatif bozukluklar ve travma sonrası stres bozukluğu- için geliştirilen etkin ve kısa dönemli psikoterapi yöntemleridir. Öztürk'ün *"Dissoanaliz"* ve "*Psikotoplumsal Bilinç Alyansı"* kuramlarında bilinç kesintileri yaratarak mutlak gerçeklik algısını başkalaştıran ve çoğullaştıran ögeler; süreğen psikotoplumsal baskılar, toplumsal kutuplaşmalar, kronik travmatik yaşantılar, disfonksiyonel aile dinamikleri ve şiddet odaklı negatif çocuk yetiştirme stilleridir. Bireylerin psikotoplumsal bilinçlerinde ve mutlak gerçeklik algılarında ne kadar alyans ya da ittifak varsa ruhsal açıdan o kadar entegrelerdir. Bu doğrultuda hem *"bireysel bilinç alyansı"* hem de "*toplumsal bilinç alyansı"*, ruhsal entegrasyonun en temel koşuludur. Dünden bugüne farklılaşım gösteren postmodern kitlelerin devinimli ve progresif profilleri, çoklu bellek, çoklu bilinç ve çoklu kimlik sistemlerini ön plana çıkarmaktadır. Günümüz toplumunda "*elit azınlık"* olarak öne çıkan minimalist, otantik ve özgürlükçü bireyler; hem çoklu realiteleri, çoklu bilinçleri ve çoklu kimlikleri aracılığı ile süreğen baskılardan ve travmatik deneyimlerinden uzaklaştırıcı bir yaşam sürebilmeyi hem de kendi yarattıkları yeni bir *"psikotoplumsal bilinç alyansı"* ekseninde aktüel hayatın olağan ve olağandışı dissosiyojen dinamiklerine adapte olabilmeyi başarmak üzerelerdir.[1-3,5,8,10]

Dissoanaliz kuramına ve dissoanalitik psikotarihe göre travmatik yaşantılar, insanlığın hüzünlü dissosiyatif tarihi ile eşleniktir. Baskıcı sistemlerin ve katı siyasi rejimlerin diktatörleri, dissosiye edici ve herkesleştirici travmatik yaşantıları ve psikososyopolitik kutuplaşmaları, kontrol edilebilir hatta itaat ettirilebilir bir sürü psikolojisi yaratmak amacıyla kullanmaktadır. Baskıcı sistemlerin ve katı siyasi rejimlerin diktatörleri, kendi toplumlarının bütün bireylerini kitlesel travmatik yaşantılar -siyasi baskılar, hipnotik toplumsal füzyon, siber faşizm, değişken oranlı siber uyaran bombardımanı, toplumsal kutuplaşmalar, ekonomik krizler, iç savaşlar, terör atakları ve psikokomünal dissosiyasyon- aracılığıyla aynı anda ve aynı dissosiyojen yöntemlerle kontrol ederek yönetirler! Kitlesel travmatik yaşantılar, dissosiyojen toplumsal kutuplaşmalar ve kuşatıcı siyasi baskılarla, *"psikokomünal dissosiyasyon"* hatta *"psikotoplumsal dissosiyasyon"* imkanlı kılınarak bu kitlesel travmatik yaşantılar ve kuşatıcı siyasi baskılar karşısında maksimal oranda itaat eden bireyler yaratılır. Öztürk'ün Dissoanaliz Kuramı'na göre artık dünyanın bütün toplumları, siber dissosiyatif yaşantılara neden olan dijital iletişim ağları ve sosyal medya uygulamaları aracılığı ile kontrol edilerek yönetilmektedir. Bugün, travmatik selfleri aracılığıyla diktatörlerine mesmerize olan görünürde modern gerçekte ise primitif toplumların, baskıcı kültürlerin ve otoriter sistemlerin hem travmatize hem de dissosiye edici dinamikleri yörüngesinde *"bilinç kesintisi"*, *"bellek üremesi"* ve *"bilinç tutulması"* yaşayan bireylerin özgürlükten ve bireyselleşmekten uzaklaşarak *"itaatkar"* hatta *"sadomazohistik"* bir yaşama sahip olabilecekleri hipotezi çoktan gerçeğe transforme olmaya başlamıştır. *"Kitlesel bilinç tutulması"* ve *"kitlesel bilinç kesintisi"* deneyimleri, *"psikokomünal dissosiyasyon"* hatta *"psikotoplumsal dissosiyasyon"*un ta kendisidir! Öztürk, *"bellek üremesi"* fenomenini, mesmerize oldukları diktatörlerini *"olumlama açlığı"* içindeki disfonksiyonel kitlelerin kendi fantezilerinde yarattıkları ve ikna oldukları gerçek dışı hikayeler ile tasvirlerin toplamının kaydedildiği *"sahte pozitif toplumsal hafıza"* olarak tanımlamıştır. Sahte pozitif toplumsal hafızalı disfonksiyonel kitleler, travmatik anılarına amnezik olduğu için bir kuşaklararası dissosiyasyon geçişinde istismarcılarına ve opresörlerine bağlanırlar. Mutlak gerçekliği idrak edebilen bütün bireyler, çoğu baskıcı sistemin ya da katı siyasi rejimin kendilerini herkesleştirip anonim yapan ve *"özneliklerini"* yok eden faşist yapısına ya boyun eğerek reviktimize olmaya devam edecekler ya da despotizmin hüküm sürdüğü var olan düzeni değiştirebilmek için, içinde yaşadıkları topluma ve sisteme adeta kendilerini hedef göstererek mücadele edecekler ancak eyleme geçirdikleri özgürlükçü *"dissosiyatif devrimler"* ile büyük zaferler kazanacaklardır![1-3,15,37-42]

Öztürk, baskıcı sistemler ve dominant liderler ya da diktatörler tarafından travmatize hatta dissosiye edilerek

kontrol edilip yönetilen günümüzün güdümlü itaatkar insanları adına artık bireyden topluma pervasif yayılım gösteren bir kitlesel ya da global dissosiyasyon çağının başladığını önemle vurgular. Dissoanalitik psikotarihe göre, travmatize edilerek kontrol edilen hatta yönetilen bireyler ve toplumlar kendilerinin sağlıklı yanlarını yeniden aktive ederek başlatacakları *"dissosiyatif kurtuluşlar" (dissociative emancipations)* ve özellikle *"dissosiyatif devrimler" (dissociative revolutions)* aracılığı ile istismardan, baskıdan ve esaretten ya da gönüllü kölelikten kurtulabilirler. Son kez vurgulanmak istendiği üzere dissosiyatif devrimler, uzun yıllardır hem baskı kurularak hem de travmatize edilerek kontrol edilen hatta yönetilen bireylerin ve toplumların faşist liderleriyle olan hipnotik bağlarını kesmeleri ve özgürleşmeleri adına yaptıkları bütün meydan okuyucu eylemlerdir ki bu meydan okuyucu eylemlerle birlikte psikotoplumsal bilinç alyansı sağlanır, gelişim odaklı fonksiyonel yeni bir insan ve toplum profili yaratılır. Dünyanın bütün zamanlarında ve uluslarında, dissosiyasyon fenomeni aynı psikotoplumsal dinamiklerle fonksiyon görmektedir hatta günümüzün *"global dissosiyasyon çağı",* inkar temelli savunmaları adeta hepimize dayatmaktadır! Bireyler, topluluklar ve toplumlar hatta dünya, insanlığın travmatik ve dissosiyojenik tarihinden günümüze olan uzamda baskıcı sistemler, katı siyasi rejimler ve faşist liderler tarafından inkar odaklı bir *"psikokomünal dissosiyasyon"* yaratılarak *"itaatkar psikotoplumsal mod"*da tutulmaktadır. Travma inkarları kadar *"mutlak gerçeklik inkarı"* ve *"inkar travmaları"* da bireyden topluma yayılım gösteren bütün dissosiyasyon fenomenlerinin ve itaat ettirme/itaat etme döngülerinin hem ana bileşenleri hem de ana kaynaklarıdır. Dissoanalitik ekole göre sessiz kalınan ya da inkar edilen kitlesel travmatik yaşantılarla ve süreğen baskılarla ilişkili psikokomünal dissosiyasyonun ve itaat ettirici/itaatkar döngülerin farkındalığı anında gerçekleştirilen sarsıcı *"dissosiyatif devrimler"*, gelişim ve empati odaklı pozitif çocuk yetiştirme stillerini, kendileşebilen bireyleri ve özgürlük temelli entegre toplumları yaratır. Psikotoplumsal bilinç alyansı sağlanan gelişim odaklı ve ruhsal açıdan entegre bireylerin, ortalamaya oranı arttığında yeni ve orijinal bir insan profilinin varlık göstermesi olanaklı kılınır. Modern psikotravmatolojinin, dissoanalizin ve dissoanalitik psikotarihin nihai hedefi, entegre bireylerden oluşan progresif, empatik, liyakatli, adaletli ve yaratıcı bir toplumun kuşaklararası eksende hüküm sürmesini imkanlı kılmaktır:[1-3,5,15]

"Dissoanalitik psikotarih bağlamında birbirine tamamen dışsal olarak algılanma eğilimi bulunan bütün farklılıkların ve bütün benzerliklerin, doğal bir kabulle diğer yarımına fobikleştirmeden, dominatik bir etki olmadan yani birbirini saklamadan, örtmeden veya kapsamadan aynı zamanda birbirinin yerine geçmeden bütünleştirilerek, bireylerin ve toplumların travmaya neden olan etkenler ve travmatik yaşantılar sonrasında gelişen hem bireysel ve kitlesel psikopatolojilerdeki psikososyopolitik yansımaları konusunda bilinç ve içgörü seviyeleri yükseltilerek hem de şiddet içerikli düşünce, duygu ve davranışların nötralize edilmesi kadar yine bireylerden toplumlara ya da toplumlardan bireylere olan uzamdaki gelişme ihtimali olan her ögenin empati seviyeleri artırılarak dünyanın bütün zamanlarında varlanış gösteren her farklılık ve her benzerlik dinamiklerinin sınırları, kapsayıcılığı ve çeşitliliği dahilindeki en optimal seviyede çocuğu yani insanı ve doğayı sevip koruyarak çoğullaştırıp geliştiren empatik bir olgunluk, yaşam felsefesi ve inancıyla daha merhametli ve daha adaletli hatta daha gerçek yeni entegre toplumlar ve kendileşen bireyler inşaa etmenin vakti artık çoktan gelmiştir!".

KAYNAKLAR

1. Ozturk E. Dissoanalytic psychohistory: Dissoanalysis of the traumatic history of humanity and the construction of a new societal reality. Med Sci. 2023;12(1):301-18.
2. Ozturk E. Dissoanalysis as a modern psychotraumatology theory: denial trauma and mass dissociation versus dissociative revolution and psychocommunal therapy. Med Sci. 2022;11(2):1359-85.
3. Ozturk E. Dissoanaliz ve psikotoplumsal bilinç alyansı kuramı: İnkar travması ve dissosiyatif yansıtımlı kimlik geçişi. Öztürk E, editör. Psikotravmatoloji. 1.Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2022. p.1-40.
4. Ozturk E. Travma ve dissosiyasyon: Psikotravmatoloji temel kitabı. 2. Baskı. İstanbul Nobel Tıp Kitabevi; 2020. p.1-399.
5. Ozturk E. Modern psikotravmatoloji ve dissosiyasyon teorileri. Öztürk E, editör. Psikotravmatoloji. 1.Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2022. p.41-69.
6. Ozturk E. Psikotarih, travma ve dissosiyasyon: Çocukluk çağı travmaları, savaşlar ve dissosiyasyonun anamnezi. Öztürk E, editör. Psikotarih. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.1-21.
7. Ozturk E. Disfonksiyonel aile modellerinden fonksiyonel aile modeline: "Doğal ve rehber ebeveynlik stili". Öztürk E, editör. Aile Psikopatolojisi. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2021. p.1-39.
8. Ozturk E. Dysfunctional generations versus natural and guiding parenting style: intergenerational transmission of trauma and intergenerational transfer of psychopathology as dissociogenic agents. Med Sci. 2022;11(2):886-904.
9. Ozturk E. Siber toplumlar ve siber hayatlar: Dissosiyonejik bir ajan olarak dijital iletişim ağları. Öztürk E, editör. Siber Psikoloji. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.1-13.
10. Ozturk E. Trauma based alliance model therapy. Med Sci. 2021;10:631-50.
11. Ozturk E. Cyber dissociative experiences and mass consciousness control: The age of cyber dissociation from the perspective of theory of dissoanalysis. NOFOR. 2022;1(1):26-30.

12. Ozturk E, Erdogan B. On the psychodigital components of cyber traumatization and dissociation: a psychosocial depiction of cyber societies as dissociogenic. Med Sci. 2022;11(1):422-8.
13. Krüger C, Sokudela BF, Motlana LM, Mataboge CK, Dikobe AM. Dissociation-a preliminary contextual model. S Afr J Psychol. 2007;13(1):13-21.
14. Ozturk E. Psikotarih açısından çocuk yetiştirme tarzları ve çocuk istismarı. Aşıcıoglu F, Ziyalar N, eds. Adli Davranış Bilimleri. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2016. p.24-34.
15. Ozturk E, Erdogan B. Dissociogenic components of oppression and obedience in regards to psychotraumatology and psychohistory. Med Sci. 2021;10(3):1059-68.
16. Ozturk E. Psychotherapy of dissociative identity disorder. Psikedergi. 2009;2:39-49.
17. Ozturk E. Psikotarih travma ve dissosiyasyon. Celbis, O, editör. Turaz Akademi 2018. 1. Baskı. Ankara: Akademisyen Kitabevi; 2018. p.92-106.
18. Ozturk E. Travma merkezli alyans model terapi: Dissosiyatif kimlik bozukluğunun psikoterapisi. Öztürk E, editör. Ruhsal Travma ve Dissosiyasyon. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2018. p.31-8.
19. Ozturk E. Fight club: dual selves, dual lives. Psikedergi. 2009;2:75-83.
20. Gold SN. Fight Club: a depiction of contemporary society as dissociogenic. J Trauma & dissociation. 2004;5(2):13-34.
21. Ozturk E, Sar V. "Apparently normal" family: a contemporary agent of transgenerational trauma and dissociation. J Trauma Practice. 2006;4(3-4):287-303.
22. deMause L. Foundations of psychohistory. Londra: Creative Roots Pub; 1982. p.15-240.
23. deMause L. The history of child abuse. J Psychohistory. 1998;25:216-36.
24. Ozturk E, Derin G. Terör ve travma: Psikotravmatolojik bir değerlendirme. Asıcıoğlu F, ed, Uluslararası Güvenlik ve Terörizm. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.14-24.
25. deMause L. What is psychohistory? J Psychohistory. 1981;9(2):179-84.
26. Derin G, Ozturk E.Ruhsal travmanın aktarımında psikotarihsel dinamikler. Ozturk E, editör. Psikotarih. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.22-32.
27. Derin G, Ozturk E. [War and terrorism: a psychotraumatological based theoretical approach]. Aydın Journal of Humanity and Society. 2020;6(1):11-36.
28. Ozturk E, Derin G. [Psychotraumatology]. Aydın Journal of Humanity and Society. 2020;6:181-214.
29. Ozturk E, Erdogan B, Derin G. Psychotraumatology and dissociation: a theoretical and clinical approach. Med Sci. 2021;10(1):246-54.
30. Combas M, Ozturk E, Derin, G. Childhood trauma and dissociation in female patients with fibromyalgia. Med Sci. 2022;11(4):1635-40.
31. Sar V, Ozturk E. Stimulus deprivation and overstimulation as dissociogenic agents in postmodern oppressive societies. J Trauma & Dissociation, 2013;14(2):198-212.
32. Keynan, I. Intoduction: War trauma, myth, and longing in ısraeli society. Psychological War Trauma and Society. 1st ed. New York: Routledge; 2015. p.4-16.
33. Bleich A, Gelkopf M, Melamed Y, Solomon Z. Mental health and resiliency following 44 months of terrorism: A survey of an Israeli national representative sample. BMC medicine. 2006;4(1):1-11.
34. Solkoff N. Children of survivors of the nazi holocaust: A critical review of the literature. American Journal of Orthopsychiatry. 1992;62(3):342-58.
35. Dashorst P, Mooren TM, Kleber RJ, de Jong PJ, Huntjens RJC. Intergenerational consequences of the Holocaust on offspring mental health: A systematic review of associated factors and mechanisms. European Journal of Psychotraumatology. 2019;10(1):1-29.
36. Leon GR, Butcher JN, Kleinman M, Goldberg A, Almagor M. Survivors of the Holocaust and their children: Current status and adjustment. Journal of Personality and Social Psychology. 1981;41:503-16.
37. Erdogan B, Ozturk E. Siber psikopatolojiler. Öztürk E, editör. Siber Psikoloji. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.25-32.
38. Ozturk E, Erdogan B. Betrayal trauma, dissociative experiences and dysfunctional family dynamics: flashbacks, self-harming behaviors and suicide attempts in post-traumatic stress disorder and dissociative disorders. Med Sci. 2021;10(4):1550-6.
39. Ozturk E, Derin G. Klinik siber psikolojiden adli siber psikolojiye: Siber travma ve siber reviktimizasyon. Öztürk E, editör. Siber Psikoloji. 1.Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.14-24.
40. Ozturk E, Sar V. The trauma-self and its resistances in psychotherapy. J Psychol Clin Psychiatry. 2016;6:1-7.
41. Derin G, Ozturk E. Psikotarih temelli çocuk yetiştirme stillerinin kuşaklararası travma geçişi açısından incelenmesi. Celbis, O, editör. Turaz Akademi 2018. Ankara: Akademisyen Kitabevi; 2018. p.16-29.
42. Ozturk E, Turel FI, Ogur E. Psikotarih ve Bağlanma Kuramı. Öztürk E, editör. Psikotarih. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2020. p.63-71.